

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

Eide, 13.september 2016

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 4/16
TID: 20.09.2016 kl. 13:00
STED: Nye Formannskapssal, Eide rådhus

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 22/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21.JUNI 2016
PS 23/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 24/16	PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019
PS 25/16	PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019
PS 26/16	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2017 FOR KONTROLL OG TILSYN
PS 27/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1.HALVÅR 2016
PS 28/16	REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2016
PS 29/16	OPPFØLGINGSLISTE

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mob 99160260.

E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Kåre Vevang (s)
leder

Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:
Ordfører
Rådmann
Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 22/16	Kontrollutvalget	20.09.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 21.JUNI 2016

Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 21.juni 2016 godkjennes.

Til å signere protokollen sammen med møteleder velges:

1.
2.

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen. Protokollen godkjennes formelt i påfølgende møte samtidig som det velges to medlemmer til å signere protokollen sammen med møteleder.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I EIDE KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr:	3/16
Møtedato:	21.06.2016
Tid:	kl 13.00 – kl 15.30
Møtested:	Kommunestyresalen, Eide rådhus
Sak nr:	15/16 – 21/16
Møteleder:	Kåre Vevang, leder (Ap)
Møtende medlemmer:	Synnøve Egge, nestleder (H) Bjørn Ståle Sildnes (Ap) Oddbjørg Hellen Nesheim (Ap)
Forfall:	Willy Farstad (H)
Ikke møtt:	Ingen
Møtende vara:	Odd Magne Bolli (Sp)
Fra sekretariatet:	Sveinung Talberg, rådgiver
Fra revisjonen:	June B. Fostervoll, regnskapsrevisor Sigmund Harneshaug, distriktsrevisor Anny Sønderland, forvaltningsrevisor
Av øvrige møtte:	Ole Bjørn Moen, rådmann Egil Strand, ordfører

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet. Det ble foretatt en kort presentasjonsrunde av de som var til stede. Distriktsrevisor slutter 1.7.2016 og dette ble markert før møtet startet.

Det fremkom ingen merknader til innkalling og sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR. TITTEL

PS 15/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27.APRIL 2016
PS 16/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 17/16	EIDE KOMMUNE – ØKONOMIRAPPORT 1.TERTIAL 2016
PS 18/16	UTKAST TIL OVERORDNA PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019
PS 19/16	UTKAST TIL OVERORDNA PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019
PS 20/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 21/16	EVENTUELT

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 27.april godkjennes.

Kontrollutvalgets behandling

Leder orienterte.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling**Referatsaker:**

- RS 05/16 **Representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS** – Protokoll fra konstituerende representantskapsmøte i Møre og Romsdal Revisjon IKS den 04.05.2016, Kristiansund (vedlagt)
- RS 06/16 **Protokoll fra Eide kommunestyre 28.04.2016 – sak PS 16/64**
Forvaltningsrevisjonsrapporten «Samhandlingsreformen i Eide kommune» (vedlagt)
- RS 07/16 **Protokoll fra Eide kommunestyre 28.04.2016 – sak PS 16/65**
Kontrollutvalget i Eide kommune – Årsmelding 2015 (vedlagt)
- RS 08/16 **Protokoll fra Eide kommunestyre 25.05.2016 – sak PS 16/68**
Regnskapet for Eide kommune 2015 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 14/16 **Protokoll fra Eide kommunestyre 28.04.2016 – sak RS 16/28**
Kontrollutvalget - protokoll frå møte 27.04.2016 (vedlagt)
- OS 15/16 **KOFA – 2016/9, Ikke brudd på regelverk for offentlige anskaffelser**
Utskrift av KOFA sin avgjørelse i klagesak (vedlagt)

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar økonomirapport for 1.tertial 2016, sammen med rådmannens muntlige redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Rådmannen orienterte. Eide kommune har et driftsnivå som ligger vel 10 mill. kr for høyt. Det er budsjettert og forventet bruk av disposisjonsfond på 6,8 mill. kr samt et merforbruk i enhetene på 3,8 mill. kr. Rådmannen har etter mai-rapporteringen gitt enhetene som har merforbruk beskjed om at tiltak må iverksettes for å holde rammene. Noe av merforbruket kan ha sin årsak i periodiseringsproblemer i forhold til budsjettet, men rådmannen er bekymret for det høye driftsnivået.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar forslag til Eide kommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019 til foreløpig orientering.

Kontrollutvalget vil i neste møte avgi sin innstilling til Kommunestyret etter at planen har vært på høring.

Kontrollutvalgets behandling

Forvaltningsrevisor Anny Sønderland orienterte om bakgrunn og prosess så langt. Risikoområdene ble gjennomgått og kommentert. Saken ble åpnet for debatt og innlegg. Forvaltningsrevisor tok med innspillene som kontrollutvalget hadde inn til neste møte der endelig plan skal foreligge.

Kontrollutvalget sluttet seg til del 2 i planen der 4 tema og områder er «særlig aktuelle» for forvaltningsrevisjon i perioden. De 4 andre temaene som er nemt som «aktuelle», kan inngå som en del av de 4 særlig aktuelle temaene hvis det er mulig.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalet tar utkast til overordna analyse og plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019 til orientering.

Kontrollutvalet ber revisjonen vurdere innspill gitt i møtet i sitt arbeid med ferdigstilling av forslag til plan for selskapskontroll.

Kontrollutvalgets behandling

Forvaltningsrevisor Anny Sønderland gikk igjennom utkast til plan for selskapskontroll. Det er i Svanpro AS, der kommunen har 100 % eierinteresser, at en kan gjennomføre selskapskontroll. I de andre selskapene der kommunen bare er delvis eier, må en ha tilslutning fra alle eierne. Det kom innspill på noen aktuelle selskap og områder som kunne være aktuelle. Kontrollutvalget sin konklusjon er at de på nåværende tidspunkt ikke ser at det er formålstjenlig å fremme noe forslag på selskap som det skal foretas selskapskontroll i. Kontrollutvalget tar opp igjen temaet og saken i neste møte, men ser for seg at kommunen må revidere eierskapsmeldingen før en foreslår hvilke selskap det er aktuelt å foreta selskapskontroll i.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

PS 20/16	OPPFØLGINGSLISTE
-----------------	-------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget fører ingen nye saker inn på oppfølgingslisten.

Kontrollutvalget avslutter følgende saker på oppfølgingslisten:

1. Etterlønn til ordfører
2. Gaustad kapell. Eierforhold

Kontrollutvalgets behandling

Rådmannen hadde samme dag som møtet ble holdt, sendt en epost med vedlegg til sekretariatet. Dette gjaldt status i saken om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune». Notatet ble delt ut i møtet til medlemmene. Kontrollutvalget vil fortsatt ha saken på oppfølgingslisten. Ellers hadde ikke rådmannen noe nytt i forhold til de andre sakene på oppfølgingslisten.

I saken om etterlønn til ordfører hadde kontrollutvalget i forrige møte forutsatt at saken skulle avsluttes. Før dette møtet hadde distriktsrevisor avgitt en uttale der han ikke såg at det hadde foregått noe ureglementert fra kommunen sin side. Saken avsluttes med dette fra kontrollutvalget sin side.

I saken om Gaustad kapell-beslutningstaker, har kontrollutvalget fått seg forelagt dokumentasjon fra ordfører på de to spørsmål kontrollutvalget har stilt i brev av 2.6.2016. Denne dokumentasjonen gjør at kontrollutvalget ikke kan se at kommunen har gjort noe ureglementert og anser saken avsluttet fra kontrollutvalget sin side.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med forslag utarbeidet i møte. (5 voterende)

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar redegjørelsen om møteoffentlighet til orientering og forventer at Eide kommune innretter sin saksbehandling og møteavvikling i tråd med bestemmelsene i kapittel 6 i kommuneloven.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget tar redegjørelsen fra ordfører i epost av 23.5.2016 til orientering samt muntlig orientering i møte. Kontrollutvalget er klar på prinsippet om at møteoffentlighet må gjelde i alle sammenhenger, også adhoc-utvalg selv om disse ikke har beslutningsmyndighet.

Kontrollutvalget er tilfreds med at ordføreren i eposten presiserer at han vil sørge for at møteinnkalling og referat heretter følger prosedyrene i henhold til kommuneloven.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med forslag utarbeidet i møte. (5 voterende)

Kåre Vevang
leder

Synnøve Egge
nestleder

Bjørn Ståle Sildnes

Oddbjørg Hellen Nesheim

Odd Magne Bolli

Sveinung Talberg
rådgiver

EIDE KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1551/04
Arkiv: 033&17
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 13.09.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 23/16	Kontrollutvalget	20.09.2016

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 09/16 **Driftsrapport Eide kommune 1.tertial 2016**
Protokoll fra Eide kommunestyre 16.06.2016, sak PS 16/80 (vedlagt)
- RS 10/16 **Kommunereformen – Endelig vedtak om ny kommunestruktur i Eide kommune**
Protokoll fra Eide kommunestyre 16.06.2016, sak PS 16/82 (vedlagt)
- RS 11/16 **Informasjon om etablering av nytt revisjonsselskap og avvikling av det gamle.**
Brev til kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2 datert 29.06.2016 (vedlagt)
- RS 12/16 **Årsmelding 2015 – kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal** (vedlagt)
- RS 13/16 **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 07.09.16** (vedlagt)
- RS 14/16 **Kontrollutvalget i Eide - Nyvalg av 2.varamedlem 2016-2019**
Protokoll fra Eide kommunestyre 31.08.2016, sak PS 16/91 (vedlagt)
- RS 15/16 **Avvikling av ØSO (Økonomi, struktur og organisasjonsutvalget)**
Protokoll fra Eide kommunestyre 31.08.2016, sak PS 16/92 (vedlagt)
- RS 16/16 **Reglement for ettergodtgjøring – ordfører**
Protokoll fra Eide kommunestyre 31.08.2016, sak PS 16/95 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 16/16 **Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Eide kommune**
Fylkesmannen har meldt om et tilsyn 18.10.2016 på nevnte område (vedlagt)

Sveinung Talberg
rådgiver

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet	Arkiv- saksnr
PS 16/79	Alkoholpolitiske retningslinjer - innbyggerforslag		2016/647
PS 16/80	Driftsrapport Eide kommune - 1.tertial 2016		2016/591
PS 16/81	Kommunedelplan for Nåsvatnet - Egengodkjenning		2013/454
PS 16/82	Kommunereformen - Endelig vedtak om ny kommunestruktur i Eide kommune		2014/580

PS 16/79 Alkoholpolitiske retningslinjer - innbyggerforslag 2016/647-2

Rådmannens innstilling

Eide kommunestyre avviser innbyggerforslaget, jf. kommuneloven §39 a. pkt 3 bokstav b.

Eide kommunestyre opprettholder sitt vedtak i sak 16 /76 Alkoholpolitiske retningslinjer 2016 - 2020.

Behandling i Eide kommunestyre - 16.06.2016

Vedtak (17 mot 4 stemmer)

Eide kommunestyre avviser innbyggerforslaget, jf. kommuneloven §39 a. pkt 3 bokstav b.

Eide kommunestyre opprettholder sitt vedtak i sak 16 /76 Alkoholpolitiske retningslinjer 2016 - 2020.

RS 09/16

PS 16/80 Driftsrapport Eide kommune - 1.tertial 2016 2016/591-13

Rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre godkjenner driftsrapport per 1.tertial 2016 og ber rådmannen følge opp nødvendige tiltak som fører til balanse i driften.
2. Kommunestyret godkjenner justert inntektsramme.
3. Kommunestyret vedtar følgende budsjettmessige endringer slik:
Ansvar kultur og familie styrkes med kr 550 000,- Ny ramme kr 20 953 000,-
Ansvar Eide barneskole reduseres med kr 305 000,-Ny ramme kr 18 719 000,-
4. Endringen på kr 245 000,- finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.
5. Investeringsbudsjettet 2016 revideres med følgende endringer:

	Rehabilitering Eide sykehjem	kr	800 000,-
	Prosjektering Eide brannstasjon	«	4 000 000,-
	Avløp utenfor sentrum	«	532 000,-
	Paviljong Eide barneskole	«	3 000 000,-
	Gateadresser	«	200 000,-
	Skanning/avlevering av arkiv	«	40 000,-
	Grunnkjøp Øvre Bolli, Hålsbakken	«	2 100 000,-
	<u>Varmvasstanker, basseng- Eide u.</u>	«	<u>420 000,-</u>
			<u>Kr 11 092 000,-</u>
6.	Endringene finansieres ved:		
	Låneopptak	Kr	- 6 394 000,-
	Ubrukte lånemidler	«	- 5 898 000,-
	<u>Reduksjon av investeringsfond</u>	«	<u>+1 200 000,-</u>
		Kr	11 092 000,-

Behandling i Eide formannskap - 02.06.2016

Rådmann orienterte om mottatt mail 01.06.2016 fra revisor June Fostervoll vedrørende budsjettering av investeringer.

Enstemmig vedtak

- Eide kommunestyre godkjenner driftsrapport per 1.tertial 2016 og ber rådmannen følge opp nødvendige tiltak som fører til balanse i driften.
- Kommunestyret godkjenner justert inntektsramme.
- Kommunestyret vedtar følgende budsjettmessige endringer slik:
 - Ansvar kultur og familie styrkes med kr 550 000,- Ny ramme kr 20 953 000,-
 - Ansvar Eide barneskole reduseres med kr 305 000,-Ny ramme kr 18 719 000,-
- Endringen på kr 245 000,- finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.
- Investeringsbudsjettet 2016 revideres med følgende endringer:

	Rehabilitering Eide sykehjem	kr	800 000,-
	Prosjektering Eide brannstasjon	«	4 000 000,-
	Avløp utenfor sentrum	«	532 000,-
	Paviljong Eide barneskole	«	3 000 000,-
	Gateadresser	«	200 000,-
	Skanning/avlevering av arkiv	«	40 000,-
	Grunnkjøp Øvre Bolli, Hålsbakken	«	2 100 000,-
	<u>Varmvasstanker, basseng- Eide u.</u>	«	<u>420 000,-</u>
			<u>Kr 11 092 000,-</u>

- Endringene finansieres ved:

Låneopptak	Kr	- 6 394 000,-
Ubrukte lånemidler	«	- 5 898 000,-
<u>Reduksjon av investeringsfond</u>	«	<u>+1 200 000,-</u>
	Kr	11 092 000,-

Behandling i Eide kommunestyre - 16.06.2016

Kommunestyret mottok før møtet et nytt saksframlegg for saken med endret innstilling.

Ordfører tok opp den nye innstillingen som var følgende:

7. Eide kommunestyre godkjenner driftsrapport per 1.tertial 2016 og ber rådmannen følge opp nødvendige tiltak som fører til balanse i driften.
8. Kommunestyret godkjenner justert inntektsramme.
9. Kommunestyret vedtar følgende budsjettmessige endringer slik:
 Ansvar kultur og familie styrkes med kr 550 000,- Ny ramme kr 20 953 000,-
 Ansvar Eide barneskole reduseres med kr 305 000,-Ny ramme kr 18 719 000,-
10. Endringen på kr 245 000,- finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.
11. Investeringsbudsjettet 2016 revideres med følgende endringer:

Rehabilitering Eide sykehjem	kr	800 000,-
Prosjektering Eide brannstasjon	«	4 000 000,-
Avløp utenfor sentrum	«	532 000,-
Paviljong Eide barneskole	«	3 000 000,-
Gateadresser	«	200 000,-
Skanning/avlevering av arkiv	«	40 000,-
Grunnkjøp Øvre Bolli, Hålsbakken	«	2 100 000,-
<u>Varmvasstanker, basseng- Eide u.</u>	«	<u>670 000,-</u>
	Kr	11 342 000,-

12. Endringene finansieres ved:

Låneopptak	Kr	- 6 644 000,-
Ubrukte lånemidler	«	- 5 898 000,-
<u>Reduksjon av investeringsfond</u>	«	<u>+1 200 000,-</u>
	Kr	11 342 000,-

Enstemmig vedtak

1. Eide kommunestyre godkjenner driftsrapport per 1.tertial 2016 og ber rådmannen følge opp nødvendige tiltak som fører til balanse i driften.

2. Kommunestyret godkjenner justert inntektsramme.
3. Kommunestyret vedtar følgende budsjettmessige endringer slik:
 Ansvar kultur og familie styrkes med kr 550 000,- Ny ramme kr 20 953 000,-
 Ansvar Eide barneskole reduseres med kr 305 000,-Ny ramme kr 18 719 000,-
4. Endringen på kr 245 000,- finansieres ved bruk av disposisjonsfondet.
5. Investeringsbudsjettet 2016 revideres med følgende endringer:

Rehabilitering Eide sykehjem	kr	800 000,-
Prosjektering Eide brannstasjon	«	4 000 000,-
Avløp utenfor sentrum	«	532 000,-
Paviljong Eide barneskole	«	3 000 000,-
Gateadresser	«	200 000,-
Skanning/avlevering av arkiv	«	40 000,-
Grunnkjøp Øvre Bolli, Hålsbakken	«	2 100 000,-
Varmvasstanker, basseng- Eide u.	«	670 000,-
		<u>Kr 11 342 000,-</u>

6. Endringene finansieres ved:

Låneoptak	Kr	- 6 644 000,-
Ubrukte lånemidler	«	- 5 898 000,-
<u>Reduksjon av investeringsfond</u>	«	<u>+1 200 000,-</u>
	Kr	11 342 000,-

PS 16/81 Kommunedelplan for Nåsvatnet - Egengodkjenning 2013/454-67

Rådmannens innstilling

Eide kommune vedtar kommunedelplan for Nåsvatnet jfr, plan- og bygningslovens § 11-15
 Plankart revidert 28.01.2016
 Planbestemmelser revidert 01.03.2016
 Planomtale revidert 01.11.2015

Behandling i Plan og utviklingsstyre - 02.06.2016

Rune Strand forlot møtet før behandling av saken
 Birgit Leirmo tiltrådte behandling av saken

Enstemmig vedtak

Eide kommune vedtar kommunedelplan for Nåsvatnet jfr, plan- og bygningslovens § 11-15
 Plankart revidert 28.01.2016
 Planbestemmelser revidert 01.03.2016

Planomtale revidert 01.11.2015

Behandling i Eide kommunestyre - 16.06.2016

Følgende personer har kommet med merknader til planen og var derfor inhabil i saken:

Ragnvald Olav Eide. Vara: Atle Hammerbukt

Ingunn Finholt. Vara: Frank Nerland

Merete Egge. Vara: Emil Krakeli

Synnøve Egge. Vara: Ikke møtt

Det var totalt 20 kommunerepresentanter som voterte.

Ferdig behandlet klokken 18.20.

Enstemmig vedtak (20 stemmer)

Eide kommune vedtar kommunedelplan for Nåsvatnet jfr, plan- og bygningslovens § 11-15

Plankart revidert 28.01.2016

Planbestemmelser revidert 01.03.2016

Planomtale revidert 01.11.2015

RS 10/16

PS 16/82 Kommunereformen - Endelig vedtak om ny kommunestruktur i Eide kommune 2014/580-68

Forhandlingsutvalgets/rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre gjør endelig vedtak på å gjennomføre en kommunesammenslåing med Fræna kommune.

Behandling i Eide formannskap - 02.06.2016

Ordfører Egil Strand fremmet følgende forslag:

Eide kommunestyre gjør endelig vedtak på å gjennomføre en kommunesammenslåing med Fræna kommune, eller fortsette som egen kommune.

Votering over forslaget. Enstemmig vedtak.

Enstemmig vedtak

Eide kommunestyre gjør endelig vedtak på å gjennomføre en kommunesammenslåing med Fræna kommune, eller fortsette som egen kommune.

Behandling i Eide kommunestyre - 16.06.2016

Representanten Egil T. Ekhaugen (AP) fremmet følgende forslag:

Eide kommunestyre vedtar å danne en ny kommune sammen med Fræna kommune.

Terje Lyngstad (H) ber om gruppemøte.

Representanten Terje Lyngstad (H) fremmet følgende forslag:

Basert på framlagte dokument, utredninger og rådgivende folkeavstemninger foreslås at Eide kommune fortsetter som egen kommune.

Ordfører tok forslaget til Egil T. Ekhaugen opp til votering.

Vedtatt med 14 mot 7 stemmer.

Vedtak (14 mot 7 stemmer)

Eide kommunestyre vedtar å danne en ny kommune sammen med Fræna kommune.

RS 11/16

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal

Telefon: 97539987
E-post: Anny.sonderland@molde.kommune.no
Org. nr.: 976 663 268

Til kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2

Deres referanse:

Vår referanse:

Arkivkode:

Sted/dato

Molde, 29.6.2016

Overgang fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 til Møre og Romsdal Revisjon IKS

Kommunerevisjonsdistrikt 2 skal som kjent legges ned. Styret for Møre og Romsdal Revisjon IKS har gjort vedtak om at det nye selskapet etableres 1.10.2016.

I perioden fra daglig leder Sigmund Harneshaug slutter i stillinga 1.7.2016 til nytt selskap blir etablert, vil Anny Sønderland være konstituert daglig leder.

De ansatte samlokaliseres med ansatte i fylkesrevisjonen fra 1.8.2016 i Julsundvegen 47 A. Postadressa vil fram til nytt selskap er etablert, være Rådhusplassen 1, 6413 Molde som før. Mailadressene vil også være som før.

De ansatte har følgende ansvarsområde og kan nås på mobiltelefon:

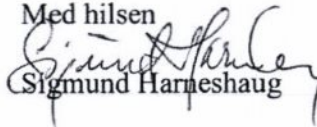
	Ansvar/rolle	Telefon
Anny Sønderland	Konstituert daglig leder. Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor	975 39 987
Einar Andersen	Oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor	917 08 199
June Fostervold	Regnskapsrevisor	482 54 613
Anne Oterhals	Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor	976 67 668

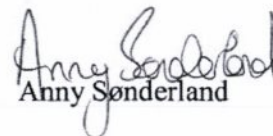
Alle kan kontaktes av kommunene.

Etablering av Møre og Romsdal Revisjon IKS vil bety et større fagmiljø som skal arbeide til det beste for kommunene.

Kommunerevisjonsdistrikt 2 vil takke for et godt samarbeid!

Med hilsen

Sigmund Harneshaug

Anny Sønderland

Kopi:

Styreleder i Kommunerevisjonsdistrikt 2 Torbjørn Rødstøl
Styreleder i Møre og Romsdal Revisjon IKS Per Ove Dahl
Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal Jane Anita Aspen
Konstituert daglig leder Møre og Romsdal Revisjon IKS Bjarne Dyrnes

Postadresse:
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Besøksadresse:
Julsundvegen 47 A
6412 Molde

Side 1 av 1

Molde, Aukra, Vestnes, Rauma, Sunndal,
Nesset, Gjemnes, Eide, Fræna

RS 12/16

ÅRSMELDING 2015

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 Molde

6413 Molde
Telefon 71 11 14 51

Interkommunalt samarbeid mellom Molde, Vestnes, Rauma, Nesset, Sunndal, Gjemnes, Eide, Fræna og Aukra

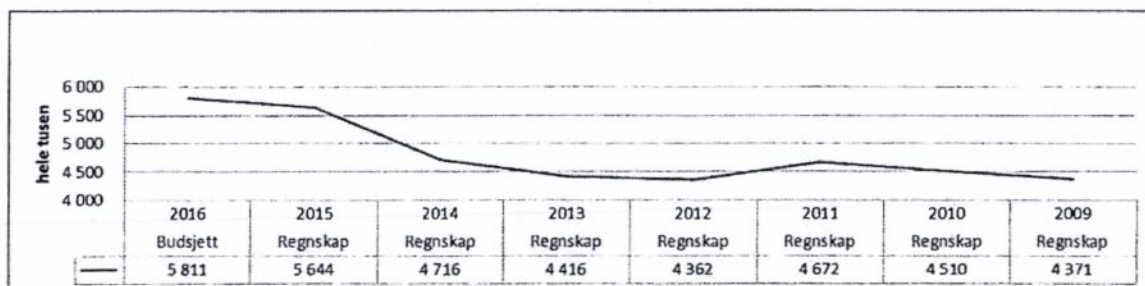
NØKKELTALL MEDLEMSKOMMUENE

Antall innbyggere	70 260
Driftsinntekter – mill kroner	6 045
Antall årsverk	5 356

NØKKELTALL REVISJONEN

Fakturerte timer	8 270
Kostnader per time	722
Antall årsverk	5,5
Sykefravær i dager	40

UTVIKLING I BETALING FRA MEDLEMSKOMMUNENE

KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT 2 MØRE OG ROMSDAL

Selskapet

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal ble etablert i 1993 ved sammenslåing av flere revisjonsheter, og eies i dag av kommunene Molde, Vestnes, Rauma, Nesset, Sunndal, Gjemnes, Eide, Fræna og Aukra. Selskapet er hjemlet i § 27 i kommuneloven om interkommunalt samarbeid.

Selskapet har som oppgave å utføre lovpålagt revisjon i eierkommunene. Det er fem ansatte med oppmøte i Molde og en ansatt med oppmøte i Sunndal.

Ved utgangen av 2015 er det 5 ansatte i revisjonen og en stilling er vakant. Utviklingen har vært slik siden etableringen i 1993:

Årsverk	2015	2010	2005	1999	1993
	5	5	5	8,5	9,5

Reduksjon i antall ansatte har vært mulig pga at revisjonsarbeidet er lagt om til mer fokus på risiko- og vesentlighetsvurderinger og at det er tatt i bruk elektroniske hjelpemidler i dokumentasjon og kommunikasjon. Dette har ført til høyere effektivitet i form av flere tjenester og lavere kostnader. De nye hjelpemidlene har også gitt en bedre kvalitet på arbeidet.

Revisjonsutgiftene som dekker regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll har utviklet seg slik i perioden 1993 til 2015:

Revisjonsutgifter	2015	2010	2005	1999	1993
	5 644 000	4 510 000	3 343 000	3 784 000	3 513 000

Kommunene faktureres med et fastbeløp på kr 100 000 og resten etter innbyggertall. Det ble en spesiell økning fra 2014 til 2015 i første rekke på grunn av økning med en ansatt. Fra 1. juli 2015 har det vært en vakanse på en ansatt

Her er en oversikt for den enkelte kommune i 1000 kroner.

År	Molde	Fræna	Eide	Gjemnes	Vestnes	Rauma	Aukra	Nesset	Sunndal
2016	1 935	787	347	283	569	627	341	314	608
2015	1 879	764	337	275	552	609	331	305	590
2014	1 530	631	292	241	465	510	284	265	497
2013	1 409	587	277	232	436	481	269	254	470
2012	1 380	576	275	232	432	478	266	252	471
2011	1 483	621	289	245	463	514	278	272	507
2010	1 419	597	278	241	448	496	271	265	495
2009	1 360	577	274	237	434	483	265	259	482

Styret

Styret består i perioden 2011 til 2015 av

	Faste medlemmer	Personlige varamedlemmer	Deltakerkommune:
Leder:	Torbjørn Rødstøl	Arne Hop	Rauma
Nestleder:	Ove Medalen	Per Olav Eidseter	Nesset
	Frank Lien	Martin Lous Lyngstad	Molde
	Knut Sjømæling	Heidi Hogset	Gjemnes
	Martin Kjøpstad	Sivert Petter Dyrkorn	Vestnes
	Bjørn Steinland	Eva Betten	Sunndal
	Anita Øyen Halås	Odd Magne Bolli	Eide
	Øyvind Solem	Inngunn Hjelmås	Aukra

Ottar Nerland

Sigrun Gjendem Fjærtøft Fræna

Ansatte har møtt i styret med tillitsvalgt.

Det har i løpet av 2015 vært avholdt to møter i styret og ett i lønnsforhandlingsutvalget. De sakene som har vært behandlet er budsjett, regnskap, sammenslåing med andre revisjonsenheter i fylket og lønnsforhandlinger.

Revisjonsoppgaver

Vi utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll med hjemmel i kommuneloven. I tillegg kommer ulike attestasjonsoppgaver. For revisjon etter revisorloven er det et samarbeid med revisjonsselskapet BDO, og er medarbeider på disse oppdragene. Avtalen ble avsluttet ved årsskiftet. Vi er med i en ordning der Norges Kommunerevisorforbund gjennomfører kvalitetskontroll i forhold til standarder for kommunal revisjonsskikk.

Regnskapsrevisjon

Vi benytter et webbasert revisjonsverktøyet Descartes til å utføre regnskapsrevisjon. Det er revisorforeningen som har ansvaret for den faglige delen i dette verktøyet.

I første halvår 2015 var vi 3,5 stillinger på regnskapsrevisjon, mens vi fra 1. juli ble redusert med en stilling pga av avgang med pensjon. I denne stillingen ble det ikke foretatt nyansettelse i påvente av etableringen av det nye selskapet

Revisjonsberetning til kommunene sine regnskaper ble avgitt innen lovens frist som er 15. april.

Selskapskontroll

Det ble i 2015 levert rapporter fra selskapskontroll av to kraftforetak.

Plan for selskapskontroll er utarbeidet for alle kommunene og disse er godkjent av kommunestyrene.

Forvaltningsrevisjon

I 2015 ble det levert 6 forvaltningsrevisjonsrapporter (7 rapporter forrige år). Rapportene omhandlet temaene

- Samhandlingsreformen (3)
- Innkreving av gebyr for byggesak mm
- Informasjonssikkerhet
- Eiendomsskatt

Det er gjennomført oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter og rapportert til kontrollutvalgene ihht plan

Alle revisjonsoppdragene er levert i henhold til plan.

KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT 2 MØRE OG ROMSDAL

Økonomi

Inntektene i 2015 ble på 6,4 mill kroner, og regnskapet viser et mindreforbruk på kr 455 000.

Økonomisk oversikt i 1000 kroner.

	Regnskap 2015	%	Budsjett	Avvik	Regnskap 2014	%
INNTEKTER						
Kommunene	5 644		5 640	4	4 716	
Selskaper	783		763	20	656	
Bruk av fond					642	
SUM	6 427		6 403	24	6 014	
UTGIFTER						
Fast lønn	3 998	67%	4 132	134	3 855	57%
Pensjon	554	9%	886	332	1 242	19%
Arbeidsgiveravgift	640	11%	708	68	723	11%
Andre utgifter	780	13%	677	-103	860	13%
SUM	5 972		6 403		6 680	
Regnskapsresultat	455		0	455	-666	

Kommentar til budsjettavvik - inndekking

Underskuddet for 2014 ble på kr 666 317. Dette blir delvis dekket i 2015 gjennom innsparinger av lønnsmidler ved vakanse og ved at pensjonsutgiftene blir kr 332 000 lavere enn budsjettet. Andre utgifter fikk et merforbruk på kr 103 000. Halvparten av beløpet skyldes utgifter til prosessleder for nytt revisjonsselskap.

Pensjonskostnadene svinger mye fra 1,2 mill kroner i 2014 til 0,5 mill kroner i 2015.

Rest underskudd til inndekking i 2016 blir da på kr 211 000.

Prising av tjenester - benchmarking

Selskapet leverer sine tjenester til selvkost. Prisingen av våre tjenester skjer ikke i et åpent marked. For å se om vi er konkurransedyktig på pris sammenligner vi oss med andre kommunale revisjonsheter. Norges kommunerevisorforbund utførte for 2014 en benchmarking av kostnadseffektiviteten i kommunale revisjonsheter ved å måle revisjonskostnadene i forhold til driftsinntektene i kommunene. Resultatet fra undersøkelsen viser at våre kommuner har lave kostnader til revisjon, og da spesielt de små kommunene. Kostnadene for regnskapsrevisjon i våre 9 kommuner ligger på 69 % av gjennomsnittet. Det var 16 revisjonsheter som deltok i undersøkelsen.

Tidsforbruk

Vi registrer timene elektronisk for å kunne dokumentere timeforbruket for den enkelte ansatte og for hvert revisjonsoppdrag/kommune osv. Dette gir oversikt over fleksitid for den ansatte, interntid, og er grunnlag for fakturering på selskapene. Videre bruker vi timeforbruket tidligere år i planleggingen av revisjonsoppdragene neste år.

Registrerte timer	2015	% andel	2014
Regnskapsrevisjon	5 257	64%	5 577
Forvaltningsrevisjon	2 848	34%	2 630
Selskapskontroll	165	2%	151
Fakturerte timer	8 270	100%	8 358
Interne timer	1 086	12%	1 219
Totale timer 5,5 årsverk	9 355		9 577

Fordelingen mellom regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon har vært stabil de siste årene. Interntiden gjelder timer til kurs, administrasjon og eksterne møter. Denne har gått noe ned.

I planleggingen legger vi til grunn at det kan faktureres 1500 timer per ansatt. I 2015 er det utfakturert 1 503 timer per ansatt (8 270 timer/5,5 årsverk).

Arbeidsmiljø og likestilling

Det har vært en stor utskifting av medarbeidere. Sykefraværet er lavt og det er registrert 40 dager med fravær i 2015 mot 19 dager året før.

Styresammensetningen i selskapet tilfredsstiller ikke kravene til minst 40 % representasjon fra hvert av kjønnene. Selskapet praktiserer lik lønn og øvrige arbeidsbetingelser uavhengig av kjønn.

Framtidsutsikter

Revisjonsdistriktet har i dag tre regnskapsrevisorer og to forvaltningsrevisorer. I andre halvår 2015 har det vært en person i vakanse i regnskapsrevisjon. I det nye revisjonsselskapet vil det være naturlig å se på bemanning med utgangspunkt i en større sammenheng.

Sammenslåingen av Kommunerevisjonsdistrikt 2, Fylkesrevisjonen og Distriktsrevisjon Nordmøre IKS i Møre og Romsdal Revisjon IKS ble ett år forsinket og får oppstart fra 1. juli 2016. Prosessen med sammenslåing har tatt tre år til sammen. Det nye selskapet vil være revisor i 17 kommuner og fylkeskommunen.

Det vil bli gjennomført kvalitetskontroll fra NKRF nå i høst.

Distriktsrevisor går av med pensjon 1. juli 2016.

Molde 31.mars 2016

Sigmund Harneshaug
Daglig leder

Styret

for Kontrollutvalgssekretariatet
for Romsdal

RS 13/16

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 2/16
Møtedato: 7.9.2016
Tid: Kl. 09.30 – kl. 12:05
Møtested: Møterom «Galleriet», Molde rådhus
Sak nr: 7/16 – 14/16
Møteleder: Stig Holmstrøm

Av styrets medlemmer møtte:

Aukra kommune: Oddvar Hoksnes
Eide kommune: Kåre Vevang
Gjemnes kommune: Øyvind Gjøen
Molde kommune: Marit Seljeseth Stokke, nestleder
Rauma kommune: Lars Ramstad
Vestnes kommune: Stig Holmstrøm, styreleder

Forfall:

Fræna kommune: Ingvar Hals
Nesset kommune: Ivar Henning Trælvik

Møtende vara:

Fræna kommune: Lisbeth Valle
Nesset kommune: Jostein Øverås

Ikke møtt:

Fra sekretariatet: Trond M. Hansen Riise
Jane Anita Aspen, daglig leder
Sveinung Talberg, rådgiver

Av øvrige møtte:

Ingen

Protokollen godkjennes formelt i neste styremøte

Styrelederen Stig Holmstrøm ønsket velkommen og ledet møtet.

Det fremkom ingen merknader til sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
ST 07/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTE 7. APRIL 2016
ST 08/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
ST 09/16	ØKONOMIRAPPORT PR. 31. JULI 2016
ST 10/16	BUDSJETT FOR 2017
ST 11/16	ETISKE RETNINGSLINJER
ST 12/16	ARKIVPLAN
ST 13/16	KJØP AV REVISJONSTJENESTER FOR SEKRETARIATET
ST 14/16	EVENTUELT

Styrets vedtak

Protokollen fra styremøtet 7. april 2016 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:

1. Marit Seljeseth Stokke
2. Lars Ramstad

Styrets behandling

Det foreslås at Marit Seljeseth Stokke og Lars Ramstad velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer. (8 voterende)

Daglig leders innstilling:

Protokollen fra styremøtet 7. april 2016 godkjennes.

Disse velges til å underskrive protokollen sammen med møteleder:

1.
2.

Styrets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Styrets behandling**Referatsaker:**

RS 01/16 **Overgang fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 til Møre og Romsdal Revisjon IKS,** brev til kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2 datert 29.6.2016.

Daglig leder orienterte og svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Orienteringssaker:

OS 03/16 **Kommunereform – sjekklister for revisor, kontrollutvalg og sekretariat,** Norges kommunerevisorforbund.

Styremedlemmene diskuterte sjekklisten og konkluderte om at den også burde formidles til kontrollutvalgene.

Styrets ansvar vil særlig være knyttet til kap. 4.10 *Vurder konsekvenser for eget selskap*. Det blir i veilederen anbefalt at sekretariatene må vurdere hvilke konsekvenser kommunereformen får for eget selskap.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (8 voterende).

Styrets vedtak

Økonomirapport pr. 31.07.16 tas til orientering.

Styrets behandling

Daglig leder orienterte knyttet til saksfremlegget og svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (8 voterende).

Styrets vedtak

1. Det framlagte forslag til budsjett for KU sekretariatet for 2017 godkjennes.
2. Daglig leder gis fullmakt til å omprioritere innenfor ansvarsområdets budsjetttramme.

Utgiftene fordeles på kommunene etter en prosentvis andel beregnet etter folketallet pr. 1. januar 2016 – jfr. vedlegg

Styrets behandling

Daglig leder orienterte om enkelte poster i budsjettforslaget og svarte på spørsmål fra styremedlemmene.

Det ble fra styremedlemmene oppfordret til at daglig leder forklarer nærmere for kommunen hva som er tenkt om disposisjonsfondet, når budsjettet sendes over til kommunen. Disposisjonsfondet er tenkt benyttet til innkjøp av elektronisk saks og arkivsystem. Det er derfor ikke budsjettert med bruk av dette fondet i årets budsjett, da dette først vil komme på plass i 2018.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling (8 voterende).

Styrets vedtak

Styret vedtar Etiske retningslinjer for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

Styrets behandling

Daglig leder informerte om at det mangler overskrift, dette vil bli lagt inn. Det blir også rettet noen skrivefeil.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (8 voterende).

Styrets vedtak

Styret godkjenner Arkivplan for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal, med de endringer som fremkom i møte.

Styrets behandling

Daglig leder informerte styret om at det var kommet innspill fra arkivleder i Vestnes kommune om forenkling av kapittelet om deponering av arkiv. Dette skal for alle kommunene i Møre og Romsdal deponeres direkte til IKA Møre og Romsdal.

Det foreslås derfor at det gjøres følgende endring i planen.

5.1 Depotordning

Vanlig administrativt arkiv avleveres til depot etter 25 år.

Avsluttede arkiver avleveres direkte til Interkommunalt Arkiv Møre og Romsdal (IKAMR) på vegne av den enkelte kommune. Materialet deponeres hos IKAMR etter nærmere avtale og etter de til enhver tids krav til avlevering som de stiller.

5.1.1 tas bort fra planen

Det foreslås at vedtaket endres til

Styret godkjenner Arkivplan for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal, med de endringer som fremkom i møte

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra styrets medlemmer. (8 voterende)

Daglig leders innstilling:

Styret godkjenner Arkivplan for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal.

Styrets vedtak

Daglig lederer får i samarbeid med styreleder ansvar for å vurdere tilbudene og inngå avtale med revisor.

Styrets behandling

Daglig leder informerte om bakgrunnen for saken.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med daglig leders innstilling. (8 voterende).

Under Eventuelt ble følgende tema tatt opp:

- **Lokale forhandlinger**

Daglig leder underrettet styret om rutiner for daglig leder. Daglig leder og rådgiver forlot møtet for at forhandlingsutvalget skulle få signal fra styret om ramme for forhandlingene.

- **Hjemmeside for sekretariatet**

Daglig leder informerte om fremdriften i denne saken. Det skal være mulig å få en hjemmeside på plass i løpet av 2016, slik styret har fattet vedtak om. Sekretariatet har vært i kontakt med både ROR innkjøp og ROR IKT for å få råd om prosessen. Sekretariatet er rådet til å inngå en midlertidig avtale med det firmaet som i dag har hjemmesideløsning for Molde og Aukra kommune. ROR-IKT kommunen har besluttet at det skal kjøres en felles anbudsprosess for ny leverandør fra 2017/2018, da kan vi delta i den anbudsprosessen. Daglig leder har mottatt pris på etablering og drift av en slik side.

- **Statusrapport fra sekretariatet**

Sekretariatet leier i dag lokaler i Hamnegata 35 fra Molde kommune, i lokaler eid av privat huseier. Det er usikkert om Molde kommunes husleiekontrakt vil bli forlenget når den utløper utløper 31.12.16. Daglig leder venter på tilbakemelding fra Molde kommune om avklaring på dette, og om vi evt. må flytte til andre lokaler.

- **Erfaringsutveksling**

Styremedlemmene utvekslet erfaring omkring problemstillinger og saker som er aktuelle i kontrollutvalgene.

Marit Seljeseth Stokke
nestleder

Stig Holmstrøm
leder

Kåre Vevang

Øyvind Gjøen

Lars Ramstad

Oddvar Hoksnes

Lisbeth Valle

Jostein Øverås

Jane Anita Aspen
sekretær

6. Ingebjørg Margrete Eide
7. Oddbjørg Irene Dyrhaug
8. Marit Birgitte Eide

Vararepresentantene fra fellelisten:

- Finn Joralf Lyngstad (Sp)
- Stian Teistklub (H)
- Merete Egge (Krf)
- Terje Lyngstad (H)

Plan og utviklingsstyret

Vedtatt varaliste fra fellelisten benyttes. Stian Teistklub blir fast medlem i samme periode.

Teknisk miljø og næringsutvalget

Vedtatt varaliste benyttes og Atle Hammerbukt blir fast medlem i samme periode.
1.vara blir Oddbjørg Dyrhaug.

Styringsgruppe for RDA – fondet.

Kommunestyret velger John Helge Strand som fast medlem i samme periode. (vara ikke valgt).

RIR – styret

Vedtatt personlig vara er Ingebjørg Eide, som blir fast medlem i samme periode.

PS 14/16

**PS 16/91 Kontrollutvalget i Eide - Nyvalg av 2.varamedlem 2016 - 2019
2016/911-1**

Rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre velger Marit Eide som ny 2.varamedlem til Kontrollutvalget for perioden 2016-2019.
2. De øvrige valgte medlemmene fortsetter som før. Kontrollutvalget i Eide kommune 2016 – 2019 blir nå:

Kåre Vevang, leder (Ap)
Synnøve Egge, nestleder (H)
Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
Oddbjørg Hellen Nesheim (Ap)
Willy Farstad (H)

- 1.varamedlem Odd Magne Bolli (Sp)
- 2.varamedlem Marit Eide (V)

Behandling i Eide kommunestyre - 31.08.2016

Ragnvald Olav Eide inhabil i denne saken. 19 kommunerepresentanter til votering.

Enstemmig vedtak

3. Eide kommunestyre velger Marit Eide som ny 2.varamedlem til Kontrollutvalget for perioden 2016-2019.
4. De øvrige valgte medlemmene fortsetter som før. Kontrollutvalget i Eide kommune 2016 – 2019 blir nå:

Kåre Vevang, leder (Ap)
Synnøve Egge, nestleder (H)
Bjørn Ståle Sildnes (Ap)
Oddbjørg Hellen Nesheim (Ap)
Willy Farstad (H)

1.varamedlem Odd Magne Bolli (Sp)
2.varamedlem Marit Eide (V)

RS 15/16

PS 16/92 Avvikling av ØSO (Økonomi, struktur og organisasjonsutvalget) 2016/910-3

Rådmannens innstilling

1. Eide kommunestyre avvikler ad hoc utvalget ØSO. (Økonomi, struktur og organisasjonsutvalget)

Behandling i Eide kommunestyre - 31.08.2016

20 kommunestyrerepresentanter til votering.

Vedtatt med 16 mot 4 stemmer

Eide kommunestyre avvikler ad hoc utvalget ØSO. (Økonomi, struktur og organisasjonsutvalget)

PS 16/93 Evaluering av administrativ ledelse ved Lyngstad og Vevang skoler 2016/432-5

Rådmannens innstilling

Kommunestyret vedtar at nåværende modell for administrativ ledelse ved Vevang og Lyngstad skoler videreføres.

Enstemmig vedtak

Eide kommune egengodkjenner Reguleringsplanen for Furumyr med bestemmelser jfr. Pbl. 12-12.

Det forutsettes at det i plankartet settes av et område til buffersone i bakkant av planområdet.

Behandling i Eide kommunestyre - 31.08.2016

Følgende personer har kommet med merknader og var derfor inhabil i saken:

Ragnvald Olav Eide. Vara: Ingen vara.

Totalt 19 kommunestyrerepresentanter til votering.

Jarle U. Klavenes (AP) ber om gruppemøte.

Jarle U. Klavenes (AP) kom med følgende tilleggsforslag til innstillingen:

- Det forutsettes at det i plankartet innarbeides framtidig tursti langs Nåsvatnet jamfør kommunedelplan for Nåsvatnet vedtatt i kommunestyret 16.06.16. Siden nøyaktig stedsfesting av tursti ligger fram i tid kan dette illustreres med stiplet linjer i plankartet for reguleringsplan for Furumyr hyttefelt. Turstiplassering skal være i tråd med plankartet til kommunedelplanen.
- Det forutsettes at det i reguleringsbestemmelsene innarbeides framtidig tursti langs Nåsvatnet jamfør kommunedelplan for Nåsvatnet vedtatt i kommunestyret 16.06.16. I reguleringsbestemmelsene må det belyses at det skal lages detaljplan for turstien langs Nåsvatnet.

Votering over selve innstillingen:

Enstemmig vedtatt (19 stemmer).

Votering over tilleggsforslaget:

Forslaget falt med 12 mot 7 stemmer.

Vedtak

Eide kommune egengodkjenner Reguleringsplanen for Furumyr med bestemmelser jfr. Pbl. 12-12.

Det forutsettes at det i plankartet settes av et område til buffersone i bakkant av planområdet.

RS 16/16

PS 16/95 Reglement for ettergodtgjøring - ordfører. 2016/827-1

Rådmannens innstilling

I reglementet for godtgjøring til folkevalgte pr. aug. 2016 (vedlegg 2) blir avsnittet om etterlønn erstattet med følgende:

*Ordfører får etterlønn med inntil 3 måneders godtgjørelse.
Dersom han/hun straks går tilbake til sin gamle stilling evt. til ny stilling eller blir pensjonist utbetales 1,5 måneders godtgjørelse.
Etterlønn gis kun til ordfører/folkevalgte på heltid.*

Behandling i Eide formannskap - 17.08.2016

Birgit Dyrhaug fremmet følgende forslag til nytt vedtak:

Ordfører får etterlønn med inntil 3 måneders godtgjørelse.

Dersom han/hun straks går tilbake til sin gamle stilling evt. til ny stilling eller blir pensjonist utbetales etter medgåtte timer og innenfor 1,5 måneders godtgjørelse.

Etterlønn gis kun til ordfører/folkevalgte på heltid.

Det ble stemt over Birgit Dyrhaug sitt forslag som fikk 2 stemmer

Vedtak med 3 mot 2 stemmer

I reglementet for godtgjøring til folkevalgte pr. aug. 2016 (vedlegg 2) blir avsnittet om etterlønn erstattet med følgende:

Ordfører får etterlønn med inntil 3 måneders godtgjørelse.

Dersom han/hun straks går tilbake til sin gamle stilling evt. til ny stilling eller blir pensjonist utbetales 1,5 måneders godtgjørelse.

Etterlønn gis kun til ordfører/folkevalgte på heltid.

Behandling i Eide kommunestyre - 31.08.2016

Enstemmig vedtak

I reglementet for godtgjøring til folkevalgte pr. aug. 2016 (vedlegg 2) blir avsnittet om etterlønn erstattet med følgende:

Ordfører får etterlønn med inntil 3 måneders godtgjørelse.

Dersom han/hun straks går tilbake til sin gamle stilling evt. til ny stilling eller blir pensjonist utbetales 1,5 måneders godtgjørelse.

Etterlønn gis kun til ordfører/folkevalgte på heltid.

OS 16/16

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Eide kommune

FREDAG 08.04.2016

Dato: 18 oktober 2016 08:00 - 16:00

Stad: Eide Rådhus

Ansvarleg: Justis- og beredskapsavdelinga

Tilsyn med kommunal beredskapsplikt

Kommunane sitt ansvar for samfunnstryggleik og beredskap i lokalsamfunnet vart formalisert gjennom sivilbeskyttelseslova som vart vedteken i 2010 og forskrift om kommunal beredskapsplikt som kom i 2011. Gjennom forskrifta fekk også fylkesmannen heimel til å føre tilsyn med kommunane si oppfølging av beredskapsplikta.

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 24/16	Kontrollutvalget	20.09.2016
	Kommunestyret	

PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019

Sekretariatets innstilling

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalgets forslag til Eide kommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019, og gir kontrollutvalget fullmakt til å prioritere mellom tema som er beskrevet i planen.

Saksopplysninger

Det er kontrollutvalget som skal påse at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon, jf. Forskrift for kontrollutvalg § 9 og kommunelovens § 77 nr. 4.

I henhold til Forskrift om kontrollutvalg, § 10, skal kontrollutvalget utarbeide plan for forvaltningsrevisjon, som skal vedtas endelig av kommunestyret. Planen skal utarbeides minimum en gang i løpet av valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg. Planen skal være basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger.

Kontrollutvalget i Eide behandlet i sak PS 18/16 den 21.06.2016 utkast til overordna plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019:

Kontrollutvalgets behandling 21.06.2016:

Forvaltningsrevisor Anny Sønderland orienterte om bakgrunn og prosess så langt. Risikoområdene ble gjennomgått og kommentert. Saken ble åpnet for debatt og innlegg. Forvaltningsrevisor tok med innspillene som kontrollutvalget hadde inn til neste møte der endelig plan skal foreligge.

Kontrollutvalget sluttet seg til del 2 i planen der 4 tema og områder er «særlig aktuelle» for forvaltningsrevisjon i perioden. De 4 andre temaene som er nemt som «aktuelle», kan inngå som en del av de 4 særlig aktuelle temaene hvis det er mulig.

Kontrollutvalgets vedtak 21.06.2016:

Kontrollutvalget tar forslag til Eide kommunes plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016-2019 til foreløpig orientering.

Kontrollutvalget vil i neste møte avgi sin innstilling til Kommunestyret etter at planen har vært på høring.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Vedlegg:

- Oversendingsbrev fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R, datert 30.08.2016
- Fræna kommune. Overordnet analyse. Plan for forvaltningsrevisjon i 2016 – 2019, datert 30.08.2016

VURDERING

Forvaltningsrevisjonsarbeidet har etter hvert blitt en svært sentral del av kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunal sektor og det er derfor viktig at kontrollutvalget bruker plan for forvaltningsrevisjon som et redskap for å utøve en mest mulig målrettet og effektiv tilsynsfunksjon i kommunen, i tråd med kommunestyrets signaler.

Kontrollutvalget vedtok i sitt møte 18.11.2015 i sak 34/15 at et slikt plandokument skulle utføres av Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R. Forslag til plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2019 er basert på en overordna analyse av kommunens virksomhet ut fra vurdering av risiko- og vesentlighet med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike enheter og virksomheter.

I arbeidet med analysen har revisjonen hentet inn informasjon fra ulike kilder, som for eksempel kommunens politiske vedtak, planverk og årsmeldinger, samt databaser, som for eksempel KOSTRA. Videre er det benyttet informasjon som revisjonen har fått tilgang til gjennom sitt løpende revisjonsarbeid. Det er også avholdt møte med rådmann.

Administrasjonssjefen skal, ifølge kml. § 77 nr. 6, ha uttalerett i alle saker som blir forelagt kommunestyret. Kommunerevisjonen har derfor sendt ut den foreløpige analysen og planen til administrasjonssjefen for uttalelse.

Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R har etter kontrollutvalgets behandling i møte den 21.06.2016 utarbeidet plan for forvaltningsrevisjon for 2016-2019 i Eide kommune. Revisjonen har ut fra en risiko- og vesentlighetsvurdering vurdert at følgende tema er særlig aktuelle for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2019:

- Plan- og styringssystemet herunder
 - helhetlig planlegging og oppfølging, rullering og system for oppfølging av planer
- Kompetanse og rekruttering herunder
 - utvikling og oppfølging av kompetanseplaner
- Barn og unge herunder
 - mobbing
 - psykisk helse
 - rus
 - forebygging
 - tidlig innsats
 - frafall/utenforskap
- Helse, omsorg herunder
 - psykisk helse og rus
 - hjemmetjenester

Revisjonen har i plan for forvaltningsrevisjon også vist til andre tema som kan være aktuelle for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2019.

Ut fra kommunens budsjett for kontroll og tilsyn så er det realistisk at det kan gjennomføres maksimalt 3 prosjekter i løpet av valgperioden. Det vil derfor være nødvendig å foreta en prioritering innen for disse temaene når kontrollutvalget i egen sak gjør bestilling av konkret forvaltningsrevisjonsprosjekt. For å gjøre saksbehandlingen så smidig som mulig, forslås det at kommunestyret delegerer myndighet til kontrollutvalget å prioritere prosjekter innen for de temaene som revisjonen har beskrevet i planen som aktuelle for forvaltningsrevisjon.

Etter at kontrollutvalget har behandlet planen oversendes saken til kommunestyret som fatter det endelig vedtak for kommunens plan for forvaltningsrevisjons for perioden 2016-2019.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 91 70 8199 - direkte
E-post: einar.andersen@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Kontrollutvalget for Eide kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Deres referanse:

Vår referanse:
Einar Andersen

Arkivkode:
R11

Sted/dato
Molde, 2.9.2016

Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016 til 2019

Kontrollutvalget i Eide kommune bestilte i sak 34/2015 i møte 18.11.2015 en overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 til 2019 fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal. I samme møte ble det bestilt en overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016 til 2019.

Utkast til overordnet analyse og plan for henholdsvis forvaltningsrevisjon og selskapskontroll ble lagt fram for kontrollutvalget for diskusjon og innspill i møte 21.6.2016. Kontrollutvalget tok dokumentene til orientering. Kommunerevisjonen har innarbeidet innspill fra kontrollutvalget i dokumentene.

Vedlagt følger oppdatert analyse og plan for behandling i kontrollutvalget.

Med hilsen

Anny Sønnerland
Konstituert daglig leder

Einar Andersen
Forvaltningsrevisor

Vedlegg: 1. Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019
 2. Overordna analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019

Kopi med vedlegg: Eide kommune v/ rådmann, Rådhuset, 6490 Eide

KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT 2
MØRE OG ROMSDAL

Eide kommune

Overordna analyse Plan for forvaltningsrevisjon

2016-2019

Behandling av plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019:

Forslag utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 leveres kontrollutvalget 2.9.2016

Kontrollutvalget i Eide kommune behandler planen i sak xx/ 2016 i møte 20.9.2016

Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon i sak xx/ 2016 i møte xx.xx.2016

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal er interkommunalt selskap etter kommuneloven § 27. Eiere er kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for eierkommunene og har i dag fem revisorer. Selskapet har hovedkontor i Molde.

Utkast til overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon ble våren 2016 utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal ved Einar Andersen og Anny Sønderland.

Innholdsliste

INNHOOLDSLISTE	3
1 INNLEDNING	4
1.1 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON	4
1.2 HVA ER FORVALTNINGSREVISJON	4
1.3 FRAMGANGSMÅTE OG METODE	5
1.4 GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT 2008-2015	6
1.5 KORT OM EIDE KOMMUNE	7
2 PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON	8
3 OVERORDNA ANALYSE	9
3.1 PLAN- OG STYRINGSSYSTEM	9
3.2 OMSTILLING	13
3.3 BRUKERMEDVIRKNING	14
3.4 ETIKK OG ÅPENHETSKULTUR	15
3.5 KOMPETANSE OG REKRUTTERING	16
3.6 ARBEIDSMILJØ, SYKEFRAVÆR OG HELTIDSKULTUR	17
3.7 BARN OG UNGE	19
3.8 HELSE OG OMSORG	21
3.9 FLYKTNINGER	23
4 VEDLEGG	25
VEDLEGG 1: BEFOLKNING	25
VEDLEGG 2: NØKKELTALL - KOSTRA	28
VEDLEGG 3: KOMPETANSE – TJENESTEMOTTAKERE - FRAMSKRIVNING	30
VEDLEGG 4: BARN OG UNGE	32
VEDLEGG 5: HELSE OG OMSORG	34
VEDLEGG 6: SYKEFRAVÆR	35
VEDLEGG 7: «UTGIFTSBEHOV», KOMMUNENES FRIE INNTEKTER, KOMMUNEBAROMETER	36
VEDLEGG 8: NYTT INNTEKTSSYSTEM	38

1 Innledning

1.1 Plan for forvaltningsrevisjon

Kommunestyret skal minst én gang i valgperioden vedta en **plan for forvaltningsrevisjon**. Det er kontrollutvalget som har ansvaret for at det utarbeides en slik plan og har innstillingsrett til kommunestyret. Det skal gjennomføres en **overordnet analyse** av kommunes virksomhet som grunnlag for utarbeidelse av planen. Den overordnede analysen skal gi svar på hvilke område det er knyttet størst risiko til, og hvilke områder det er mest vesentlig for kontrollutvalget å undersøke. Kontrollutvalget i Eide kommune bestilte i sak 34/15 i møte 18.11.2015 en overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 til 2019 fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal.

Plan for forvaltningsrevisjon framgår av kapittel 2 og overordna analyse framgår av kapittel 3.

1.2 Hva er forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er del av kommunestyrets tilsyn med kommunens forvaltning (kommunens egenkontroll). Forvaltningsrevisjonens rolle framgår i veileder utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet (Kontrollutvalgsboken):

- undersøke om kommunens virksomhet skjer i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens egne planer og vedtak
- et verktøy som kommunestyret og kontrollutvalget kan bruke for å sikre at kommunen drives på en måte som ivaretar innbyggernes behov og rettigheter best mulig
- et redskap for å bidra til bedre måloppnåelse og økt kvalitet på tjenestene i kommunen

Forvaltningsrevisjon skal fungere som en kontrollmekanisme mellom kommunestyret og administrasjonen, og i tillegg legge til rette for forbedring og utvikling. God dialog og samhandling med administrasjonen vektlegges.

På bakgrunn av plan for forvaltningsrevisjon vedtatt av kommunestyret bestiller kontrollutvalget rapporter fra kommunerevisjonen. Kontrollutvalget sender rapportene til videre behandling i kommunestyret. Det er kommunestyret som fastsetter hvordan rapportene skal følges opp.

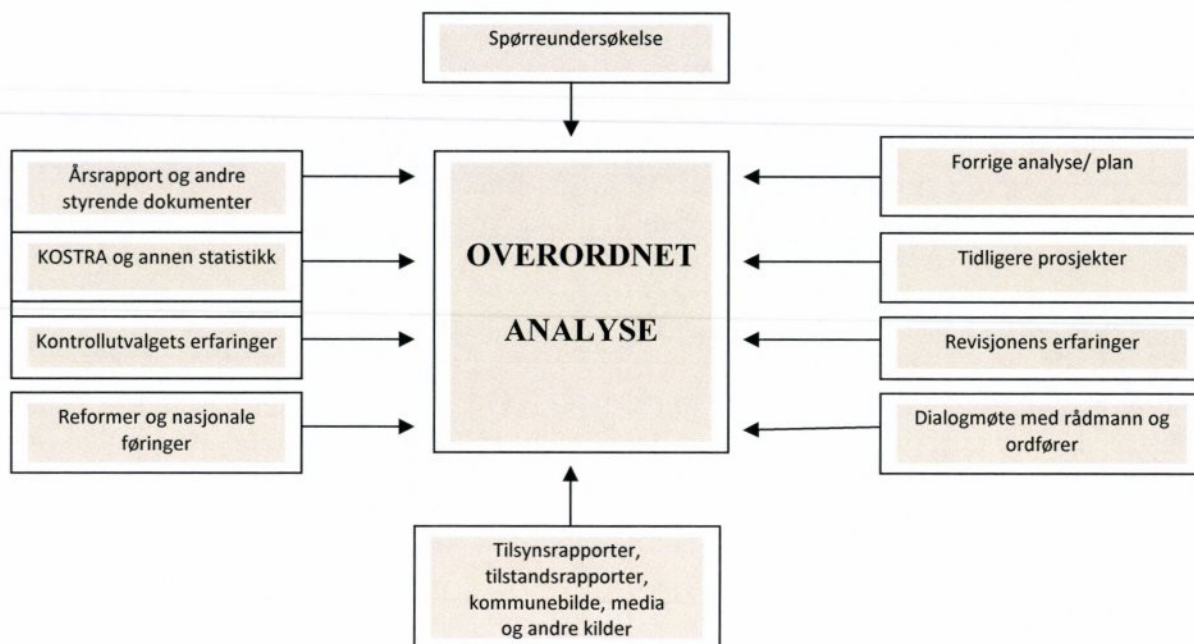
Forvaltningsrevisjon er en form for revisjon av offentlig virksomhet som i [kommuneloven § 77](#) blir definert som *systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger*.

I [forskrift om revisjon § 7](#) blir ulike typer undersøkelser som kan være aktuelle i forvaltningsrevisjon, omtalt:

- a) Vedtaksoppfølging: om forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- b) Effektivitet og måloppnåelse: om forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) Regeletterlevelse, om regelverket etterleves,
- d) Styringsverktøyenes hensiktsmessighet: om forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) Administrasjonens saksbehandling: om beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) Resultat av kommunens tjenesteproduksjon: om resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/ eller om resultatene for virksomheten er nådd.

1.3 Framgangsmåte og metode

Den overordnede analysen er basert på modellen presentert i figuren under. Modellen viser ulike kildene som er brukt. Sentralt har vært en spørreundersøkelse sendt til sentrale ledere, tillitsvalgte, politikere, eldrerådet m.m. Revisjonen har også hatt samtaler med ordfører og rådmann/ administrasjonssjef.

Overordnet analyse for forvaltningsrevisjon er ikke ment å gi et uttømmende bilde av utfordringene i kommunen. Dokumentet peker på noen forhold der kommunen kan ha utfordringer eller utviklingspotensial som det er viktig at kontrollutvalget har fokus på. De enkelte punktene er vurdert av kommunerevisjonen, og gir ikke en fasit på situasjonen i kommunen.

I spørreundersøkelsen blir mange av de samme tema vektlagt av flere kommuner. Alle innspillene i spørreundersøkelsen er ikke hensyntatt, men revisjonen har sammenstilt alle svarene og vil nytte dette som bakgrunnsinformasjon i det løpende arbeidet med revisjon av kommunene. Nedenfor følger noen utfordringer som kom fram i spørreundersøkelsen i Eide kommune. Noen av disse har vært sentrale ved valg av tema i denne rapporten:

• oppfølging av planer - helhet • små fagmiljø – kapasitet • kompetanse – rekruttering - vikarer • barn og unge – tidlig innsats – psykisk helse - frafall • tverrfaglig og tverretattlig samarbeid • spesialundervisning • forebyggende arbeid – folkehelse • økonomi – osthøvelprinsippet • brukermedvirkning	• både økt tjenestebehovet og krav til kvalitet • informasjon • kommunereformen - nytt inntektssystem. • samhandlingsreformen – ressurser kompetanse • interkommunalt samarbeid • rus – psykisk helse - rehabilitering • hjemmetjenesten • NAV – barnevern – samarbeid

Av svarene i spørreundersøkelsen går det fram at noen ser på et område som en utfordring, mens andre peker på at dette fungerer godt. Noen understreker også at utfordringene ikke er større enn i andre kommuner.

I analysen er det også redegjort for generelle utfordringer for kommunene. Denne teksten er til en viss grad felles for de kommunene der kommunerevisjonen utarbeider analyse.

Overordnet analyse skal baseres på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Vesentlighet og risiko kan knyttes til en rekke ulike perspektiver for eksempel bruker, befolkning, samfunn, miljø, organisasjon, ansatte, økonomi.

I analysen vises det til ulike statistikker. Det mest sentrale er KOSTRA, som står for Kommune-Stat-Rapportering og gir statistikk om ressursinnsatsen og prioriteringer i kommuner. Sammenligningene må brukes med varsomhet, og må sees i sammenheng med prioritering og behov i den enkelte kommune. Vedlegg 2 og 7 gir oversikt over KOSTRA-tall, utgiftsbehov (beregnet i inntektssystemet) og kommunens frie inntekter.

Kontrollutvalget i Eide kommune i forrige valgperiode gav i møte i 2015 innspill til arbeidet med analyse og plan for forvaltningsrevisjon. Et foreløpig utkast ble drøftet av nytt kontrollutvalget i møte 21.6.2016 sak 18/16.

1.4 Gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt 2008-2015

Følgende prosjekt er gjennomført i perioden 2008-2015:

2016 Samhandlingsreformen	2010 Bruken av kompensasjonsfondet for arbeidsgiveravgift
2014 Beregning av selvkost på VAR	2009 Offentlige anskaffelser
2013 Ressurser til barn med spesielle behov	2008 Økonomisk sosialhjelp
2011 Refusjon av sykepenger	

Rapportene er tilgjengelig på: nkrf.no/forvaltningsrevisjonsregister.

I plan for forvaltningsrevisjon i perioden 2012 til 2015 prioriterte kommunestyret i Eide kommune følgende prosjekter:

- Vedlikehold av kommunale bygg
- Økonomi, herunder barnevern og sykehjem
- Tildeling av ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage, herunder spesialundervisning. Vurdering av assistentressurs sett opp mot pedagogisk ressurs
- Samhandlingsreformen
- Drift av teknisk etat
- Kommunens arbeid med klimatilpasning av egen virksomhet

1.5 Kort om Eide kommune

Kommunen arbeider med å revidere kommuneplanen.

Kommunestyret har valgt å fortsette med dagens visjon «**med innbyggerne i fokus**».

Sentrale mål og videre arbeid med mål framgår av utkast til planprogram for kommuneplan 2014-2027:

Målet er å skape livsmiljø som er funksjonelle, trygge, robuste og som ikke utsetter innbyggere, miljø eller økonomiske verdier for unødig fare. Videre er målet å skape så gode livsvilkår i alle kommunes kretser at folk flytter hit og at de blir boende her. Kommunens visjon og arbeid skal også kobles tett opp mot arbeidet med identitet og tilhørighet. I arbeidet med ny kommuneplan, er det viktig å jobbe videre med de langsiktige målsettingene som er satt i gjeldende kommuneplan, justert etter det som kommer fram i evalueringen og hva som er nye utfordringer. Av nye momenter i kommuneplanarbeidet bør vi gjennomføre en del analyser og peke på ulike utviklingstrekk innen følgende områder: Bosettingsmønster, folkehelse og trivsel og kommunale tjenester/kommuneøkonomi.

Det er utarbeidet mål for de ulike enhetene. Disse framgår av Årsbudsjett 2016/Økonomiplan 2016-2019.

Kommunen er organisert med rådmann, to kommunalsjefer og 14 enheter; 3 skoler, 3 barnehager, 2 sjukeheimer, hjemmetjenesten, bo og habilitering, familie og kultur, teknisk, rus og psykisk helse, pedagogisk psykologisk tjenester (PPT).

Kommunen hadde 3467 innbyggere per 1.1.2016. Framskrivninger av folketallet viser en vekst i folketallet, se vedlegg 1. Det var 3,2 % arbeidsledige mars 2016, mot 3,4 i fylket og 3,3 i landet.

Kommunen har ca. 360 ansatte og 268 årsverk. (1.5.2016)

For nærmere informasjon om kommunen vises det til Årsrapport 2015, Årsbudsjett 2016/Økonomiplan 2016-2019 og [kommunens hjemmeside](#).

2 Plan for forvaltningsrevisjon

I plan for forvaltningsrevisjon pekes på det på aktuelle tema uten prioritering og uten at det blir foreslått detaljerte problemstillinger. Siden dette er en fireårsplan kan det være en fordel med en viss fleksibilitet slik at kommunen/ kontrollutvalget kan velge tidsaktuelle tema og problemstillinger for forvaltningsrevisjon.

Følgende tema er særlig aktuelle for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2019:

- **Plan- og styringssystemet** herunder
 - helhetlig planlegging, rullering og system for oppfølging av planer
- **Kompetanse og rekruttering** herunder
 - utvikling og oppfølging av kompetanseplaner
- **Barn og unge** herunder
 - frafall/utenforskap, mobbing, psykisk helse, rus, forebygging, tidlig innsats
- **Helse og omsorg** herunder
 - psykisk helse og rus, hjemmetjenester

Følgende tema kan også være aktuell for forvaltningsrevisjon i perioden 2016-2019:

- **Omstillingsprosesser** herunder
 - kommunesammenslåing
- **Brukermedvirkning** på individ og systemnivå
- **Etikk og åpenhetskultur** herunder
 - oppfølging av etiske retningslinjer, kultur for varsling og melding av avvik
- **Heltidskultur og vikarbruk**

Integrering av flyktninger kan eventuelt være aktuelt om kommunen får flere flyktninger bosatt.

Ved prioritering av aktuelle prosjekt har kommunerevisjonen også tatt hensyn til hvilke risiko- og vesentlighetsområder kommunen selv har fokus på og arbeider med. Det kan være mindre aktuelt å gå inn på disse områdene.

For detaljer og bakgrunn vises det til overordna analyse i neste kapittel.

3 Overordna analyse

3.1 Plan- og styringssystem

Kommunelovens formål gir viktige føringer for kommunene når det gjelder effektivitet, bærekraftig utvikling, tillit og etikk.

Administrasjonssjefen skal sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll. (kommuneloven, forvaltningsloven)

Formålsbestemmelsen i Kommuneloven § 1 lyder: «Formålet med denne lov er å legge forholdene til rette for et funksjonsdyktig kommunalt og fylkeskommunalt folkestyre, og for en rasjonell og effektiv forvaltning av de kommunale og fylkeskommunale fellesinteresser innenfor rammen av det nasjonale fellesskap og med sikte på en bærekraftig utvikling. Loven skal også legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard.»

Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er **forsvarlig utredet**, og at vedtak blir iverksatt.

For å sikre god styring er det sentralt at plan- og styringssystemet er hensiktsmessig. Det skjer utviklingsarbeid i kommunene knyttet til plan- og styringssystemet inklusiv internkontroll. Dette er et vesentlig område som også blir vektlagt i svarene i spørreundersøkelsen.

Det er mange krav og forventinger knyttet til kommunens planlegging. Eksempler på krav/forventninger knyttet til planlegging i kommuner:

- Kommuneplanen skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer, og revideres årlig. Økonomiplanen etter kommuneloven § 44 kan inngå i handlingsdelen.
- Økonomiplanen skal gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver. Kommunestyrets prioriteringer, målsettinger og premisser skal komme tydelig fram.
- Barn og unges interesser skal ivaretas.
- Kommunene skal ha oversikt over folkehelseutfordringene i kommunen og fastsette mål og strategier.
- Nasjonale forventninger til kommunal planlegging for å fremme en bærekraftig utvikling som skal legges til grunn for de nye kommunestyrenes arbeid med kommunale planstrategier og planer.
- Det er statlig planretningslinjer for klima- og energiplanlegging i kommunene.
- Kommunal beredskapsplikt - risiko- og sårbarhetsanalyser og beredskapsplan.
- Ny forskrift om styringssystem i helse- og omsorgstjenesten - høringsfrist 1.2.2016.

Ulike **planer og rapporteringer** er viktige styringsdokument. Det er krav knyttet til høringer og medvirkning. Et helhetlig plansystem skal sikre sammenheng mellom ulike planer og fokus på både sentrale mål, kvalitet og økonomi. Det er vesentlig å sikre helhetlig planlegging og oppfølging av planer.

Det er et risikoområde at kommunene ikke klarer å planlegge godt nok i forhold til framtidens behov og kommunens utfordringer. Dette kan for eksempel gjelde forhold knyttet til befolkningsutvikling, økonomiske rammevilkår og andre rammebetingelser og krav til kommunene.

Eide kommune har startet arbeidet med å rullere kommuneplanen (perioden 2014-2027). Utkast til planprogram har vært på høring. Andre oppgaver har fått prioritet, men kommuneplanen skal prioriteres nå. Kommunen arbeider for tiden med planstrategi som skal behandles første året i kommunestyreperioden. Det framgår av Årsbudsjett 2016 at

folkehelsearbeidet må forankres i alle planprosesser og etter plan- og bygningsloven. Oversikt over helsetilstanden i Eide kommune ble behandlet i kommunestyret 24.5.2016.

Planer som er vedtatt i Eide kommunestyre framgår av hjemmesiden:

- [Helse og omsorgsplan \(PDF, 2 MB\)](#) for Eide kommune 2010 - 2016
- [Trafikksikkerhetsplan \(PDF, 888 kB\)](#) for Eide kommune 2010 - 2016
- [Boligsosial handlingsplan \(PDF, 946 kB\)](#) for Eide kommune 2010 - 2016
- [Budsjett 2016/Økonomiplan 2016 - 2019.](#)
- [Reguleringsplaner](#)
- [Kommuneplan 2004 - 2016 \(PDF, 25 MB\)](#)
- [Kommuneplan 2004 - 2016 kartdel \(PDF, 6 MB\)](#)
- [Alkoholpolitiske retningslinjer 2013 - 2016 \(PDF, 305 kB\)](#)

Kommunen har satt i gang arbeidet med politiske mål for perioden 2017-2020. Dette skal være sektorbaserte mål, mål for arbeidsgiverfunksjonen etc. Det blir lagt opp til egen sak i kommunestyret i august 2016. Målene skal så inngå i kommuneplan og økonomiplan. Mål for de ulike enhetene framgår av Årsbudsjett 2016. Tertialrapporteringen omfatter seks områder, regnskap, investering, sjukefravær/HMS, politiske vedtak, tilsyn, rapport fra enhetsledere (mål). Kommunalsjef for helse og omsorg har ansvar for oppfølging av planer som helse og omsorgsplan. Det er et mål for 2016 (årsbudsjett) å oppnå gode prosesser omkring prosjektet «Kvalitet- og strategiplan for oppvekstsektoren 2015-2018».

Det kommer fram at kommunen sliter med å ha nok ressurser og fokus på styring, planlegging, rullering og oppfølging av planer. Kommunen har en liten administrasjon, og planleggingskapasiteten er en flaskehals. Det er en utfordring at reguleringsplaner og områdeplaner kan stoppe opp pga. plankapasitet. Det blir pekt på at kommunen har gode planer innenfor helse og omsorg. Ressurser til gjennomføring er en utfordring.

Det blir videre pekt på at styringsmodellen sett fra brukersiden ikke fungerer tilfredsstillende, og at det er for liten fokus på behovsutviklingen i kommunen (demografiske utvikling m.m.).

Det kommer videre fram at det bør være oppmerksomhet på forventningene til å løse beredskapsoppgaver. Det blir pekt på at med hensyn til beredskap mot større hendelser og hendelser som skjer sjelden, vil kommunen ikke ha nok ressurser og kompetanse. Dagens samarbeidsavtale med Molde kommune ivaretar ikke dette.

Det framgår av Årsbudsjett 2016/økonomiplan 2016-2019 at det vil bli gjennomført kutt på de enkelte enhetene på til sammen 3 048 000 kroner i 2016:

- Økonomiplanen skal minst omfatte neste års budsjett, og de tre påfølgende årene. Dette skal danne grunnlaget for kommunens øvrige planvirksomhet.
- Dialogmøtet ga flere viktige signaler til rådmannen. Det viktigste var en felles oppfatning at Eide kommune må redusere tjenestenivået/servicegraden til innbyggerne våre.
- Medarbeiderne er gitt ansvar og tillit på sitt arbeidsfelt. Myndiggjorte medarbeidere kan dermed selv treffe nødvendige beslutninger i samsvar med brukernes ønsker og behov. At oppgavene er utformet og organisert slik at de gir ansatte følelse av mening, mestring, innflytelse og utfordring, er en forutsetning for motivasjon og læring. Dette er de viktigste momentene for utvikling av kvalitet i tjenesteproduksjonen. Deling av kunnskap og kompetanse står sentralt i vår kultur. Enhetslederne får tildelt sin økonomiske ramme og skal ut fra vedtatte økonomiske forutsetninger, levere tjenester til innbyggerne våre. Enhetslederne er delegert fullt ansvar for fag, personell og økonomi.

I Eide kommune blir driftsrammen til den enkelte enhet vedtatt av kommunestyret, og rådmannen rapporterer på enhetsnivå. Enhetene i Eide kommune rapporterer hver måned på økonomi og drift til rådmannen. Enhetsledere har delegert mye ansvar. Det kommer fram at dette systemet er avhengig av stabilitet og at enhetsledere tar ansvar. Det er etablert ledermøter blant annet innen helse og omsorg. Det blir pekt på at dette er en viktig arena for å lære av hverandre og fordele oppgaver på tvers.

KOSTRA blir benyttet i mange kommuner og blir brukt som grunnlag for sammenligning mellom kommuner og kommunens prioritering. Dette betinger at KOSTRA-dataene både er relevante, riktige og sammenlignbare mellom kommuner. Kvaliteten av KOSTRA-rapporteringen og bruken av styringsdata kan være forbundet med usikkerhet. Dette er generelle risikoområder som gjelder for flere kommuner. Eide kommune har bestilt analyse fra KS-Konsulent for å få en grundigere gjennomgang og analyse av KOSTRA data. Rapport er lagt fram på møte i kommunestyret 28.4.2016. Eksempelvis bruker Eide kommune etter korrigering for utgiftsbehov ca. 0,3 mill. kroner mer på grunnskole, og 1,5 mill. kroner mindre på helse enn landsgjennomsnittet. Eide kommune skal bruke funn fra analysen i arbeidet med neste års budsjett og økonomiplan. Det kommer fram at kommunen stort sett ligger på gjennomsnittet når det gjelder bruk av midler. Merutgifter skyldes i stor grad den politisk valgte struktur blant annet skolestruktur.

Eide kommune hadde et netto driftsresultat på 1,25 % i 2015. (kr 3 497 421,- i 2015 og kr 720 360,- i 2014) Disposisjonsfond var høyere enn KOSTRA-gruppen og landet. Kommunen har høyere lånegjeld enn sammenlignbare kommuner. Se vedlegg 2.

Det store avviket mellom rapportert årsprognose og det endelige regnskapet skyldes en usikker inntektsside. Hovedårsaken til det gode regnskapsresultatet er premieavvik og lavere pensjonskostnad enn budsjettet. (Årsrapport 2015)

Det kommer fram at Eide kommune har høyt driftsnivå i forhold til inntektene. Kommunen bruker av disposisjonsfondet. Kommunen frie inntekter korrigert for utgiftsbehov viser lavere inntekter enn landsgjennomsnittet, se vedlegg 7. Det nye inntektssystemet gir Eide kommune en reduksjon i tildelte midler, se vedlegg 8. (Kommunen har ikke eiendomsskatt.)

Det blir pekt på blant annet følgende utfordringer:

- Stort fokus på økonomi kan gå ut over det faglige arbeidet og det psykososiale arbeidsmiljøet.
- Den økonomiske situasjonen (med nedbemanning), samtidig som det er krav til kvalitet og utvikling.
- Ivareta lovpålagte oppgaver samtidig som det for utvikling av kommunen kan være viktig å prioritere tiltak som sikrer trivsel, bolyst etc.

En sentral del av styringen er å sikre at virksomheten drives i tråd med mål og rammer. **Internkontroll** skal sikre at det ikke skjer avvik på vesentlige områder. I forslag til ny kommunelov foreslås det å innføre en ny og mer omfattende bestemmelse om internkontroll. Denne skal bidra til å styrke internkontrollen ved å gjøre reguleringen av internkontrollen tydeligere og mer helhetlig. Kravet om internkontroll i kommuner er i dag forankret i kommunelovens § 23. Det er videre en lang rekke bestemmelser i kommuneloven og særlovene om internkontrollarbeid. For eksempel er internkontroll knyttet til det fysiske miljø, til tjenestetilbudet til brukere og til forholdene for de ansatte.

Sentrale særlover som gir bestemmelser om internkontroll

- Helse- og omsorgsloven (§ 3-1) jf. forskrift om internkontroll i helse- og omsorgstjenesten
- Barnevernloven (§ 2-1) jf. forskrift om internkontroll etter barnevernloven
- Lov om sosiale tjenester i NAV (§ 5) jf. forskrift om internkontroll i arbeids- og velferdsforvaltning
- Arbeidsmiljøloven/ HMS
- Internkontroll på informasjonssikkerhetsområdet

Flere og flere kommuner har de siste årene utviklet mer helhetlig og overgripende systemer. Mange kommuner har tatt i bruk elektronisk kvalitetssystem. Det viser seg at det tar tid å få dette på plass i mange kommuner. De største risikoområdene eller utfordringene for kommunene knyttet internkontroll framover er iverksetting, opplæring, bruk og avvikshåndtering.

I Eide kommune arbeides med et nytt digitalt **kvalitetssystem** (Compillo). Kommunen er godt i gang, og enhetene skal legge inn rutiner etc.

Det blir i spørreundersøkelsen pekt på at kommunen har et godt HMS-system/interkontroll og at avvik blir lukka etter hvert som de oppstår. Det blir videre pekt på at kommunen har utfordringer på de fleste områder i forhold til «programformulerte» statlige krav. Det blir pekt på at det er mange krav, forventinger, lover og regler. Dette krever at kommunen følger med, er oppdatert og oppdaterer. Internkontroll blir omtalt i Årsrapport 2015:

Eide kommune har et godt utarbeid internkontrollsystem. Det styres mellom annet ved hjelp av virksomhetsplaner. Alle enheter har sin virksomhetsplan som beskriver hva som skal gjennomføres og avvik skal rapporteres i tertialrapportene. Her rapporteres også HMS, sykefravær, gjennomføring av politiske vedtak og oversikt/status på vedtatte investeringsprosjekt. I tillegg har enhetene sin internkontroll i den daglige drift. Kommunen har en meget god personalhåndbok som angir hvordan dette skal gjøres. Vi har faste møter med tillitsvalgte og vernetjenesten. Arbeidsmiljøutvalget fungerer godt i Eide kommune.

Anskaffelsesregelverket er omfattende og erfaringsvis er innkjøpsområdet et område med risiko for brudd på regelverket. Kommunene må sikre at krav i lov om forskrift om offentlig anskaffelse oppfylles. Det kommer fram at det kan være utfordringer knyttet til innkjøp. Kommunen mangler innkjøpsansvarlig kompetanse. Innkjøpet blir gjort ute på enhetene. Kommunen er tilsluttet innkjøps samarbeidet i Orkide der kommunalsjef i Eide kommune representerer kommunen. Kommunen benytter seg av innkjøpsavtaler. Det blir pekt på at bruken av anbud i forbindelse med kjøp av konsulent tjenester og utbyggingsoppdrag kan være utfordrende.

IKT er et viktig verktøy som skal sikre god og trygg tjenesteproduksjon i kommunene. Det er vesentlig at kommunen har god arbeidsdeling og retningslinjer/rutiner knyttet til blant annet informasjonssikkerhet og endringshåndtering.

Gode **saksbehandlingsprosesser** er viktig blant annet for å ivareta brukernes rettssikkerhet. Det er også en forventning om at kommunen skal fatte riktige avgjørelser, ha rettferdig, rask og god saksbehandling, og at kommunen opptrer konsekvent og behandler tilsvarende saker likt. Det framgår av spørreundersøkelsen at saksbehandlingen er utfyllende og forståelig, og at politiske vedtak blir satt i verk når finansieringen er i orden. I årsbudsjett 2016 stilles følgende mål for folkevalgte: Saksbehandlingsrutinene for de politiske utvalgene skal følges.

I forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage» (2013) ble det anbefalt at kommunen skulle arbeide med å sikre et helhetlig plan-

og styringssystem, og vurdere å samordne tilstandsvurderinger og planer innenfor oppvekstsektoren i større grad.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Helhetlig planlegging, rullering og system for oppfølging av planer.

3.2 Omstilling

Det skjer endringer og omstillinger i kommunal virksomhet. Dette kan være omorganisering og omlegging av driften som for eksempel overgang til mer hjemmebaserte tjenester. Bakgrunn for endringene og omstillinger er mange. De kan være motivert ut fra behovet for å spare penger, effektivisering, forbedringsarbeid, faglig utvikling og nasjonale reformer som samhandlingsreformen og kommunereformen.

Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en [kommunereform](#). Regjeringen har følgende mål for reformen:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Det er planlagt å legge fram en samlet lovproposisjon om nye oppgaver til kommunene våren 2017, samtidig med en proposisjon om ny kommunestruktur.

Omstilling og endringer kan få både positive og negative konsekvenser for borgere, brukere og ansatte. Det kan skape usikkerhet og føre til sløsing med ressurser om prosessene ikke er gode. Kommunene må ha kompetanse og kapasitet til å gjennomføre gode omstillingsprosesser. Informasjon og medvirkning i samsvar med lov og avtaleverk er sentralt. Ansattes medvirkning er forankret både i arbeidsmiljøloven og hovedavtalen. Arbeidsgiver har styringsrett og må følge spillereglene i lov og avtaleverk. Brukermedvirkning skal også sikres i omstillingsprosesser. Både på bakgrunn av gjennomførte prosesser i kommunene, og ikke minst forventet krav til større omstillinger, anses omstillingsarbeid som et risikoområde. Det er vesentlig at kommunene lykkes med omstillinger både av hensyn til kvalitet og økonomi.

Fornyelse og innovasjon i offentlig sektor blir vektlagt. I regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 ([Omsorg 2020](#)) er for eksempel en av fem langsiktige strategier fornyelse og innovasjon. Enkelte kommuner tar i bruk verktøy som [Lean metoden](#).

Eide kommunestyre gjorde i desember 2015 vedtak om en organisasjonsgjennomgang:

Kommunestyrets vedtak i sak Budsjett 2016-Økonomiplan 2016 – 17.12.2015, blant annet:

Eide kommune gjennomfører en KOSTRA-analyse, som skal legges til grunn for budsjettbehandlingen for 2017 og 2018 (jfr. Konklusjon i alternativ 2). Det oppnevnes en bredt sammensatt politisk styrt gruppe som sammen med administrasjonen skal utføre en gjennomgang av vår administrative struktur med fokus på antall enheter og deres oppgaver, samt belyse mulige forbedringspunkter i forhold til dagens struktur. Arbeidet slutføres innen første tertial 2016. Komiteen består av komitelederne, ordfører og varaordfører, pluss en representant fra Venstre og en representant for Arbeiderpartiet.

Arbeidet har ikke blitt satt i gang på grunn av arbeidet med kommunereformen. Det kommer fram at det ikke er ønskelig med større endringer nå før beslutning om kommunestruktur er tatt. Kommunesammenslåing vil være en stor omstilling. Kommunestyret vedtok 16.6.2016

med 14 mot 7 stemmer at Eide kommune skal slå sammen med Fræna kommune. Kommunene vil få midler til prosjektleder.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Omstillingsprosesser – kommunesammenslåing.

3.3 Brukermedvirkning

Brukermedvirkning på systemnivå (eldreråd, samarbeidsutvalg i skolen etc.) og individnivå er sentralt og blir mer vektlagt. Det er større krav om dette gjennom lovgivning. (brukerrettigheter m.m.) Brukermedvirkning er viktig både for å sikre gode tilpassa tilbud og med tanke på effektiv bruk av ressursene i framtida. Med større behov og knapphet på ressurser vil kommunene kunne være avhengig av å ta i bruk den kapasitet brukerne, pårørende og frivillige representerer. Hvordan kommunene legger til rette for brukermedvirkning blir da viktig. Noen kommuner gjennomfører brukerundersøkelser. Kommunene har i økende grad lagt til rette for medvirkning blant annet fra ungdom/ungdomsråd. Brukerinvolvering og brukerperspektivet er fortsatt for dårlig ivaretatt i mange kommuner. I regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 ([Omsorg 2020](#)) er en av fem langsiktige strategier «*Sammen med bruker, pasient og pårørende*».

Eide kommune har avtale med Kommuneforlaget om gjennomføring av bruker- og medarbeiderundersøkelser. Det er et mål å gjennomføre undersøkelser annethvert år. Dette er ikke fulgt opp, og det er nå tre år siden siste undersøkelse (2013). Det framgår av Årsbudsjett 2016 at det er et mål å gjennomføre medarbeider- og brukerundersøkelser.

Det kommer fram at tilbud har blitt justert etter brukerundersøkelser blant annet er det utarbeidet informasjonshefte. Det blir pekt på at mye fungerer godt, blant annet samarbeidsutvalg i barnehage. Det har vært tilsyn på sjukeheimen og påfølgende informasjon til pårørende knyttet til medvirkning og samtykke.

Det blir også pekt på at kommunen ikke har vært så aktiv når det gjelder brukermedvirkning, at brukermedvirkning kan bli et «heft» og at brukersiden/brukerkonsekvenser ikke blir utredet. Det kommer fram at fagfolk har varierende kultur for brukermedvirkning på individnivå, men liten eller ingen kultur for brukermedvirkning på systemnivå.

Eldrerådet ønsker saksbehandlerkapasitet. Kommunen har ikke hatt kapasitet til dette. Eldrerådet får kommunestyresaker tilsendt, og det blir lagt opp til bruk av eldrerådet som høringsinstans. I forvaltningsrevisjonsrapport om samhandlingsreformen (2016) var en av anbefalingene: «*Eide kommune bør sikre brukermedvirkning i henhold til samarbeidsavtalen og legge til rette for at rådet for funksjonshemma og eldrerådet kan ivareta sine oppgaver.*» I forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage» (2013) ble det anbefalt at kommunen skulle vurdere «om kommunikasjon generelt med foreldre kan forbedres via for eksempel samarbeidsutvalgene og på hjemmesidene med blant annet fokus læringsmiljø, foreldrerettigheter, foreldreplikter og foreldremedvirkning».

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Brukermedvirkning på system og individnivå.

3.4 Etikk og åpenhetskultur

Kommuneloven skal legge til rette for en tillitsskapende forvaltning som bygger på en høy etisk standard. Etikk er en viktig del av all arbeidslivspraksis. Etikk er de verdiprioriteringer som ligger til grunn for enhver beslutning eller handling.

KS og Transparency International Norge (TI) anbefaler at kommuner har etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte, og at retningslinjene er behandlet av kommunestyret. KS og TI anbefaler at de etiske retningslinjene også blir gjort gjeldende for kommunale foretak. Kommunen skal redegjøre i årsberetningen for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten og i kommunale foretak. Det er vesentlig at kommunen utarbeider og sikrer at det er oppmerksomhet rundt de etiske retningslinjene.

Ny lovgivning om varslere i arbeidsmiljøloven stiller krav til mer systematisk bruk av avviksmeldinger og tydelige kommunikasjonskanaler.

Det er viktig å skape et arbeidsmiljø hvor de ansatte føler de kan ytre seg. Kommunene skal fremme ytringsfriheten i arbeidslivet.

Kommunal og moderniseringsdepartementet tar i brev datert 13.4.2016 opp kommunens innsats for å styrke de ansattes ytringsfrihet:

«Det er viktig at så vel folkevalgte, ledere og ansatte er kjent med rammene for de ansattes ytringsfrihet...Kommunene bør først og fremst sørge for at de ikke har retningslinjer eller reglement som går for langt i å begrense de ansattes ytringsfrihet. Kommunene bør gjennomgå slike reglementer mv. og vurdere om de er i tråd med gjeldende rett...Det er viktig å skape et arbeidsmiljø hvor de ansatte føler de kan ytre seg. Kommunene bør sette seg mål om å ha en åpen ytringskultur i kommunen, der ansatte i kommunen kan bruke ytringsfriheten sin. De ansatte i kommunene sitter på viktig kunnskap og har informasjon som kan bedre både samfunnsdebatten og kvaliteten på tjenestene. Samtidig må kommunene sikre at ledere og folkevalgte godtar at ansatte ytrer seg om kommunale forhold. Dette kan gjøres gjennom holdningsskapende arbeid om ytringsfrihetens grenser og innholdet i lojalitetsplikten».

Det er viktig for demokratiet og rettsikkerheten til borgerne at kommunen legger til rette for **åpenhet og innsyn** i den virksomhet kommunen bedriver. Kommuneloven slår fast at kommuner plikter å drive aktiv informasjon om sin virksomhet, og at forholdene skal legges best mulig til rette for offentlig innsyn i den kommunale forvaltning. Partene i en sak som behandles i kommunen har rett til partsinnsyn i egen sak etter forvaltningsloven. Alle har rett til innsyn i saksdokument, journaler og lignende register etter offentlighetsloven. Kommunen har i noen tilfeller likevel hjemmel og plikt til å unnta opplysninger/ dokumenter fra innsyn.

Økonomiske misligheter omfatter alt fra korrupsjon, regnskapsmanipulasjon, underslag, urettmessige belastninger av private utgifter etc. Begrepet misligheter er ikke et rettslig begrep, men benyttes i revisjonen som en fellesbetegnelse for tilsiktede handlinger som er utført for å oppnå en fordel for seg selv eller andre. I den norske straffeloven er **korrupsjon** definert som å kreve, motta eller aksepterer et tilbud om en utilbørlig fordel i anledning av stilling, verv eller oppdrag. Etiske retningslinjer gir gjerne føringer knyttet til disse forholdene.

Når det gjelder høy etisk standard og varsling, viser rådmannen i Årsrapport 2015 til personelhåndboken kap.14 «*Etiske retningslinjer for Eide kommune*» og kap. 16 «*Varsling*».

Delegeringsreglement og habilitet er tatt opp som del av politikeropplæringa. Spørsmål om habilitet og tillit har vært tema som er tatt opp i ulike sammenhenger.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Oppfølging av etiske retningslinjer – kultur for varsling og melding av avvik.

3.5 Kompetanse og rekruttering

Flere oppgaver, større forventninger og ny teknologi er forhold som krever stor grad av kompetanse hos de ansatte. Kompetanse og rekruttering er også viktig med tanke på framtidig behov innenfor pleie og omsorg. I vedlegg 3 gjøres anslag for framtidig behov innenfor noen sektorer. Mange deltidsansatte kan være en arbeidskraftreserve for kommunene.

Regjeringen har handlingsplan for rekruttering, kompetanse og fagutvikling i kommunale helse- og omsorgstjenester (Kompetanseløft 2020). I Meld. St. 26 (2014-2015) Fremtidens primærhelsetjeneste blir blant annet lederkompetanse og utfordringer knyttet til rekruttering av ledere tatt opp. Ledere har fått flere og mer komplekse oppgaver.

Innenfor skolesektoren er det nye krav til utdanning. Det blir i Årsrapport 2015 pekt på som en utfordring å gi nødvendig etter- og videreutdanning for å holde faglige krav. Spesielt gjelder dette de fagene med statlige krav om minimum 60 studiepoeng.

Mange kommuner har små/ få stillinger innen noen tjenesteområder og dette gir sårbare fagmiljø. I enkelte tilfelle må få personer dekke et stort spenn av kompetanseområder.

De største risikoområdene eller utfordringene for kommunene knyttet til kompetanse og rekruttering framover er å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse i kommunen, slik at dagens og framtidens behov dekkes. Det er også viktig hvordan kompetansen internt i kommunen nyttes, bruk av stab/ støttefunksjoner, spesialkompetanse etc.

Det blir i samtale/spørreundersøkelsen pekt på Eide kommunes sårbarhet. Det kan være kun en person på et fagområde: «Små kommuner har like mange lovkrav/oppgaveområder som større kommuner. Mange oppgaver på få personer gir økt sårbarhet.» Det blir pekt på som et risikoområde at kompetansen til enkelte blir strekt veldig langt i forhold til det store antallet arbeidsoppgaver en får tildelt. Det blir pekt på at kommunen har en organisasjon der mange saker må gjennom rådmannsteamet.

Eide kommune ligger lavere enn kommunegruppe og landet uten Oslo når det gjelder:

- andel årsverk innen pleie og omsorg med fagutdanning (2014) (Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet ligger på nivå med landet.)
 - andel lærere med universitets-/ høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning (2015)
 - andel ansatte med førskolelærerutdanning og annen pedagogisk utdanning (2015)
- (Se vedlegg 2 og 3)

Eide har utfordringer i fht. langtidsvikariater, og med å få rekruttert nok kvalifiserte lærere. (KS-Konsulent)

På noen områder ligger kommunen høyere som andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning. Legeårsverk per 10 000 innbyggere ligger på nivå med kommunegruppen og landet. (Se vedlegg 2.)

Det blir pekt på behov for støttefunksjoner og samarbeid på tvers av enhetene for å utnytte potensialet i kommune og se helheten. Det blir videre pekt på behovet for å bygge opp tilstrekkelig kompetanse for å møte samhandlingsreformens forventninger. I Årsrapport 2015 kommer blant annet følgende utfordringer fram (Furutoppen):

- Sikre kompetanse tilpasset enhetens oppgaver og framtidig behov. Viktig å få rekruttert sykepleiere i ledige stillinger, samt legge til rette for videreutdanning innen rehabilitering, kreftsykepleie osv. Pga. mange rehabiliteringsoppgaver er det behov for å styrke fysioterapitjenesten i avdelingen.

I forvaltningsrevisjonsrapport om samhandlingsreformen (2016) var en av anbefalingene: «Eide kommune bør fortsatt prioritere arbeidet med å sikre kompetanse tilpasset kommunens oppgaver og framtidig behov.»

Det går fram av Personalhåndboken at det i 2013 var 95 medarbeider over 55 år, og at det vil være 50 % av de ansatte som vil være i aldersgruppen 50-69 år om 10 år.

Arbeid med kompetanseplaner er ikke gjennomført som planlagt i Eide kommune. Det er lagt opp til at kommunen skal ha kompetanseplaner for ulike sektorer. Fagsjef oppvekst og fagsjef helse og omsorg har blant annet fått et ansvar. Arbeidet er satt på kartet og aktuelt for gjennomføring i 2017. Det er et mål for 2016 (årsbudsjett) å utvikle kompetanseplaner for barnehage og skole i tråd med sentrale føringer.

Kompetanseplanlegging og styring er vesentlig for å sikre tilstrekkelig kompetanse og gi tilfredsstillende tjenester. Kartlegging og systematisk arbeid blir sentralt.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Utvikling og oppfølging av kompetanseplaner.

3.6 Arbeidsmiljø, sykefravær og heltidskultur

Lønn og sosiale utgifter er en stor utgift for kommunen, og et høyt sykefravær fører til store kostnader for kommunen. Sykefraværet varierer fra virksomhet til virksomhet og kan ha direkte konsekvenser på tjenestekvalitet og service. Til færre ansatte på et område, til mer sårbar blir kommunen.

En reduksjon av sykefraværet er vesentlig både for ansatte, kommunen som organisasjon og samfunnet.

Lederskap, kollegaskap, organisering, organisasjonskultur med åpenhet og medbestemmelse, personalpolitikken og arbeidsgiveransvaret er sentralt for å sikre et godt arbeidsmiljø og effektiv bruk av personellressursen. Forskning viser at sosial støtte fra kolleger er en viktig buffer mot stress, sykdom og overbelastning.

Årsrapport 2015 viser utviklingen av sjukefraværet. Sjukefraværet var 8,4 % i 2015, en økning på 1,5 % fra 2014. I gjennomsnitt har sykefraværet de siste 8 årene vært på 7,9 %.

Tall fra KS kommunestatistikk viser for 4. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015 et samlet sjukefravær på 11,01 %. Dette er noe over landsgjennomsnittet på 9,93 %. Eide kommune har høyere sjukefravær for undervisningspersonell (10,38 %) enn landet samlet (8,17 %), og lavere for turnuspersonell (11,25 %) enn landet samlet (12,07 %). Det er også høyt sjukefravær i barnehagen. Se vedlegg 6. Årsrapport 2015 omtaler kommunens arbeid med sjukefravær:

- Rådmannen mener at det arbeides godt med dialog og oppfølging av syke medarbeidere. Alle enhetene har fokus på reduksjon av sykefraværet. Det er utarbeidet retningslinjer for oppfølging av syke medarbeidere som er i tråd den nye IA-avtalen. Ny handlingsplan for IA-arbeidet for 2016 – 2018 er vedtatt. Rådmannen har fortsatt et mål om at sykefraværet skal være **6,5 %** innen utgangen av 2016. Når det gjelder HMS og eventuelle avvik viser en til enhetenes sine årsrapporter. Alle rapporterte avvik innenfor HMS er behandlet i Arbeidsmiljøutvalget og fulgt opp av resultatansvarlige.
- Vi ser at Eide kommune i samtlige år fra 2010 har hatt større inntekter på sykepenger og foreldrepenger enn de har hatt i utgifter på vikarer for de som er borte fra jobb. Dette viser at Eide kommune kun tar inn vikarer når det er høyst nødvendig.

Sjukefravær kan få konsekvenser for tjenestetilbudet og arbeidsmiljøet. I Årsrapport 2015 sies blant annet følgende om dette:

- Hjemmetjenesten: Dagens situasjon på Slettatunet med så stor andel av sykepleiere som er fraværende, og ingen faglærte vikarer for disse, er ordningen med bakvakt svært belastende.
- Eide barnehage; dilemma: Holde vikarbruk mest mulig nede samtidig som medarbeidere som kommer tilbake etter sykdom skal ivaretas godt nok for å unngå tilbakefall og mer fravær.

Det blir vist til at kommunen har godt system på arbeidet med vernetjenesten.

Kommunene har særlig innenfor helse og omsorg flere deltidstillinger. Mange kommuner arbeider for å sikre flere heltidsstillinger. Deltidsansatte har ca. ett prosentpoeng høyere sjukefravær enn heltidsansatte. Heltidsstillinger vil kunne kreve større fleksibilitet både fra arbeidsgiver og ansatte.

Utviklingsprogrammet «*Sammen om en bedre kommune*» lanserer en modell som viser kostnader og gevinster ved redusert deltid. Faktorer som ligger inne i modellen er direkte og indirekte økonomiske konsekvenser, konsekvenser for medarbeidere og konsekvenser for brukerne. Kunnskapen og mulighetene som ligger i en heltidskultur er etter hvert godt dokumentert. Målet med «*Sammen om en bedre kommune*» er å formidle de positive konsekvensene heltidsstillinger har for arbeidstaker, arbeidsgiver og tjenestetilbudet.

Eksempel på deltid i Eide kommune i 2015:

	Antall ansatte	Årsverk
Furutoppen	44	23,13
Slettatunet	28	16,29
Hjemmetjenesten	26	12,16

Årsrapport 2015 Eide kommune

Kommunen har hatt som tema å innføre bare hele eller halve stillinger. Avtalen om arbeid hver tredje helg og ansattes ønske viste seg blant annet å være «utfordringer» i den sammenhengen. Det blir vist til at andre kommuner gjennomfører prøveprosjekt. Eide kommune har foreløpig ikke prioritert dette.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Heltidskultur og vikarbruk.

3.7 Barn og unge

Kommunene har mange ansvarsområder knyttet til barn og unge; barnehage, skole, barnevern, kultur, helsestasjon etc. Tjenestene er vesentlige både i forhold til enkeltindivid og samfunnet.

Barn og ungdom skal sikres gode og trygge oppvekst- og levekår, uavhengig av kjønn, etnisitet, religion, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering. Alle skal ha likeverdige tilbud og muligheter. Tverrfaglig arbeid innad i kommunen og sammen med andre er viktig for å motvirke marginalisering, bidra til utjevning av levekårsforskjeller og fremme barn og ungdoms deltakelse i og innflytelse på ulike samfunnsområder. Kommunen skal, i sin rolle som skole- og barnehageeier, fremme likestilling og motvirke diskriminering på barnehage- og grunnopplæringsområdet.

Barn og unge med særlige behov har rett på nødvendig hjelp til rett tid, og innsatsen må samordnes.

Kommunen skal sikre at elevene har et godt fysisk og psykososialt læringsmiljø. Med formål å forebygge sosial ulikhet, skal barn og unges oppvekstvilkår gis prioritet og deres stemme skal høres. «Barn og unges interesser» skal ivaretas i planlegging. FN's barnekonvensjonen sier at barn har rett til å gå på skole, rett til hvile, fritid og lek og rett til å si sin mening i alt som angår det. FNs barnekonvensjon inneholder 42 punkter som sier hvilke rettigheter alle barn har.

Det har blitt økende fokus på utenforskap.

Utenforskap er hovedsatsinga til KS de neste årene, og er knyttet til oppfølging av mennesker som faller utenfor skole og arbeidsliv.

Utenforskap

betegner mennesker eller grupper som står på utsiden av fellesskapet. Det kan være personer som står utenfor skole- og arbeidsliv som har et svært begrenset sosialt nettverk eller som ikke opplever tilhørighet til storsamfunnet. Utenforskap er et strukturelt samfunnsproblem. Det har store konsekvenser som er til hinder for at enkelte mennesker kan leve gode liv.

«Ny GIV» var regjeringens satsing for økt gjennomføring i videregående opplæring. Folkehelseprofil 2016 peker på at frafallet er en betydelig folkehelseutfordring. Ungdom som står i fare for å falle ut eller faller ut av videregående opplæring, kan ha sammensatte livsutfordringer som levekårsproblematikk, psykiske vansker eller sosiale problemer.

Gjennomføring av videregående opplæring i Eide kommune viser at 45,0 % 2008-kullet og 57,4 % av 2009-kullet gjennomførte på normert tid mot henholdsvis 59,5 og 57 % i fylket, se vedlegg 4. Det framgår av Tilstandsrapport 2015 for skolen at den høye andel elever som dropper ut av videregående skole er noe kommunen ønsker å gjøre noe med.

I *Oversikt over helsetilstand* behandlet i kommunestyret 24.5.2016 framgår følgende utfordringer av saksframlegget:

- Samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner for å sikre et fortsatt aktivt og rikt fritidstilbud.
- Bemanning i helsestasjonsvirksomheten, noe som spesielt rammer tilbudet i skolehelsetjenesten.

- Eide kommune mangler tilbud om psykisk helsehjelp til barn og unge.
- Høyt frafall fra videregående skole
- Økende spesialpedagogiske behov i skole og barnehage

I Årsrapport 2015 blir det pekt på ulike utfordringer innenfor enhetene blant annet knyttet til den økonomiske situasjonen:

- Fagsjef oppvekst; Tilpasse tjenestenivået til kommunens økonomi. Forebyggende innsats kontra «reparering»
- Lyngstad og Vevang skole: Det vil også bli en utfordring å kunne utvikle det ordinære tilbudet slik at en kan redusere ressursbruken til spesialundervisning
- Eide barneskole: Mobbefriskole • Med bakgrunn i tildelt økonomisk ramme, er det utfordrende å gi hver enkelt elev et akseptabelt og tilpassa tilbud.
- Eide barnehage: Ser økende trend i behov for spesialpedagogisk hjelp. Arbeide for å få økt forutsigbarhet i ramma, spesielt ifht barn med spes behov.
- PPT: Innfri alle forventninger til tjenesten mht deltakelse i ulike samarbeidsfora kommunalt, interkommunalt etc.
- Helsestasjon/ skolehelsetjenesten: bemanningssituasjonen er kritisk. Hvordan sikre tidlig innsats i Eide.
- Tiltak funksjonshemmede: Det er mange barn og unge i Eide som har store behov for oppfølging, kanskje hele livet. Det er derfor viktig med gode tiltak på alle arenaer. Boligsituasjonen for personer med funksjonshemminger. I 2016 er det behov for 4 boliger i 2018 behov for boliger til 2 personer.
- NAV: Økende etterspørsel etter økonomisk råd- og veiledning. Gi tilbud om tiltak til ungdom under 24 år som ikke er i utdanning eller arbeid.

Barnehagene peker i årsrapporten på at det er krevende å holde god kvalitet innenfor de økonomiske rammene.

Helsetjeneste/skolehelsetjeneste for barneskolen har vært lavt bemannet. I kommunestyremøte 28. april 2016 PS 16/67 ble Tilstandsrapport for helsestasjon og skolehelsetjenesten i Eide kommune lagt fram. Kommunestyret økte ressursene til helsestasjonen med 70 % fast stilling. Det blir i spørreundersøkelsen vist til at kommuner som satser på helsestasjon og skolehelsetjeneste (forebygging) reduserer utgifter til barnevern.

Overgangen mellom barn og voksen, og ansvarsfordelingen i overgangsfaser kan være en utfordring. Organisering, rutiner, samarbeid etc. vil vesentlig å ha på plass.

Kommunebarometeret for 2016 viser at Eide kommune for grunnskolen har en plassering på 309, for barnehage 265 og barnevern 358. Med unntak for barnevern har det vært en positiv utvikling fra året før. Se vedlegg 4.

For **barnevernet** har Eide kommune inngått et interkommunalt samarbeid med Molde kommune som vertskommune. Samarbeidsavtalen ble evaluert i 2015. I ny samarbeidsavtale barnevernsvakt inkludert. Det kommer fram i spørreundersøkelse at barnevernet har flyttet fra kommunen, og at det er mer komplisert med lengre avstander.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) er en interkommunal hjelpeinstans med Eide som vertskommune og blir omtalt slik i Årsbudsjett 2016:

PPT opplever et økt arbeidstrykk med økende antall saker. I landet som helhet er det sterke føringer på at PPT skal sette mer fokus på systemretta arbeid og kollektive tiltak. Med dette håper en å kunne redusere omfanget av selektive tiltak mot enkeltbarn. Det vil kreve et systematisk samarbeid mellom PPT og oppvekstområdet for øvrig å få til dette. Det høye arbeidstrykket i PPT gjør dette særlig utfordrende.

Det kommer fram i Årsbudsjett 2016 at de store utfordringene i barnehagen og skolen er balansen mellom **det ordinære tilbudet og spesialpedagogisk hjelp** til enkeltbarn, og at denne problemstillingen vil bli et sentralt utviklingsprosjekt i 2016.

I Tilstandsrapport 2015 for skolen kommer det fram at kommunen vil gjøre noe med den høye andelen elever med spesialundervisning/spesialpedagogiske. Kommunestyret behandlet i møte 26. mai 2016 sak om spesialpedagogiske tiltak og gjorde vedtak om tiltak som kan bidra til at flere barn kan nyttiggjøre seg det ordinære tilbudet i barnehage og skole.

I forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage» (2013) var det flere anbefalinger knyttet til det spesialpedagogiske tilbudet. Kontrollutvalget for Eide kommune har fått orientering om tilbudet og ønsker å følge med videre.

Tilstandsrapport 2015 tar også opp det svake **læringsutbytte** på barnetrinnet. Ulike tiltak er i gang og noe er planlagt. Kommunestyret godkjente tilstandsrapporten i møte 26. mai 2016 og vedtok følgende:

- *Kommunestyret er ikke fornøyd med læringsresultatene som framgår av tilstandsrapporten for 2015. Kommunestyret ber om at det i god tid før det politiske arbeidet med budsjett for 2017 starter, foreslås mål for og tiltak for å nå målene.*

Det kommer fram i spørreundersøkelsen/samtale at det er utfordringer knyttet til:

- Skolehelsetjenesten.
- Rus og psykisk helse.
- Frafall – forebygging - folkehelse.
- Spesialundervisning – tilpassa opplæring – ordinær undervisning.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Barn og unge – frafall/utenforskap, psykisk helse og rus, forebygging, tidlig innsats

3.8 Helse og omsorg

Kommunene har ansvar for å sørge for gode og forsvarlige helse- og omsorgstjenester til alle som trenger det, uavhengig av alder eller diagnose. Helse og omsorg er den største sektoren i kommunen, og har brukere som kan være sårbare med stor avhengighet av kommunen.

Samhandlingsreformen er fremdeles under iverksetting og gir kommunene utfordringer. Fastlegenes rolle er blant annet sentralt for å lykkes med reformen. Kommunene har inngått samarbeidsavtaler med helseforetaket. Iverksetting av avtalen er viktig for å kunne nå sentrale mål i samhandlingsreformen knyttet blant annet til helhetlige tilbud for bruker/ pasient og kvalitet på tjenestene. Det kommer fram i brukerundersøkelse ved sykehusene at pasientene mener at sykehusene har mest å hente i utskrivingsprosessen og på forberedelse til tiden etter sykehusoppholdet. Blant annet ventetid og samhandling med fastlege og kommunale tjenester får også lavere score enn andre områder det ble spurt om. (Forskning.no)

Utvikling av hjemmebasert tjenester er en prioritert oppgave i de fleste kommuner. Det kan være utfordringer knyttet til en overgang fra høy grad av institusjonstjenester til mer bruk av hjemmetjenester. Regjeringens plan for omsorgsfeltet 2015-2020 ([Omsorg 2020](#)) har som en av fem langsiktige strategier: «Den nye hjemmetjenesten».

Videre er det utfordringer knyttet til tilstrekkelig tilbud innenfor tjenester som rehabilitering og psykisk helsevern og rus. Tilbudet innenfor psykisk helse og rus er ofte utilstrekkelig og varierer mye fra kommune til kommune. Det blir i ulike sammenhenger pekt på behovet for økt innsats, Vi viser til eksempler i boksen nedenfor.

- Utfordringsbilde innen psykisk helse og rus: 1) Blant de vanligste plager og problemer i befolkningen 2) Mangler i det kommunale psykisk helse- og rustilbudet til alle brukergrupper 3) Stor uønsket variasjon i tilbud 4) Manglende koordinering av tjenester. (Meld. St. 26 (2014-2015) «Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet»)
- 77 % av befolkningen mener at behandlingstilbudet innen psykisk helse må styrkes. Kun 13 % vurderer tilgjengeligheten på psykisk helsehjelp i sin kommunehelsetjeneste som god. (Kommunal rapport TNS Gallups helsepolitiske barometer for 2016)
- «Samhandlingsreformen legger til grunn at kommunene skal ta større ansvar for behandling og oppfølging av pasienter også innen psykisk helse og rus. Dette preger dagens situasjonsbilde for både kommuner og helseforetak i Møre og Romsdal, og som krever mer og bedre samhandling mellom de ulike tjenestene». (Utkast til Samhandlingsstrategi med handlingsplan for pasienter med rus- og psykiske helseplager)

Kommunene har etter helse- og omsorgstjenesteloven en plikt til å legge til rette for at den enkelte bruker/ pasient får et helhetlig og koordinert tjenestetilbud. For å sikre dette stilles det krav til samhandling mellom tjenesteyterne. Det stilles også krav til at personer med langvarige og sammensatte tjenester skal få tilbud om individuell plan og/ eller koordinator. I tillegg stilles det krav til at kommunens skal ha en koordinerende enhet.

Demensplan 2020 er regjeringens plan og tiltak for å bedre det kommunale helse- og omsorgstjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende. Dokumentet forteller om utfordringer personer med demens og deres pårørende står overfor, og hvordan utfordringene skal løses (strategier og tiltak).

Det er en risiko for manglende kvalitet innenfor pleie og omsorg. Det blir pekt på at behovet øker blant annet knyttet til samhandlingsreformen, mens ressursene blir redusert. En konsekvens kan være at kommunen ikke klarer å ivareta lovpålagte oppgaver og at brukerrettigheter ikke blir innfridd. Det vil også kunne ha konsekvenser for liv og helse.

Kommunebarometeret viser en plassering for Eide kommune på 258 for eldreomsorg, 127 for helse og 130 for sosial. Det har vært en redusert plassering fra sist år med unntak for eldreomsorg, se vedlegg 5.

Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av befolkningen 80 år og over er lavere enn kommunegruppen, fylket og landet. Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innbyggere 80 år og over er noe lavere enn kommunegruppen, på nivå med Møre og Romsdal og noe høyere enn landet. (se vedlegg 5) KS-Konsulent peker blant annet på at 82 % av timene i hjemmetjenesten går til yngre brukere.

Det framgår av Årsbudsjett 2016 at det er et overordnet mål at helse- og omsorgstjenestene videreutvikles i tråd med Samhandlingsreformen og folkehelseutfordringene i Eide kommune. Og videre: «Vårt hovedmål er å sikre at brukerne får et variert og fleksibelt tilbud av tjenester som ivaretar kvalitet og hensynet til befolkningens behov. For å nå dette målet må tjenesten opprustes, slik at behovet for institusjonsplass kan utsettes og pasienten kan bo hjemme i eget hjem så lenge som overhodet mulig».

Hjemmetjenestens mål og utfordringer blir omtalt i årsbudsjett og årsrapport:

- **Årsbudsjett 2016, mål; blant annet:** Etablere kreftkoordinatorstilling i Eide kommune. Videreutvikle og utvide dagsentertilbud for hjemmeboende demente og videreutvikle demensteamet. Revidering av Serviceerklæringen for Hjemmetjenesten for at den skal stemme overens med det tilbudet vi er i stand til å gi. Gjennomgang av vedtak for å sikre bedre tilpasning av tjenestetilbudet.
- **Årsrapport 2015, utdrag:** Stor økning av kreftpasienter. Stor økning av demente som bor hjemme. Dagens bemanning i Hjemmetjenesten er for knapp til å kunne hjelpe de hjelpetrengende hjemmeboende i Eide kommune og gi de et forsvarlig og trygt tilbud av tjenester. Vi ser tydelig behov for en nattpatrulje i Hjemmetjenesten.

Rehabiliteringstilbudet i eldreomsorgen og ensomhet blant eldre blir pekt på som utfordringer i sak om oversikt over helsetilstanden behandlet i kommunestyret 26.5.2016.

Kommunestyret vedtok blant annet at det skal settes inn tiltak som kan føre til endring i positiv retning for folkehelsen i Eide.

Fra 2016 har kommunen fått et større ansvar innen **psykisk helse og rus:**

Årsbudsjett 2016:

- Fra 2016 vil kommunen få et større ansvar innen rus og psykiatri - noe som også vil innbefatte boligplanlegging.
- Ny samarbeidsavtale er inngått mellom Fræna og Eide kommune, der Eide kommune er vertskommune for felles tjeneste innen rus og psykisk helsearbeid fra 1.1.2016.
- For å sikre at tjenesten for rus og psykisk helsearbeid bygges opp på en systematisk og helhetlig måte, etableres et interkommunalt samarbeidsprosjekt «Sammen om mestring» over 3 år. Fylkesmannen i Møre og Romsdal har i høst gitt kr 1 168 580, - til dette arbeidet.

Det har inngått en ny samarbeidsavtale mellom NAV Møre og Romsdal, Fræna kommune og Eide kommune med virkning fra 1.1.2016, der Fræna kommune er vertskommune for felles NAV kontor. NAV kontoret organiseres innenfor minimumsløsninger.

Det kommer i spørreundersøkelsen/samtale fram blant annet følgende utfordringer:

- Rus og psykisk helse.
- Ressurssituasjonen er uendra, mens tjenestebehovet øker.
- Samarbeid mellom hjemmetjenesten, NAV, psykisk helse og rus.
- Møte samhandlingsreformens forventninger.
- Boliger for vanskeligstilte/bo og habilitering.

Risiko og vesentlighetsvurdering viser at følgende er aktuelt for forvaltningsrevisjon:

- Psykisk helse og rus
- Hjemmetjenester

3.9 Flyktninger

Det har vært en økt tilstrømming av asylsøkere og flyktninger til Norge. UDI har opprettet en rekke nye akuttmottak i hele landet. Utlendinger som søker asyl i Norge har lovfestet rett til et statlig innkvarteringstilbud. Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) har ansvar for å gi enslige mindreårige asylsøkere under 15 år et tilbud om opphold i omsorgssenter for mindreårige.

Norge står foran utfordringer med bosetting av flyktninger som nå er i asylmottak, og som enten har fått opphold i Norge, eller som en må regne med får opphold. Hvert år inngår staten

ved Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) en rammeavtale med norske kommuner om bosetting av et visst antall flyktninger. Bosetting av flyktninger er en frivillig oppgave for kommunene, og i de avtalene som inngås spesifiseres antall enslige mindreårige, mens antall familiegjenforeninger ikke lar seg tallfeste og dermed kommer som tillegg. Bestemmelsen om hvilken kommune den enkelte flyktning som har fått innvilget oppholdstillatelse skal bosettes i, er regulert gjennom IMDi.

I spørreundersøkelsen som ble gjennomført i forbindelse med utarbeidelse av overordnet analyse ble integrering og oppfølging av flyktninger nevnt i flere kommuner som et område med utfordringer og antatt forbedringspotensial. Videre er det utfordringer knyttet til samordning av tjenester og tiltak rettet mot flyktninger. Integrering er en oppgave som krever innsats også fra ulike kommunale enheter og lokalsamfunnet forøvrig.

Kommunestyret gjorde slikt vedtak i sak 15/61, møte 17.12.2015:

1. Eide kommune bosetter 15 flyktninger i hvert av årene 2016, 2017 og deretter 12 flyktninger i hvert av årene 2018 og 2019. Eventuell familiegjenforening kommer i tillegg.
2. Rådmannen gis fullmakt til å vurdere om det er mulig å tilby noen av disse plassene til enslige barn og unge under 18 år.
3. Rådmannen gis fullmakt til å opprette nødvendige stillingsressurser. Kostnadene finansieres av integreringstilskuddet.

Kommunen har så langt tatt i mot 17 flyktninger. Det kommer fram at det kan være behov for mer hjelp fra flyktningetjenesten i enhetenes arbeid. Det blir pekt på at flyktninger er sårbare grupper. Det er utfordringer i fht språk og ulike kulturer og religioner. (Det blir brukt telefontolkning for å sikre økt forståelse.) Det blir videre pekt på at enslige mindreårige vil kreve mer av samfunnet. En liten kommune kan være sårbar når det gjelder helsetjenester etc. Det å sikre tilstrekkelig antall boliger er en særlig utfordring når det gjelder bosetting av flyktninger i Eide kommune.

Kommunen har ansatt flyktningkonsulent organisatorisk lagt til en av kommunalsjefene. Kommunen har på den måten lagt til rette for integrering. Integrering av flyktninger kan eventuelt være aktuelt tema for forvaltningsrevisjon om kommunen får flere flyktninger bosatt.

4 Vedlegg

Vedlegg 1: Befolkning

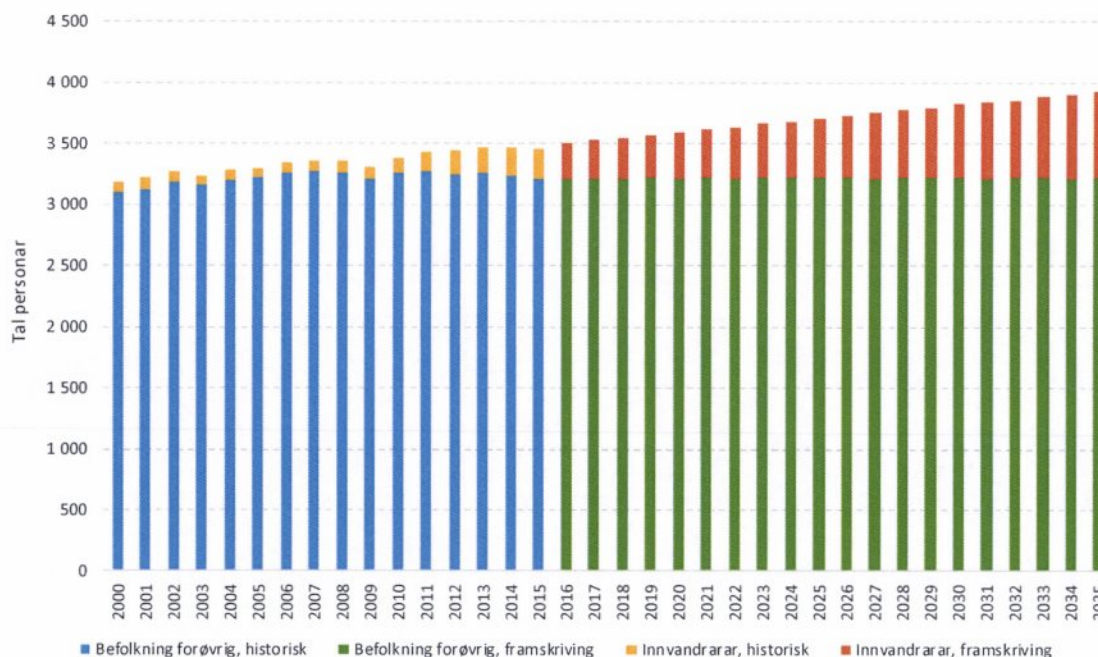
Befolkningsutvikling

Tabell: Faktisk antall innbyggere og innbyggere fordelt på aldersgrupper per 1.1.2015 og prognose for 2020, 2025, 2030 og 2040 basert på 2014-tall.

1551 Eide	Fakt. Tal	Framskriving pga 2014-tal			
	2015	2020	2025	2030	2040
0-5 år	255	257	262	271	280
6-12 år	346	349	323	335	348
13-15 år	150	165	164	147	153
16-19 år	190	203	219	206	202
20-44 år	1037	1047	1082	1137	1177
45-66 år	981	973	955	982	985
67-79 år	334	429	507	501	523
80 år eller eldre	170	170	191	245	350
I alt	3463	3593	3703	3824	4018
1.1.2016	3467				

Kilde: SSB/Møre og Romsdal fylkeskommune

Folketal, 2005-2035

Kjelde: [Møre og Romsdal fylkeskommune kommunestatistikk 2015](#)

Tabell 1.2: Demografisk sårbarhet 2014

Demografisk sårbarhet		
Indikator	Møre og Romsdal	Eide kommune
Dødelegheitsrate	1	1
Fødselsrate	1	1
Netto tilflytting	0	1
Del befolkning 0-14 år	0	0
Del befolkning 15-24 år	0	1
Del befolkning 25-54 år	1	1
Del befolkning 55-64 år	1	1
Del befolkning 65 år og eldre	1	1
Kvinneoverskot	1	1
Over 95 kvinner per 100 menn, 15-64 år	1	1
Tal sårbarheiter	7	9

NORDREGIO (Nordic Centre for Spatial Development) laga i 2011 eit kart over demografiske sårbarheiter i Norden basert på 10 indikatorar. Desse indikatorane vart vurdert opp mot nordiske gjennomsnitt. Møre og Romsdal fylkeskommune har brukt same indikatorane, men vurdert opp mot snitt for Noreg i 2014.

Møre og Romsdal kjem ut med sårbarheit på 7 av indikatorane. Den gjennomsnittlege skåren for kommunane i fylket er 7,6. Store delar av Møre og Romsdal kjem dårleg ut samanlikna med landet. Særleg gjeld det indikatorane knytt til kjønnsbalanse og kor stor del av befolkninga som er i aldersgruppene 25-54 samt 65 og eldre. På desse indikatorane har 33 av våre 36 kommunar verdiar som blir vurdert som sårbare.

Forklaring:
Verdi 0: Likt eller betre enn landet
Verdi 1: Dårlegare enn landet

Kjelde: Møre og Romsdal fylkeskommune, Kommunestatistikk 2015 – Eide kommune

Kjelde: [Møre og Romsdal fylkeskommune kommunestatistikk 2015](#)

Innvandrere etter et utvalg nasjonaliteter for perioden 2013 til 2015

Innvandrarar etter nasjonalitet, eit utval, 2013-2015

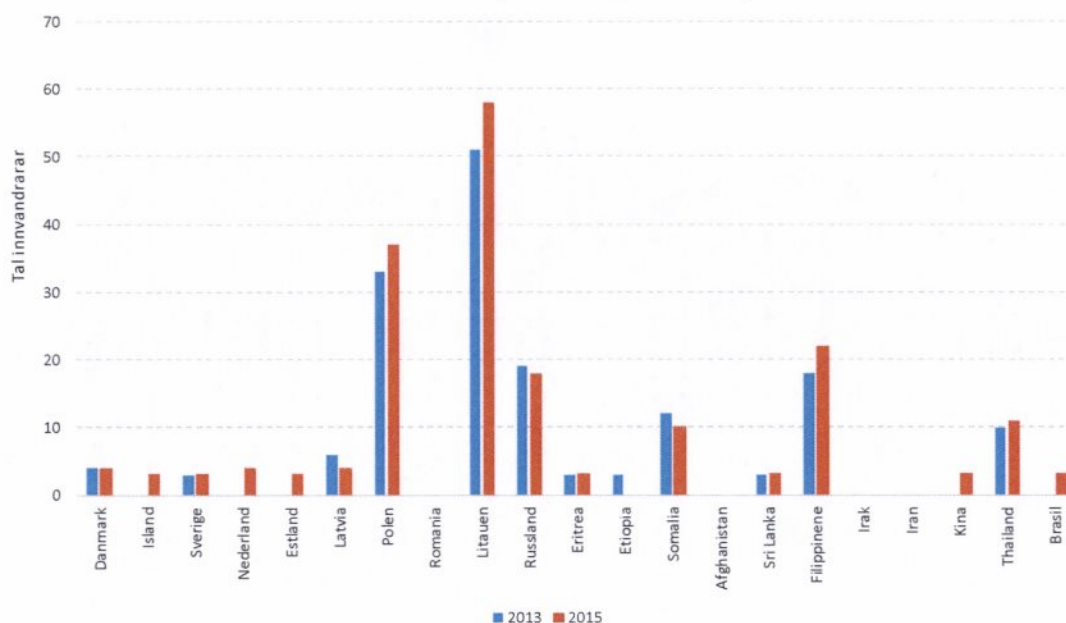
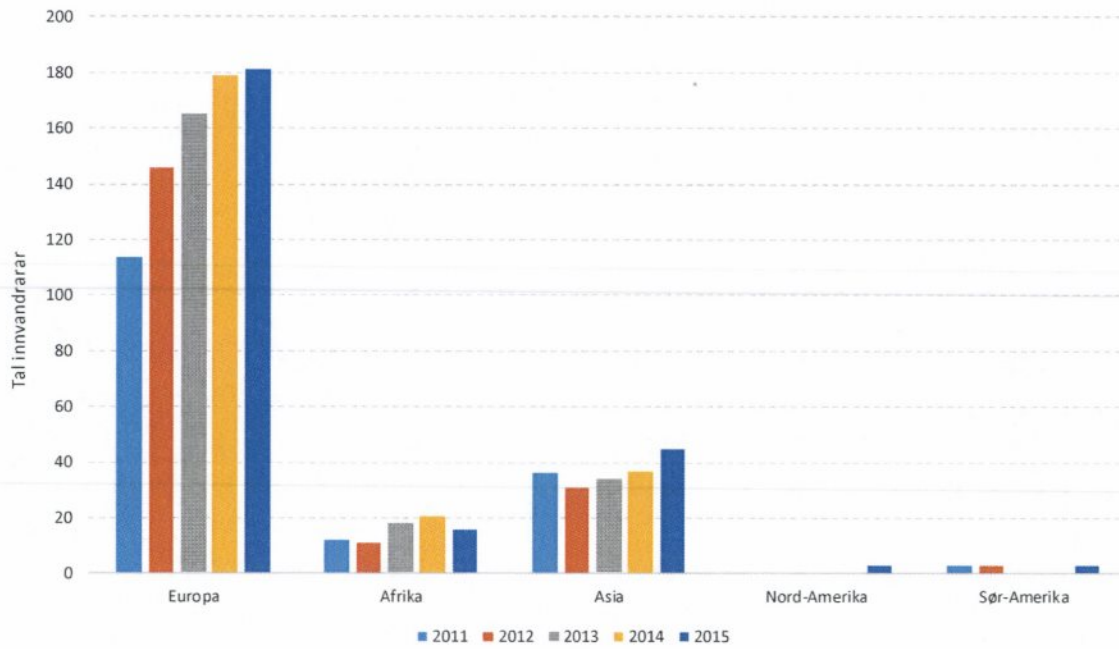

Diagram: Folketall Eide kommune. Innvandrarar etter nasjonalitet, eit utval, 2013-2015

Kjelde: [Møre og Romsdal fylkeskommune kommunestatistikk 2015](#) (basert på tall fra SSB)

Innvandrere etter region, 2011-2015

Årleg vekst i folketal og sysselsetting

Vedlegg 2: NØKKELTALL - KOSTRA

KOSTRA står for Kommune-Stat-Rapportering og gir statistikk om ressursinnsatsen, prioriteringer og måloppnåelse i kommuner. Det finnes tall om for eksempel pleie- og omsorgstjenester, barnehagedekning og saksbehandlingstid, og man kan sammenligne kommuner med hverandre, med regionale inndelinger og med landsgjennomsnittet. For ytterligere informasjon vises det til: SSB.no/KOSTRA

Kilde: alle tabellene under er fra KOSTRA (reviderte tall per 15.6.2016)

Finansielle nøkkeltall bevilgningsregnskapet, kommunekonsern

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Frie inntekter i kr per innbygger, konsern	46661	50230	52248	53507	55783	53725	49 776
Netto lånegjeld per innbygger, konsern	74596	77924	77584	76679	76683	56553	62112
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter, konsern	11,5	9,8	10,6	8,5	7,7	6,0	6,7
Akkumulert regnskapsmessig merforbruk i % av brutto driftsinntekt, konsern	-	-	-	-	0,0	1,1	0,4

Tabell: Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 2 og Landet uten Oslo i 2015.

Barnehager

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	83,3	83,3	80,5	87,1	91,4	87,6	94,0
Netto driftsutgifter pr innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	102 442	112 094	116 903	135 963	136 457	124 160	130 606
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager pr korrigert oppholdstime (kr)	50	51	56	65	66	59	59
Andel ansatte med førskolelærerutdanning	21,4	26,7	29,4	35,4	28,6	33,7	36,4
Andel ansatte med annen pedagogisk utdanning	2,9	3,3	1,5	-	1,6	6,7	7,5
Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	75,0	75,0	68,2	90,0	94,7	89,0	92,6

Tabell: Nøkkeltall for barnehager. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Grunnskoleopplæring

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter til grunnskole, pr innbygger 6-15 år	72 298	80 041	85 424	87 851	90 034	92 603	82 486
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	9,5	11,0	11,1	10,8	10,9	9,5	7,9
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole, pr elev	83 378	92 761	98 289	96 570	104 232	99 260	88 320
Gjennomsnittlig gruppestørrelse 1.-10. årstrinn	12,8	13,3	13,9	14,2	11,6	12,1	13,5
Gjennomsnittlige grunnskolepoeng	39,6	40,8	40,6	38,2	41,4	-	40,7
Andel lærere med universitets-/ høyskoleutdanning og pedagogisk utdanning	80,6	79,4	76,9	79,0	78,5	85,7	87,0
Andel lærere med universitets-/ høyskoleutdanning uten pedagogisk utdanning	9,7	7,4	7,7	8,1	6,2	5,6	5,5
Andel lærere med videregående utdanning eller lavere	9,7	13,2	15,4	12,9	15,4	8,7	7,5

Tabell: Nøkkeltall for grunnskoleopplæring. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Kommunehelse

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner, kommunehelset.	1 637	1 755	1 896	2 313	2 362	2 660	2 383
Netto driftsutg. forebygging, helsest., skolehelset. pr innb. 0-20 år	932	1 182	1 8 02	2 393	1 551	2 206	2 137
Legeårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,3	10,2	10,2	10,3	10,2	10,7	10,5
Fysioterapiårsverk pr 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	8,8	10,4	11,8	11,8	11,8	9,1	9,1

Tabell: Nøkkeltall for kommunehelse. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Pleie og omsorg

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger 67 år +, pleie- og omsorgtj.	117 077	113 900	116 423	116 655	122 091	111 994	109 342
Andel beboere i bolig med heldøgns bemanning	29,4	30,6	29,4	29,1	7,0	35,7	51,7
Andel innbyggere 80 år + som er beboere på institusjon	20,7	20,5	20,2	20,6	18,2	13,9	13,2
Andel plasser i brukertilpasset enerom m/ eget bad/wc	84,2	82,1	84,2	84,2	84,2	86,6	84,5
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr kommunal plass	740 098	746 452	819 317	878 732	932 146	1 008 387	1 050 987
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning	75	72	70	71	-	-	-
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning fra videregående skole	38	33	35	36	-	-	-
Andel årsverk i brukerrettede tjenester med fagutdanning fra høyskole/ universitet	38	39	35	34	-	-	-

Tabell: Nøkkeltall for pleie og omsorgstjenesten. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Sosiale tjenester i NAV

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år	1 111	1 298	1 318	1 410	759	2 526	3 243
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alder 20-66	3,7	3,1	2,8	2,8	2,7	-	4,2

Tabell: Nøkkeltall for sosiale tjenester i NAV. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Barnevern

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	7 443	5 879	6 547	8 769	7 268	8 615	8 331
Netto driftsutgifter pr barn i barnevernet	72 818	64 519	88 484	112 923	86 286	-	109 877
Andel barn med barneverntiltak i forhold til innbyggere 0-17 år	6,5	6,0	5,3	5,1	5,5	-	4,8
Barn med undersøkelse eller tiltak pr årsverk	24,4	25,5	17,3	18,6	20,0	-	16,2
Andel undersøkelser med behandlingstid innen tre måneder	84	82	48	65	56	83	82
Andel undersøkelser som fører til tiltak, prosent	41,9	37,8	51,9	30,0	40,7	-	42,8

Tabell: Nøkkeltall for barnevern. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015. Eide kommune har felles barneverntjenesten med Molde, Midsund og Aukra.

Tekniske tjenester

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	40	35	-	3	7	-	-
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	20	17	-	3	3	21	18
Brutto driftsutgifter pr km kommunal veg	54 633	64 449	47 735	68 592	73 396	77 959	125 104

Tabell: Nøkkeltall for tekniske tjenester. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Bolig

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Dekningsgrad (antall boliger)	24	22	22	24	24	21	21
Kommunalt disponerte boliger pr 1000 innbyggere							

Tabell: Nøkkeltall for bolig. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Kultur

År	2011	2012	2013	2014	2015	2015 KOSTRA gruppe1	2015 Landet u/ Oslo
KOSTRA-funksjon							
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger	1 241	1 123	1 201	1 295	1 431	1 376	1 991
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge pr innbygger 6-20 år	-45	7	7	6	-	464	826

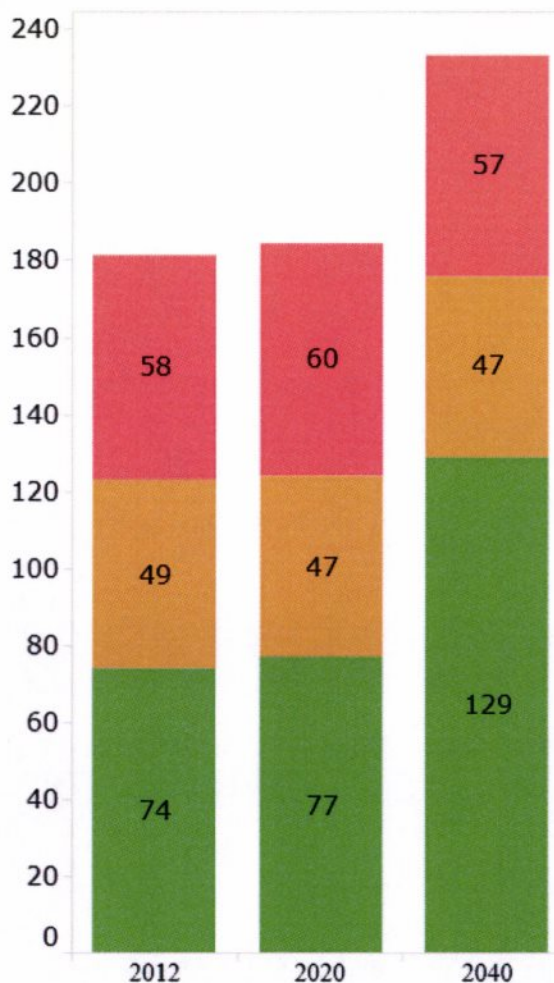
Tabell: Nøkkeltall for kultur. Eide kommune 2011 til 2015, og KOSTRA-gruppe 1 og Landet uten Oslo i 2015.

Vedlegg 3: Kompetanse – tjenestemottakere - framskrivning

Kommunedata viser historiske befolkningstall og befolkningsframskrivninger, informasjon om framtidig tjeneste- og arbeidskraftbehov, inntekter og informasjon om produktivitet og effektivitet i den enkelte kommune. Hensikten er å gjøre dataene mer tilgjengelig for at kommunene og andre kan få tilgang på informasjon som kan bidra til god styring og planlegging i egen kommune. [Kommunedata \(regjeringern.no\)](http://kommunedata.regjeringern.no)

Under vises tjenestedata fra KOSTRA 2012. I beregningene av tallet på tjenestemottakere og arbeidskraftbehov framover er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrader og standard på tjenestene som i 2012. Tabellen viser beregnet behov i Eide kommune for lærerårsverk i skolen, årsverk i barnehagene og årsverk i institusjon og hjemmetjenesten i 2020 og 2040.

Antall **årsverk** i 2012, 2020 og 2040. Tjenestedata fra KOSTRA 2012. Det er tatt utgangspunkt i samme dekningsgrader og standard på tjenestene som i 2012.

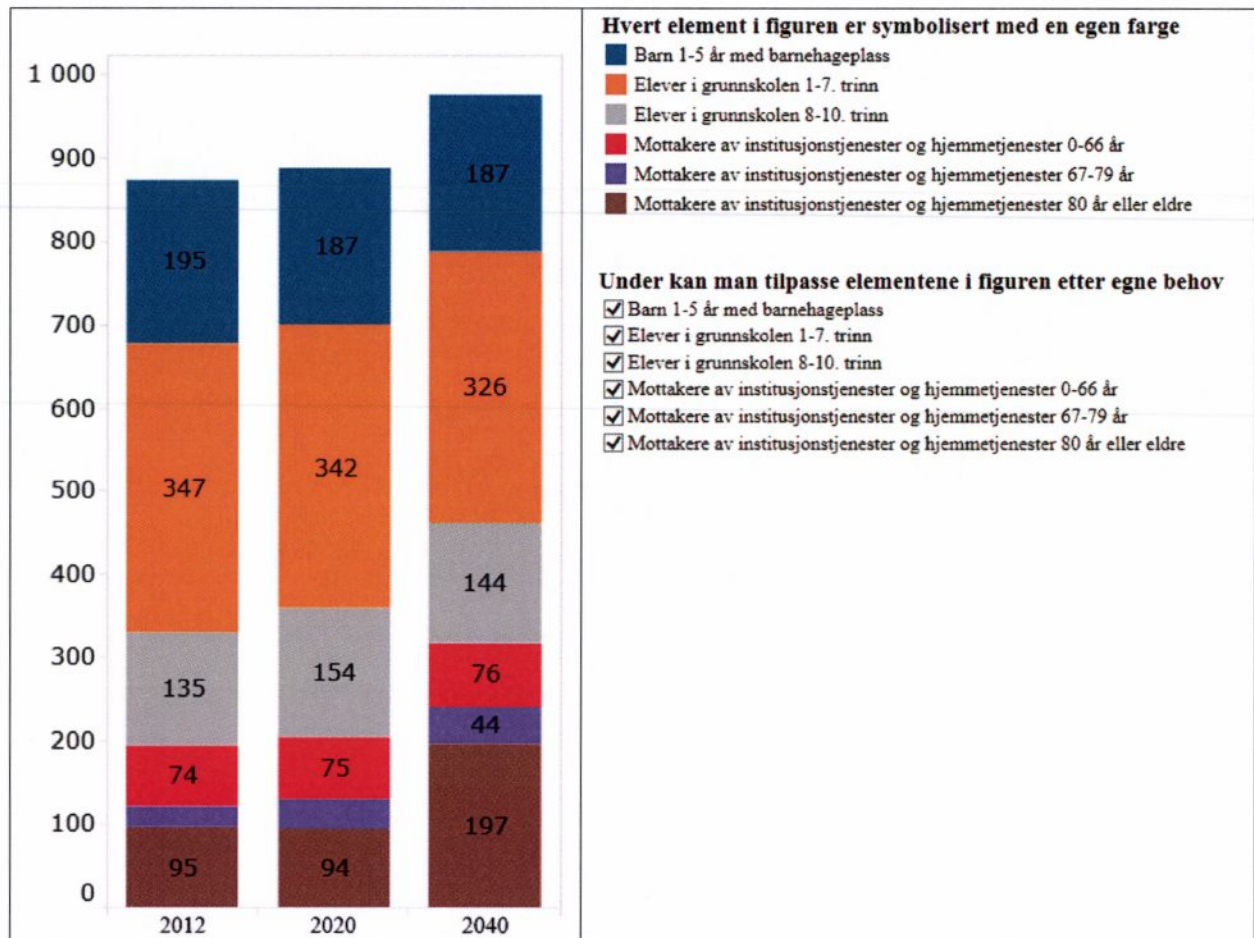

Hvert element i figuren er symbolisert med en egen farge

- Behov for lærerårsverk i grunnskolen
- Behov for årsverk i barnehagene
- Behov for årsverk institusjon og hjemmetjeneste

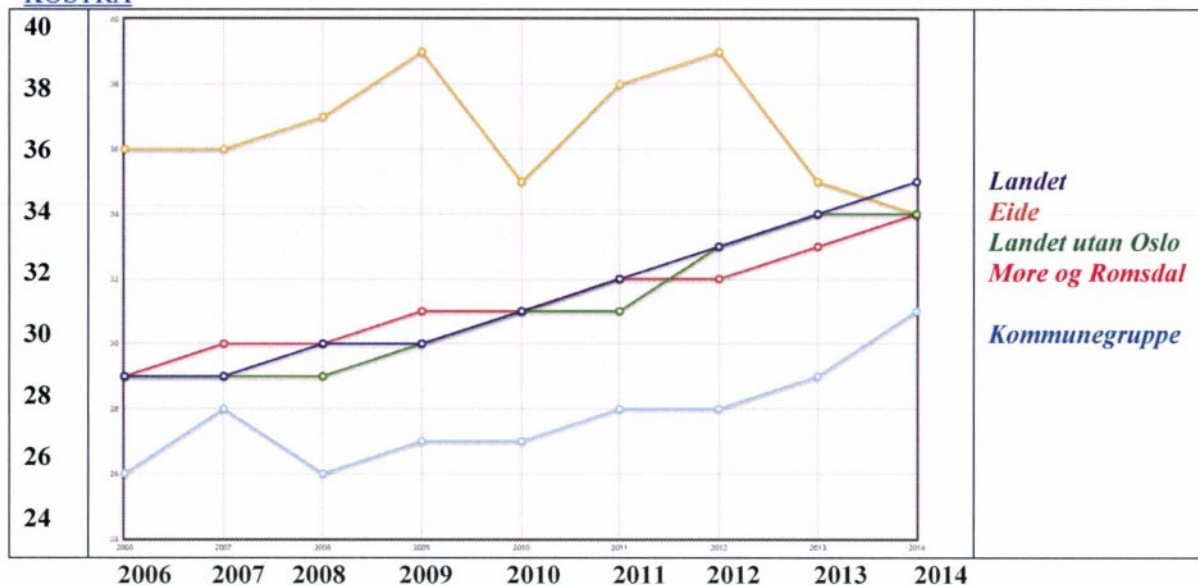
Antall **tjenestemottaker** i 2012, 2020 og 2040. Tjenestedata fra KOSTRA 2012. Det er tatt utgangspunkt i samme dekningsgrader og standard på tjenestene som i 2012.

[Kommunedata \(regjering.no\)](http://kommunedata.regjering.no)

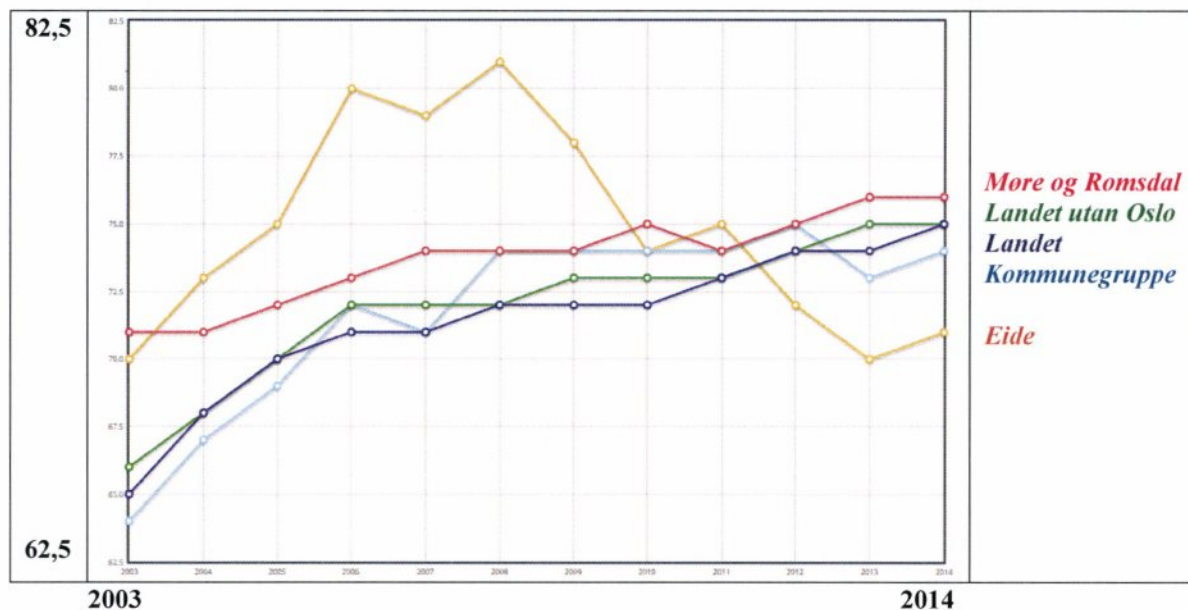

Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning fra høyskole/universitet – pleie og omsorg

[KOSTRA](#)

Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning – pleie og omsorg - KOSTRA

Vedlegg 4: Barn og unge

Kommunebarometeret 2016 (grunnskole, barnehage og barnevern)

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Ytterligere informasjon: [Kommunebarometeret](#) - forklaring: [Kommunebarometer 2016 – tabeller](#). Endelige tall per 22. juni 2016.

Eide kommune	Grunnskole		Barnehage		Barnevern	
	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år
Plassering	309	+49	265	+53	358	-107

Tabell: Eide kommunes plassering for grunnskole, barnehager og barnevern på kommunebarometeret 2016

Gjennomføring videregående skole

Møre og Romsdal fylkeskommune har de siste årene bestilt gjennomføringstall fra SSB som viser hvordan det går med det enkelte kull. Nedenfor viser oversikt over gjennomføringstall for 2009-kullet, fordelt på den enkelte kommune.

Kommune	I alt	Andel				
		Fullført med studie- eller yrkeskompetanse		Ikke oppnådd studie- eller yrkeskompetanse		
		Fullført på normert tid	Fullført på mer enn normert tid	Fortsatt i videregående opplæring	Gjennomført VKII eller gått opp til fagprøve, ikke bestått	Sluttet underveis
Møre og Romsdal	3439	57,0	16,3	6,4	5,4	14,9
1502 Molde	326	61,7	16,0	8,3	3,4	10,7
1535 Vestnes	98	55,1	16,3	4,1	5,1	19,4
1539 Rauma	102	53,9	19,6	11,8	1,0	13,7
1543 Nesset	45	51,1	26,7	2,2	4,4	15,6
1547 Aukra	40	55,0	15,0	12,5	12,5	5,0
1548 Fræna	129	47,3	10,9	7,8	6,2	27,9
1551 Eide	61	57,4	18,0	4,9	6,6	13,1
1557 Gjemnes	46	58,7	19,6	4,3	4,3	13,0
1563 Sunndal	98	55,1	22,4	3,1	7,1	12,2

Tabell: Gjennomføring videregående skole Kilde: Møre og Romsdal fylkeskommune

Gjennomføring av vidaregåande opplæring Fullført og bestått etter normert tid og fem år, etter kommune, 2008-kullet

	Fullført på normert tid	Brukt meir enn normert tid	Fullført og bestått etter 5 år
Eide	45,0	15,0	60,0
Møre og Romsdal	59,5	14,0	73,5

Folkehelseprofil – et utvalg faktorer Sunndal kommune

Folkehelseprofilen er et bidrag til kommunens arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden i befolkningen og faktorer som påvirker denne, jf. lov om folkehelsearbeid.

Faktorer	Virksomhet	Eide kommune	Fylke	Norge
Lavinntekt 0-17 år		9,3	8,7	11
Barn av enslige forsørgere		17	14	15
Arbeidsledige 15-29 år		3,4	2,3	2,7
Ensomhet, Ungdata		17	17	18
Fornøyd med lokalmiljøet, Ungdata		61	71	70
Trives på skolen, 10 klasse		82	86	85
Alkohol – har vært beruset		26	12	14

Tabell: Folkehelseprofil – et utvalg faktorer for Eide kommune. Tall i prosent.

Kilde: Folkehelseinstituttet, avdeling for helsestatistikk. For ytterligere informasjon: [Folkehelseprofil](#)

Vedlegg 5: Helse og omsorg

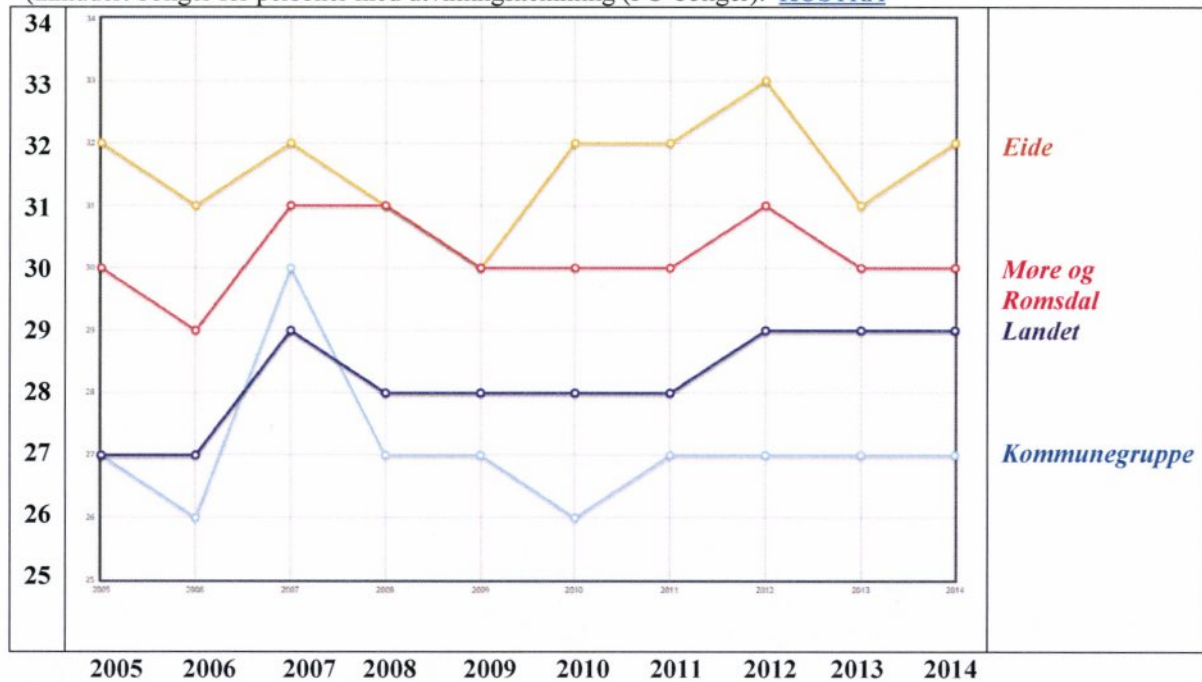
Kommunebarometeret 2016 (grunnskole, barnehage og barnevern)

Kommunebarometeret er en sammenlikning av landets kommuner, basert på til sammen 124 nøkkeltall innen 12 ulike sektorer. Ytterligere informasjon: [Kommunebarometeret](#) - forklaring: [Kommunebarometer 2016](#) – tabeller. Endelige tall per 22. juni 2016

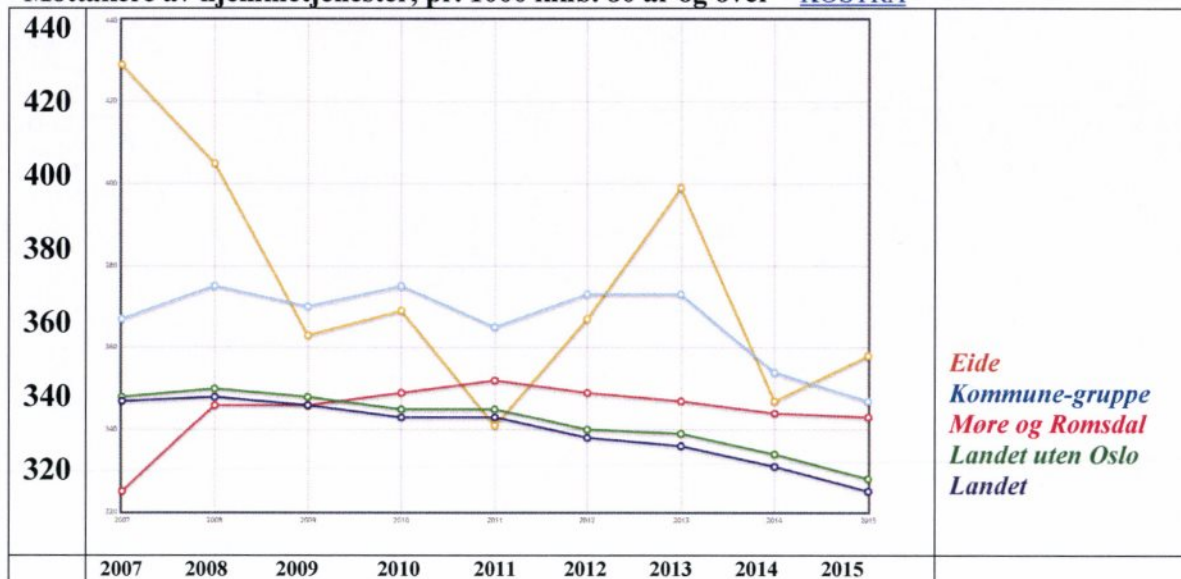
Eide kommune	Eldreomsorg		Helse		Sosial	
	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år	Plassering	Endring fra sist år
Plassering	258	+59	127	-33	130	-82

Tabell: Eide kommunes plassering for helse, omsorg og velferdstjenester på kommunebarometeret endelige tall per 22. juni 2016.

Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av befolkning 80+ (inkludert boliger for personer med utviklingshemming (PU-boliger). [KOSTRA](#)

Mottakere av hjemmetjenester, pr. 1000 innb. 80 år og over – [KOSTRA](#)

Vedlegg 6: Sykefravær

Kommunestatistikk sykefravær utarbeidet av KS for perioden 4. kvartal 2014 til 3. kvartal 2015.

Sykefravær	Samlet	Lege-meldt	Egen-meldt	Arbeidsgiver-perioden	Utenfor arbeidsgiver perioden	Kvinner	Menn	Heltids-ansatte	Deltids-ansatte
Kommune									
Molde kommune	9,44	8,03	1,41	4	5,44	11,06	4,35	8,91	10,45
Vestnes kommune	12,2	11	1,2	4,06	8,14	13,52	5,79	11,24	13,36
Rauma kommune	10,02	9,15	0,86	3,34	6,67	10,88	6,67	10,95	8,8
Neset kommune	10,39	9,32	1,07	4,33	6,06	11,88	2,16	7,57	12,2
Aukra kommune	8,92	7,4	1,52	4,91	4,01	10	4,94	9,2	8,63
Fræna kommune	10,04	9	1,04	4,02	6,02	10,83	6,47	9,66	10,56
Eide kommune	11,01	9,88	1,13	3,83	7,18	11,95	4,4	10,8	11,3
Gjemnes kommune	9,34	8,19	1,15	5,56	3,78	9,72	6,6	12	7,87
Sunndal kommune	8,64	7,3	1,34	6,8	1,84	9,77	3,65	7,81	9,82
Alle kommuner (landet)	9,93	8,6	1,33	4,27	5,66	11,03	6,06	9,53	10,59

Tabell: Sykefravær knyttet til type sykemelding i kommunene knyttet til Kommunerevisjonsdistrikt 2

Kilde: KS. For ytterligere informasjon: [Sykefravær kommunestatistikk KS](#)

Virksomhet	Under-visnings-personell	Turnus-personell	Annet Personell	Adm	Under-visning	Barne-hage	Helse pleie omsorg	Samferdsel teknikk	Annet
Kommune									
Molde kommune	7,2	12,17	8,45	7,21	7,07	11	11,34	7,3	4,27
Vestnes kommune	5,82	15,21	11,57	2,98	6,97	15,42	14,76	3,44	
Rauma kommune	11,62	11,09	8,84	6,21	10,27	7,3	11,79	6,4	
Neset kommune	4,65	15,22	8,57	4,24	5,37	16,39	13,93		
Aukra kommune	8,03	10,29	8,51	8,14	7,18	12,95	9,79		
Fræna kommune	8,7	11,11	9,77	5,41	7,9	16,3	11,65	5,74	7,35
Eide kommune	10,38	11,25	11,11	9,42	8,54	15,4	12,11		
Gjemnes kommune	7,43	11,79	7,94		7,53	14,18	9,9		
Sunndal kommune	4,25	12,46	7,8	8,62	4,58	8,31	11,8	6,64	5,68
Alle kommuner (landet)	8,17	12,07	9,5	7,36	8,46	12,56	11,35	6,67	8,33

Tabell: Sykefravær knyttet til sykemelding i ulike virksomheter/ etater i kommunene knyttet til Kommunerevisjonsdistrikt 2

Kilde: KS. For ytterligere informasjon: [Sykefravær kommunestatistikk KS](#)

Sykefravær utvikling over tid (KS kommunestatistikk)

Periode	4. kvartal 2012 - 3. kvartal 2013	2. kvartal 2013 - 1. kvartal 2014	4. kvartal 2013 - 3. kvartal 2014	2. kvartal 2014 - 1. kvartal 2015	4. kvartal 2014 - 3. kvartal 2015
Kommune					
Molde kommune	9,26	9,07	9,60	9,74	9,44
Vestnes kommune	9,85	11,61	12,58	11,63	12,20
Rauma kommune	9,43	9,80	9,45	10,44	10,02
Neset kommune	9,98	11,64	12,39	10,53	10,39
Aukra kommune	9,38	11,26	11,32	10,19	8,92
Fræna kommune	9,11	9,05	9,09	9,33	10,04
Eide kommune	9,27	9,61	9,40	8,98	11,01
Gjemnes kommune	8,28	7,81	9,67	8,55	9,34
Sunndal kommune	7,94	8,10	7,66	8,70	8,64

Tabell: Sykefravær knyttet til kommunene knyttet til Kommunerevisjonsdistrikt 2

Kilde: KS. For ytterligere informasjon: [Sykefravær kommunestatistikk KS](#)

Vedlegg 7: «Utgiftsbehov», kommunenes frie inntekter, kommunebarometer

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste for kommunene samlet å gi velferds-tjenester til innbyggerne sine. Utgiftsbehov for hver enkelt kommune blir beregnet i utgiftsutjevningen ved hjelp av behovsindeksen. (Kilde: Kommunedata, KS's prognosemodell)

KS-konsult beskriver dette som «objektivt» utgiftsbehov:

- «Angir» innbyggernes forventede behov for tjenester
- Utgiftsutjevningen kompenserer for ulike kostnads- og etterspørselsforhold (demografi og sosioøkonomiske forhold) for at kommunene skal kunne gi et likeverdig tjenestetilbud.
- Kommunens samlede utgiftsbehov måles/vurderes gjennom kostnadsindeksen i inntektssystemet
- Det er utarbeidet sektorvise delkostnadsnøkler for de store tjenestene.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet Inntektssystemet for kommunar og fylkeskommunar 2016

		Hoved Kostnadsnøkkel	Delkostnads- nøkkel	Delkostnads- nøkkel	Delkostnads- nøkkel	Delkostnads- nøkkel
			Pleie og omsorg	Grunnskole	Barnehage	Adm, landbruk og miljø
NR.	Kommune		Indeks	Indeks	Indeks	Indeks
1	2	3	4	5	6	7
1502	MOLDE	0,9502	0,9940	0,9467	0,9666	0,9164
1535	VESTNES	1,0149	1,1674	1,0397	0,6982	1,1203
1539	RAUMA	1,0952	1,3243	1,0235	0,9474	1,1230
1543	NESSET	1,1326	1,4365	1,0411	0,7088	1,4572
1547	AUKRA	1,1097	1,0549	1,2922	0,9522	1,3030
1548	FRÆNA	1,0495	1,0784	1,1305	0,9248	1,0699
1551	EIDE	1,1376	1,1471	1,2623	0,9352	1,3379
1557	GJEMNES	1,1858	1,3155	1,2852	0,7677	1,5571
1563	SUNNDAL	1,0717	1,3051	1,0209	0,7868	1,1003

		Delkostnads- nøkkel	Delkostnads- nøkkel	Delkostnads- nøkkel	Bef. Andel
		Sosialtjeneste	Helse	Barnevern	per 1.7.2015
Kommune		Indeks	Indeks	Indeks	(promille)
1	2	8	9	10	11
1502	MOLDE	0,7102	0,9551	0,9139	5,1161
1535	VESTNES	0,6234	1,1084	1,0281	1,2866
1539	RAUMA	0,5731	1,1194	0,8356	1,4392
1543	NESSET	0,5307	1,2970	0,7775	0,5727
1547	AUKRA	0,5554	1,2660	0,9244	0,6696
1548	FRÆNA	0,7304	1,0995	1,0300	1,8792
1551	EIDE	0,6098	1,1852	1,1180	0,6683
1557	GJEMNES	0,5018	1,4078	0,7856	0,4954
1563	SUNNDAL	0,6828	1,1196	1,0371	1,3843

Kommunedata (regjeringen.no)

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 76 prosent (80 prosent når en inkluderer momskompensasjon) av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler.

Frie inntekter korrigert for variasjonar i utgiftsbehov for kommunane.

Tabellen viser inntekt per innbyggjar i prosent av landsgjennomsnittet. Tal frå 2015.

	<i>Korrigerte frie inntekter, eksklusivt eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter</i>	<i>Korrigerte frie inntekter, inkludert eiendomsskatt og konsesjonskraftsinntekter</i>
Kommune	<i>(prosent av landsgjennomsnittet)</i>	<i>(prosent av landsgjennomsnittet)</i>
1502 Molde	98	100
1535 Vestnes	94	93
1539 Rauma	98	100
1543 Nesset	99	104
1547 Aukra	98	189
1548 Fræna	96	102
1551 Eide	97	93
1557 Gjemnes	105	108
1563 Sunndal	99	118
Møre og Romsdal	99	100

Tabell: Elementene i avtalen om inntektssystemet som påvirkes av kommunesammenslåinger.

Kilde: Foreløpige beregninger av endringer i inntektssystemet. Regjeringen.no

Kommunebarometer 2016

Endelige tall for Kommunebarometeret per 22. juni 2016. Første kolonne viser endelig rangering. Den andre kolonnen viser rangeringen av kommunene hvis man ikke hadde vektet for inntektsnivået. Den siste kolonnen viser inntekter som prosentandel av landsnittet (100 = landsnittet)

Kommune	Rangering korrigert for inntekt	Endring fra sist år	Rangering uten hensyn til korrigert inntekt	Inntektsnivå – korrigert inntekt (100 = snitt)
Eide kommune	196	-12	292	92,2
Fræna kommune	274	+48	300	101,6
Molde kommune	202	-1	221	101,2
Aukra kommune	283	+16	31	186,5
Nesset kommune	269	-136	280	103,6
Sunndal kommune	173	-51	63	118,5
Vestnes kommune	366	+12	411	93,6
Gjemnes kommune	114	-17	101	106,4
Rauma kommune	188	+ 46	217	100,4

Av i alt 428.

Vedlegg 8: Nytt inntektssystem

1. Den første kolonnen etter kommunenavnet viser fordelingsvirkningen av forslaget til ny kostnadsnøkkel for kommunene. De er beregnet på kriteriedata og utgiftsbehov fra 2014.
2. Den andre kolonnen viser den isolerte effekten av det graderte basiskriteriet. Basistilskuddet vil med denne modellen utgjøre en mindre andel av rammetilskuddet til kommunene. Det resterende beløpet er fordelt på alle kommuner med et likt beløp per innbygger.
3. Den tredje kolonnen viser fordelingsvirkningene av forslag til endringer i de regionalpolitiske tilskuddene og småkommunetilskuddet. I forhold til i 2016 er disse tilskuddene redusert med i underkant av 80 millioner kroner, og dette beløpet tilbakeføres til innbyggertilskuddet med et likt beløp per innbygger (15 kroner).
4. Den fjerde kolonnen viser den totale virkningen av endringene i inntektssystemet, og er summen av de tre foregående kolonnene.
5. Den femte kolonnen viser den isolerte effekten av inntektsgarantiordningen. Denne ordningen skal skjerme kommunene mot en brå nedgang i rammetilskuddet. Den sikrer at nedgangen ikke skal være større enn 300 kroner per innbygger under den gjennomsnittlige veksten på landsbasis. Dette gjør at effekten av det nye inntektssystemet spres over flere år.
6. Den siste kolonnen viser førsteårsvirkningen av det nye inntektssystemet, inkludert inntektsgarantiordningen og anslått vekst i frie inntekter neste år. Veksten i frie inntekter er anslått til 3,45 milliarder kroner, og den er fordelt med et likt beløp per innbygger (668 kroner). Med inntektsgarantiordningen og veksten i de frie inntektene neste år, får alle kommuner en vekst i inntektene neste år.

I kommuneproposisjonen er det oppgitt tall per innbygger. KS har regnet det om til tall per kommune, for å gjøre tabellen mer sammenlignbar med tidligere beregninger som er gjort.

1000-kroner

		Ny kostnadsnøkkel	Basis kriteriet	Regional-politisk tilskudd	Total virkning Nytt inntekts-system	Inntekts-garanti-ordningen	Første års virkning inklusiv vekst i frie inntekter
1502	Molde	4856	1029	396	6281	-1267	22644
1535	Vestnes	2254	-2086	248	416	-322	4575
1539	Rauma	-1526	-1385	320	-2591	0	2382
1543	Neset	431	-164	45	312	-143	2157
1547	Aukra	-870	-2204	52	-3022	1816	1109
1548	Fræna	-3367	-1634	147	-4854	1448	3132
1551	Eide	478	-2854	52	-2324	1119	1108
1557	Gjemnes	-929	-1218	-1602	-3749	2851	826
1563	Sunndal	2418	-2848	537	107	-343	4543

Kommuner som velger å slå seg sammen, skjermes mot endringene i inntektssystemet. De beholder basistilskudd og regionalpolitiske tilskudd på dagens nivå i 15 år, pluss en nedtrapping i fem år, gjennom inndelingstilskuddet. Dette er ikke tatt med i tabellen.

Kilde: [KS](#)

Vi viser også til Prop. 123 S (2015–2016) [Kommuneproposisjonen 2017](#)

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 25/16	Kontrollutvalget	20.09.2016
	Kommunestyret	

PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019

Sekretærens innstilling

Kommunestyret godkjenner kontrollutvalget sitt forslag til Eide kommunes plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019.

Kontrollutvalget gis fullmakt til å prioritere selskap som ikke er tatt inn i planen, dersom utvalget finner dette nødvendig.

Saksopplysninger

Det er kontrollutvalget som skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m, jf. Forskrift for kontrollutvalg § 13 og kommunelovens § 77 nr. 5. Kontrollutvalget skal utarbeide plan for gjennomføring av selskapskontroll som skal vedtas endelig av kommunestyret. Planen skal utarbeides minimum en gang i løpet av valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret har konstituert seg. Planen skal være basert på en overordnet analyse av kommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger og kommunens eierstyring og eierstrategi.

Stadig mer av den kommunale virksomheten organiseres utenfor den ordinære kommunale forvaltning. Slike fristilte organisasjoner kan utgjøre en utfordring for folkevalgt styring, innsyn og kontroll på grunn av at de ligger utenfor kommunestyrets direkte styring og administrasjonssjefens internkontroll. Hvordan kommunestyret forvalter sitt eierskap er viktig for å sikre kvalitet på tjenester og god forvaltning av kommunens verdier. Formålet med eierskapet og eventuelle prinsipper for hvordan eierstyringen utøves, er et viktig utgangspunkt for kontrollutvalget når de skal påse at eierskapet forvaltes i tråd med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.

Med henvisning til Kommunelovens § 77 nr. 5 er det kun i interkommunale selskap, selskap der kommunen alene eller sammen med andre kommuner eller fylkeskommuner eier alle aksjene, samt heleide datterselskaper av disse at det er aktuelt å gjennomføre selskapskontroll.

Kontrollutvalget i Eide behandlet i sak PS 19/16 den 21.06.2016 utkast til overordna plan for selskapskontroll 2016-2019:

Kontrollutvalgets behandling i sak PS 19/16 den 21.06.2016:

Forvaltningsrevisor Anny Sønnerland gikk igjennom utkast til plan for selskapskontroll. Det er i Svanpro AS, der kommunen har 100 % eierinteresser, at en kan gjennomføre

selskapskontroll. I de andre selskapene der kommunen bare er delvis eier, må en ha tilslutning fra alle eierne. Det kom innspill på noen aktuelle selskap og områder som kunne være aktuelle. Kontrollutvalget sin konklusjon er at de på nåværende tidspunkt ikke ser at det er formålstjenlig å fremme noe forslag på selskap som det skal foretas selskapskontroll i. Kontrollutvalget tar opp igjen temaet og saken i neste møte, men ser for seg at kommunen må revidere eierskapsmeldingen før en foreslår hvilke selskap det er aktuelt å foreta selskapskontroll i.

Kontrollutvalgets vedtak i sak PS 19/16 den 21.06.2016:

Kontrollutvalet tar utkast til overordna analyse og plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019 til orientering.

Kontrollutvalget ber revisjonen vurdere innspill gitt i møtet i sitt arbeid med ferdigstilling av forslag til plan for selskapskontroll.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (5 voterende)

Vedlagt saken følger:

- Oversendelsesbrev fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R, datert 02.09.2016
- Plan for selskapskontroll 2016 – 2019 Eide kommune, datert 02.09.2016
- Analyse av overordnede risikofaktorer i Eide kommunes interesser i selskap
- Oversikt over interesser i selskap m.m.

VURDERING

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av Eide kommunes interesser i selskaper m.m. og om den som utøver kommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Selskapskontroll er et viktig virkemiddel for å sikre at selskapene underlegges demokratisk styring og kontroll.

Plan for selskapskontroll inneholder en beskrivelse av ulike deler av selskapskontrollen som kan omfatte:

- **Eierskapskontroll**
- **Forvaltningsrevisjon**

Kontrollutvalget vedtok i sitt møte 18.11.2015 i sak 35/15 at et slikt plandokument skulle utføres av Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R. Plan for selskapskontroll er med på å identifisere hvilke områder som bør prioriteres for selskapskontroll i valgperioden 2016-2019.

Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R har tidligere utarbeidet forslag til plan for selskapskontroll for 2016-2019 i Eide kommune. Det er viktig at kontrollutvalget er aktivt involvert i prosessen med å angi de selskap det er mest vesentlig å undersøke. Både med hensyn til å prioritere selskap mest størst risiko og vesentlighet, og med hensyn til at selskapskontroll krever ressurser. Derfor legges det opp til at saken behandles i to omganger i kontrollutvalget. Første møte som et diskusjonsmøte og det andre møte som et vedtaksmøte.

Kontrollutvalget avgjør hvem som på utvalgets vegne skal utføre selskapskontrollen og i plandokumentet legges det til grunn at selskapskontroller skal utføres av kommunens revisor.

Administrasjonssjefen skal, ifølge kml. § 77 nr. 6, ha uttalerett i alle saker som blir forelagt kommunestyret. Kommunerevisjonen har derfor sende ut den foreløpige analysen og planen til administrasjonssjefen for uttalelse.

Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R har etter kontrollutvalgets behandling i møte 21.06.2016 utarbeidet plan for selskapskontroll for 2016-2019 i Eide kommune.

Basert på eierandel og selskapsverdi er det særlig aktuelt å gjennomføre selskapskontroll i:

- Svanpro AS

Det vil også være aktuelt å gjennomføre selskapskontroller i selskap som eies sammen med andre kommuner og/ eller andre, men der Eide kommune er minoritetseier. Eide kommune har små eierandeler i selskaper. Eventuelt prosjekt bør gjennomføres som prosjekt sammen med andre eierkommuner.

Etter at kontrollutvalget har behandlet planen og prioritert aktuelle selskap, oversendes saken til kommunestyret som gjør det endelige vedtaket for kommunen sin plan for selskapskontroll for perioden 2016-2019.

Dersom det over tid oppstår forhold som gjør at prioriterte selskaper blir uaktuelle, vil kontrollutvalget ha anledning til å omprioritere på lista. For å gjøre saksbehandlingen så smidig som mulig delegerer kommunestyret myndighet til kontrollutvalget å prioritere selskap som ikke er tatt inn i planen, dersom utvalget finner dette nødvendig. Innholdet i planen legger opp til dette.

Sveinung Talberg
rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 91 70 8199 - direkte
E-post: einar.andersen@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Kontrollutvalget for Eide kommune
v/ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Deres referanse:

Vår referanse:
Einar Andersen

Arkivkode:
R11

Sted/dato
Molde, 2.9.2016

Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for perioden 2016 til 2019

Kontrollutvalget i Eide kommune bestilte i sak 34/2015 i møte 18.11.2015 en overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 til 2019 fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal. I samme møte ble det bestilt en overordnet analyse og plan for selskapskontroll 2016 til 2019.

Utkast til overordnet analyse og plan for henholdsvis forvaltningsrevisjon og selskapskontroll ble lagt fram for kontrollutvalget for diskusjon og innspill i møte 21.6.2016. Kontrollutvalget tok dokumentene til orientering. Kommunerevisjonen har innarbeidet innspill fra kontrollutvalget i dokumentene.

Vedlagt følger oppdatert analyse og plan for behandling i kontrollutvalget.

Med hilsen

Anny Sønderland
Konstituert daglig leder

Einar Andersen
Forvaltningsrevisor

Vedlegg: 1. Overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019
 2. Overordna analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019

Kopi med vedlegg: Eide kommune v/ rådmann, Rådhuset, 6490 Eide

KOMMUNEREVISJONSDISTRIKT 2
MØRE OG ROMSDAL

Eide kommune

Overordna analyse
Plan for selskapskontroll
2016-2019

Behandling av overordna analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019

- Forslag utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 levert til kontrollutvalget 2.9.2016
- Kontrollutvalget i Eide kommune behandlet dokumentet i sak xx/ 2016 i møte 20.9.2016
- Kommunestyret i Eide kommune vedtok plan for selskapskontroll i sak xx/ 2016 i møte xx.xx.2016

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal er interkommunalt selskap etter kommuneloven § 27. Eiere er kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll for eierkommunene og har i dag fem revisorer. Selskapet har hovedkontor i Molde.

1 Innledning

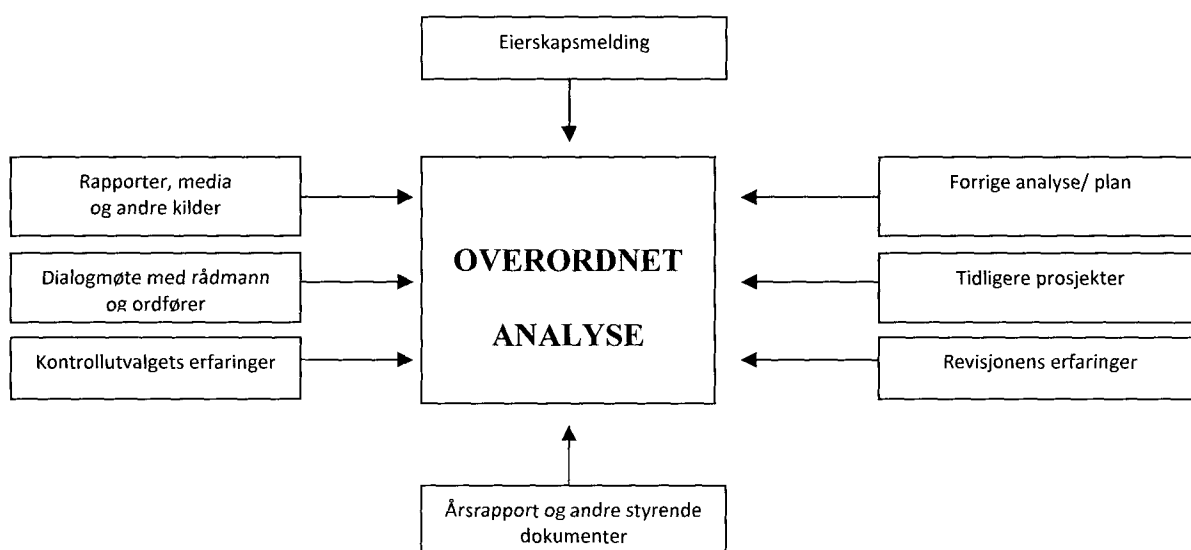
Selskapskontroll er hjemlet i kommuneloven § 77 nr. 5 og nærmere omtalt i forskrift om kontrollutvalg §§ 13 til 15. Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll. Herunder skal det kontrolleres om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kapittel 3.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Kontrollutvalget i Eide kommune bestilte i sak 35/2015 i møte 18.11.2015 en overordnet analyse og plan for selskapskontroll for perioden 2016 til 2019 fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal. Kontrollutvalget gav i møte 10.9.2015 i sak 29/2015 innspill til arbeidet med analyse og plan. Et foreløpig utkast ble drøftet i møte 21.6.2016 i sak 19/2016. Kontrollutvalget tok utkast til orientering. Kontrollutvalget kom med innspill til dokumentet, og pekte på at kommunen må revidere eierskapsmeldingen før en foreslår hvilke selskap det er aktuelt å foreta selskapskontroll i.

Den overordnede analysen er basert på modellen presentert i figuren nedenfor. Modellen viser ulike kildene som er brukt som grunnlag i den overordnede analysen for å vurdere og synliggjøre innenfor hvilke områder selskapskontroll bør iverksettes.

Sentralt i dette arbeidet er kommunens eierskapsmelding. Revisjonen har også nyttet risiko og sårbarhetsanalyse gjennomført ved utarbeidelse av plan for perioden 2012 til 2015.

2 Plan for selskapskontroll

Det er ikke gjennomført selskapskontroller i Eide kommune i perioden 2012 til 2015.

Aktuelle tema for eierskapskontroll i perioden 2016 til 2019 er:

- Har kommunen etablert tydelige føringer for eierskap (selskap)?
- Har kommunen etablert hensiktsmessige regler og rutiner for eierskapsoppfølgingen?
- Forvaltes kommunens eierskap i tråd med de etablerte regler og rutiner?
- Utøver eierorganet sin myndighet i tråd med lover og regler?
- Driver selskapet i tråd med kommunestyrets vedtak og intensjoner?
- I tillegg vil det være aktuelt å vurdere statusen i forhold til KS Eierforum sine anbefalinger.

Aktuelle tema for forvaltningsrevisjon som del av eierskapskontroll i perioden 2016 til 2019:

- Etterlevelse av saksbehandlingsregler i forvaltningsloven
- Etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser

I periode 2016 til 2019 er det særlig aktuelt å gjennomføre selskapskontroller i aksjeselskap som eies av kommunen alene, eller sammen med andre kommuner og/ eller fylkeskommunen men der Eide kommune er majoritetseier.

Eide kommune er majoritetseier i ett selskap: Svanpro AS. I regnskap 2015 for Eide kommune går det fram av note 5 at kommunen eier 100 % av selskapet. Selskapet var tidligere eid sammen med stiftelsen Kirkens sosialtjeneste (49 %). Formål med selskapet er «å drive privat og offentlig tjenesteyting og produksjon for å skape varige tilrettelagte arbeidsplasser og arbeidstrening med oppfølging for yrkeshemmede». Selskapet skal videre bidra til å utprøve den enkeltes mulighet og bidra til å styrke muligheten til å komme i arbeid eller utdanning. Basert på eierandel og selskapsverdi er det særlig aktuelt å gjennomføre selskapskontroll i:

- Svanpro AS

Det vil også være aktuelt å gjennomføre selskapskontroller i selskap som eies sammen med andre kommuner og/ eller andre, men der Eide kommune er minoritetseier. Eide kommune har små eierandeler i selskaper. Eventuelt prosjekt bør gjennomføres som prosjekt sammen med andre eierkommuner.

Eide kommune har eierinteresser i selskaper som er av stor betydning for utvikling i kommunen, disse er i stor grad organisert som IKS. Det mest sentrale selskapet i forhold til tjenesteproduksjon og størrelse er RIR. Eventuelt prosjektene bør gjennomføres felles sammen med de andre eierkommunene.

3 Overordna analyse

Revisjonen utarbeidet utkast til *plan for selskapskontroll for perioden 2012 til 2015* med tilhørende *analyse av overordnede risikofaktorer* i kommunens interesser i selskaper. Planen ble behandlet i kontrollutvalget 7.2.2012 og vedtatt av kommunestyret 21.3.2012. Planen med tilhørende analyse er nyttet som utgangspunkt for utarbeidelse av plan for perioden 2016 til 2019.

Overordnet analyse og plan for selskapskontroll bygger på gjeldende eierskapsmelding. Revisjonen har innhentet gjeldende eierskapsmelding inkludert innstilling og protokoll fra kommunestyremøtet der meldingen ble vedtatt.

Eierskapsmelding for Eide kommune (2012-2013)

Eierskapsmelding for Eide kommune ble vedtatt av kommunestyret 13.12.2012 i sak 68/2012. Hoveddel omhandler eierstyring, derunder selskapsformer, eierskapsprinsipper og eierstrategi. Selskapsdel omhandler kommunens eierskap, og gir en oversikt over selskaper og eierinteresser, samt strategi som skal ligge til grunn for det enkelte eierskap.

Dokumentet er et førende dokument som skal legges til grunn ved utøvelse av kommunens eierskap. Kommunen forvalter store verdier på vegne av fellesskapet gjennom eiendeler i en rekke foretak og selskap. Meldinga skal øke bevisstheten og åpenheten rundt hva kommunen eier, hvorfor kommunen eier, hvordan kommunen eier og virksomhetenes formål.

Eierskapsmelding 2012-2013 – oppbygging av meldingen

1. Innledning
 - 1.1 Motiv for selskapsdannelse og eierskap
 - 1.2 Valg av selskapsform og konsekvens for eierstyringen
2. Selskapsformer
 - 2.1 Aksjeselskap (AS)
 - 2.2 Kommunalt foretak (KF)
 - 2.3 Interkommunale selskap (IKS)
 - 2.4 Interkommunalt samarbeid
 - 2.5 Samvirkeforetak(SA) + (BA)
 - 2.6 Stiftelser
3. Eierstyring
 - 3.1 Prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse
 - 3.2 Avkastningskrav og utbyttepolitikk
4. Eierstrategi for kommunalt heleide aksjeselskap
 - 4.2 Det enkelte selskap
5. Mal - utsending
6. Oversikt over samtlige eierinteresser
 - 6.1 Aksjeselskap
 - 6.2 Interkommunale selskap(IKS)
 - 6.3 Interkommunale samarbeid
 - 6.4 Andelslag
 - 6.5 Stiftelser

Ved behandling av eierskapsmeldingen i 2012 vedtok kommunestyre 10 prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse. Prinsippene ble vedtatt for å redusere risikoen ved virksomheten og klargjøre roller og forbedre beslutningsprosessene. De 10 prinsippene gjengis under.

1. Eierbeslutning for aksjeselskap fattes av generalforsamlingen.
2. Styret skal forvalte selskapets verdier på best mulig måte, ha tilsyn med daglig ledelse og organisasjonen, sette mål og legge planer for utvikling av virksomheten.
3. Styret skal påse at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til omfanget og arten av selskapets virksomhet. Internkontrollen og systemene skal også omfatte selskapets verdigrunnlag, miljømessige påvirkning og etiske retningslinjer.
4. Styret skal fastsette retningslinjer for selskapets rapportering av finansiell og annen informasjon basert på åpenhet. Selskapet skal årlig publisere oversikt over datoer for viktige hendelser som generalforsamling, publisering av årsrapporter, åpne presentasjoner, utbetaling av eventuelt utbytte med mer. Styret skal fastsette retningslinjer for selskapets kontakt med eier utenfor generalforsamlingen.
5. Styret skal sammensettes slik at det kan ivareta kommunens interesser, og selskapets behov for kompetanse, kapasitet og mangfold. Det skal tas hensyn til at styret skal fungere godt som et kollegialt organ. Generalforsamlingen for de kommunale heleide aksjeselskapene skal ha nevnt en valgkomite bestående av ordfører varaordfører og opposisjonsleder. Valg komiteen foreslår kandidater og honorar til styret. Valgkomiteen legger frem sin innstilling for generalforsamlingen. Valgkomiteens innstilling bør begrunnes.
6. Selskapets virksomhet skal tydelig fremgå av vedtektenes formålsparagraf. Dette for å begrense adgangen til endringer i selskapets faktiske virksomhet og risikoprofil.
7. Selskapet skal til enhver tid ha forsvarlig kapital. Egenkapitalen bør være tilpasset selskapets mål, strategi og risikoprofil. Om kapitalen ikke er forsvarlig skal styret redegjøre for generalforsamlingen vedrørende problemstillinger og nødvendige tiltak.
8. Eier formulerer overordnede strategier og mål for selskapet. Styret er ansvarlig for måloppnåelse.
9. For å utøve aktivt eierskap er det viktig at eierskapsmeldingen revideres ved behov og minimum årlig. Eierskapsmeldingen skal vedtas av kommunestyret.
10. Selskapet skal tydeliggjøre sitt samfunnsansvar. Med samfunnsansvarlig forretningsdrift menes best mulig kvalitet, effektivitet og langsiktighet.

Dokumentet skal også være et viktig verktøy og opplæring for folkevalgte som skal utøve det kommunale eierskapet. I prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse bestemmes det i

punkt 9 at «For å utøve aktivt eierskap er det viktig at eierskapsmeldingen revideres ved behov og minimum årlig. Eierskapsmeldingen skal vedtas av kommunestyret».

Eierskapsmeldingen er ikke revidert etter den ble vedtatt i 2012.

Selskapstyper som omfattes av selskapskontroll

Selskapskontroll omfatter alt kommunalt eierskap som er organisert med hjemmel i andre lover enn kommuneloven samt interkommunalt samarbeid etter koml. kapittel 5 og som er egne rettssubjekt. Inkludert er dermed aksjeselskaper, interkommunale selskaper (IKS) og samvirkeforetak.

Kontrollutvalgets plikt til å gjennomføre selskapskontroll påvirkes ikke av eierskapets omfang eller av hvem som eventuelt er medeiere. Selskapskontrollens innhold og omfang kan imidlertid påvirkes av dette. For eksempel vil rammene for forvaltningsrevisjon være påvirket av manglende innsynsrett etter koml. § 80, i selskaper som ikke fullt ut – direkte eller indirekte – er eid av kommuner/ fylkeskommuner. I slike tilfeller må forvaltningsrevisjon basere seg på innsyn i åpne kilder eller alternativt på et utvidet innsyn etter særskilt avtale med de øvrige eierne.

Aksjeselskaper (eierskapsmelding 2012-2013)

Selskapskontroll kan gjennomføres i selskaper som eies av kommunen, eller selskaper som eies sammen med andre kommuner og/ eller andre. Eide kommune har ett heleid aksjeselskap. Tabell under viser kommunens eierinteresser i aksjeselskaper (alfabetisk).

Aksjeselskap	Eierandel i %	Bokført verdi for Eide kom.	Merknader - Andre eiere
Astero AS (Tidl. Bergmoprodukter AS)	1,49	(16 000)	Kommuner og andre
Bølgen Invest AS	0,49	(100 000)	Kommuner og andre
Destinasjon Molde og Romsdal	1,75	(27 000)	Kommuner og andre
Harøysundet Næringspark AS	10	(100 000)	Kommuner og andre
Kristiansund og omegn vekst AS	0,29	(21 250)	Kommuner og andre
Kystlab AS	2,09	(94 366)	Kommuner og andre
Langfjordtunnelen AS	0,23	(25 000)	Kommuner og andre
Molde Kunnskapspark AS	1,05	(100 000)	Kommuner og andre
Molde Lufthavnsutvikling AS	0,86	(163 750)	Kommuner og andre
Muritunet AS	14	(3 000)	Kommuner og andre
Møreaksen AS	7	(10 000)	Kommuner og andre
Rullebaneutvidelse AS	0,14	(10 000)	Kommuner og andre
Samspleis AS	8,45	(30 000)	Kommuner og andre
Snarveien AS	1,81	(50 000)	Kommuner og andre
Svanpro AS	100	(120 000)	
Varde AS	0,07	(300)	Kommuner og andre

Tabell: Oversikt over Eide kommunes eierandeler i aksjeselskaper

Kilde: Eierskapsmelding for Eide kommune 2012-2013 og Eide kommune regnskap 2015

Interkommunale selskaper (IKS) (eierskapsmelding 2012-2013)

Eide kommune deltar i interkommunalt samarbeid. Noen av samarbeidsforaene er organisert som interkommunale selskaper (IKS). Tabell under viser kommunens eierinteresser i IKSér.

IKS	Eierandel og størrelse	Eierandel i %	Merknader
Interkommunalt arkiv for Møre og Romsdal IKS		1,504	kommuner og fylkeskommune
Krisesenteret for Molde og omegn IKS		5	kommuner
GassROR IKS		16,66	kommuner og fylkeskommune
IKT Orkide			Kommuner
Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS		6,98	kommuner
Møre og Romsdal Revisjon IKS		2,3	Kommuner og fk, etableres 1.10.2016

Tabell: Oversikt over Eide kommunes eierandeler i interkommunale selskaper.

Kilde: Fræna kommune regnskap 2015 og eierskapsmelding for Eide kommune 2012-2013.

3.1 Analyse av overordnede risikofaktorer i Eide kommune

Kommunen har tre hovedansvarsområder (kommuneloven § 1): Legge til rette for et funksjonsdyktig kommunalt folkestyre, yte gode og effektive tjenester til sine innbyggere og legge til rette for bærekraftig utvikling. Deler av kommunens virksomhet er viktigere enn andre deler for å kunne oppfylle kommunens hovedansvarsområder. Gjennom dette vil kommunen sikre en tillitsskapende forvaltning med høy etisk standard.

Risiko er at det skjer noe som gjør at kommunen ikke når sine målsettinger. **Risikofaktorer** er mulige hendelser som kan gjøre at kommunen ikke når sine målsettinger. Analysen setter opp risikofaktorer som er **vesentlige** for kommunens måloppnåelse på de tre hovedansvarsområdene. I vurderingene er det tatt hensyn til de tiltak rådmannen har iverksatt for å sikre en **betryggende intern kontroll** (kommuneloven § 23 nr. 2). Risikofaktorene er vurdert ut fra **sannsynligheten** for at den inntreffer, og den konsekvensen det vil ha om det inntreffer. **Konsekvensene** kan ha følger for kommunens egen virksomhet og/eller kommunens innbyggere. Det vil bestandig være en viss risiko for at kommunen ikke når sine mål, men mye av denne risikoen har både lav sannsynlighet og lav konsekvens.

3.2 Eierskapskontroll

Eierskapskontrollen skal være med å sikre at kommunen utøver sitt eierskap på en profesjonell måte. Dette vil kunne gjøre at kommunen kan påvirke selskapet i ønskede saker, at eventuelle medeiere blir likebehandlet og at selskapets uavhengighet opprettholdes.

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risikovurdering Lav/Medium/Høy	
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens
Prinsipper for eierskap og forvaltning				
Kommunen har utydelige prinsipper for utøvelse av eierskap	Kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (2012-2013).	Kommunen opptrer ikke som en profesjonell eier. Dette kan skade både kommunens og selskapets interesser. Kommunens omdømme svekkes.		
Kommunen bryter habilitetsbestemmelser	Kommunens størrelse gjør det sannsynlig at flere personer vil sitte i posisjoner som kan ha motstridende interesser. Oversikt over økonomiske interesser, verv etc. for folkevalgte og/ eller ansatte i administrasjonen føres i styrevervregisteret.no (KS). Eiermeldingen omtaler ikke habilitetsutfordringer.	Dårlig rettssikkerhetsgaranti, svekket omdømme og feil vedtak.		
Kommunen praktiserer ikke offentlighet i utøvelsen av sitt eierskap	Årsmeldinger, regnskap og eventuelt kopier av styrepapirer fra selskapene sendes ofte direkte til kommunens representant(er) i eierorgan og ikke til postmottaket. Eierskapsmeldingen har bestemmelser om årlig rapportering til kommunen. I stor grad knyttet til årsmelding, årsregnskap og protokoll fra generalforsamling etc.	Vanskelig for innbyggerne å kontrollere kommunen når dokumenter ikke fremkommer på offentlig postjournal.		
Formål med eierskap				
Formålet med kommunens eierskap er uklart (eierstrategier)	Selskapets formål skal fremgå av vedtekter/ selskapsavtale. Prinsipielle endringer i vedtekter/ selskapsavtale skal vedtas av kommunestyret. Det er ingen rutiner for politisk behandling i kommunen av prinsipielle saker til eierorganer i selskaper i forkant av eiermøtet. Kommunens representant(er) i eierorgan er ikke pålagt å rapportere til ordfører eller rådmann. Kommunen har utarbeidet eierskapsmelding. I oversikt over selskapene (eierskapsmeldingen kapittel 6) er det opplyst forventning om rapportering til kommunen. I stor grad er dette knyttet til budsjett, regnskap og årsmelding.	Selskapet og dets virksomhet utvikles ikke til beste for kommunen og innbyggerne. Kommunens omdømme svekkes.		
Kommunen kontrollerer ikke om selskapet når	Stadig mer av den kommunale tjenesteytingen utføres av selskaper som ikke er en del av kommunen. Kommunestyret har få saker om resultatet av den tjenesteproduksjonen som skjer i	Tjenestetilbudet til innbyggerne har ikke det innhold eller omfang som er fastsatt.		

sine mål	disse selskapene til behandling. Årsmeldinger/-regnskap fra noen utvalgte selskapet legges frem for kommunestyret til orientering. Det er ikke vanlig at kommunens representant(er) i eierorganet orienterer kommunestyret om driften i selskapene. Selskapskontroll i RIR IKS (2011) viste at kommunen ikke hadde systemer for å kunne være sikker på om den fikk avtalt tjeneste til avtalt pris. Kommunen har rettet opp dette, og utarbeidet eierskapsmelding.			
Kommunestyrets vedtak følges ikke av selskapet	Kommunen har ingen skriftlige rutiner for hvordan vedtak generelt sett skal formidles til kommunens representant(er) i eierorganet. Ved selskapskontroll i RIR IKS (2011) ble ikke kommunestyrenes vedtak presentert skriftlig og samlet for representantskapet i selskapet. Kommunen har rettet opp dette, og utarbeidet eierskapsmelding.	Selskapet og dets virksomhet utvikles ikke til beste for kommunen og innbyggerne. Kommunens omdømme svekkes.		
Representasjon i eierorgan og styre				
Nominasjonsordning i kommunen sikrer ikke nødvendig samlet kompetanse i styret i selskapet	Selskapskontroll i RIR IKS (2011) avdekket at eierkommunene ikke oppfyller sitt samlede ansvar for å sikre nødvendig samlet kompetanse i styret. Samme ordning er i andre interkommunale selskaper. Eierskapsmelding for Eide kommune har beskrivelse av og retningslinjer for kompetanse i styret der kommunen har eierinteresser.	Selskapene kan få utilfredsstillende styring som gjør at de ikke når sine mål.		

3.2 Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon skal være med å sikre at selskapet drives slik at det oppfyller sine mål og at dette gjøres på en etisk forsvarlig måte.

Risikofaktorer	Bakgrunn for risikovurdering		Risikovurdering Lav/Medium/Høy	
	Sannsynlighet for at risikofaktor inntre	Konsekvens om risikofaktor inntre	Sannsynlighet	Konsekvens
Prinsipper for eierskap og forvaltning				
Selskapets måloppnåelse er ikke tilfredsstillende	God måloppnåelse vil være særlig viktig i de selskapene som er tjenesteleverandører til kommunene. Kommunestyret følger i liten grad med på selskapenes måloppnåelse, jf. ovenfor.	Innbyggerne får ikke de tjenestene de har krav på. Konsekvensen vil variere betydelig ut fra hvilket selskap det gjelder.		
Selskapet bryter bestemmelser om offentlighet i offentlighetsloven og kommune-loven	Møre og Romsdal Redaktørforening undersøkte i 2011 praksisen av offentlighet i en rekke selskaper i fylket der det offentlige hadde betydelige interesser. Mange av selskapene var i utgangspunktet ikke klar over at de var underlagt bestemmelsene. Eierskapsmeldingen har ikke bestemmelser om etterlevelse av offentlighetsloven.	Svekket rettssikkerhet for innbyggerne.		
Selskapet bryter saksbehandlingsregler i forvaltningsloven	Saksbehandlingsreglene i forvaltningsloven gjelder for alle organer for stat eller kommune samt private selskaper som treffer enkeltvedtak eller utferdiger forskrift. På generelt grunnlag antas det at det kan være usikkerhet i noen selskaper i forhold til hvilken myndighet de har fått delegert og hvilke type vedtak som fattes, jf. omtale av offentlighet ovenfor.	Svekket rettssikkerhet for innbyggerne.		
Selskapet bryter regelverket for offentlige anskaffelser	På generelt grunnlag antas det at det kan være usikkerhet i noen selskaper i forhold til om de omfattes av regelverket, jf. omtale av offentlighet ovenfor.	Mindre effektiv drift, økonomisk tap og misligheter. Svekket omdømme.		

Vedlegg

Årsregnskap 2015 gir i note 5 oversikt og informasjon om aksjer og eiendeler.

Note 5 - Aksjer og eiendeler

	Regnskap 2015	Aksjer/andeler	Eierandel
221110001 Molde Kunnskapspark AS - 981036093	100 000	100	1,05 %
221152001 GassROR IKS	200 000	200 000	16,66 %
221152002 Varde AS (tidl. Norpro) - 918337679	1 000	4	0,07 %
221152003 Astero AS (tidl. Bergmoproduker) - 919635657	16 000	32	1,49 %
221152004 Kristiansund og omegn vekst AS (tdl.Midmorske Baseservice) - 931564374	28 390	425	0,29 %
221152005 Møreaksen AS (tidl. Haram-Midsund-Aukra Tunnelsamband) - 942390742	10 000	10	0,01 %
221152006 Tusten Tunnelselskap AS - 944430970	0		
221152007 Muritunet AS - 961721652	3 000	30	0,02 %
221152008 Langfjordforbindelsen (tidl. Langfjordtunnelen AS) - 886281692	25 000	1	0,23 %
221152009 Samspleis AS - 887493952	30 000	3	0,85 %
221152010 Molde Lufthavnsutvikling AS - 985615462	163 750	16	0,86 %
221152011 Kystlab AS - 986208933	66 840	6 684	0,98 %
221152012 Harøysundet Næringspark AS - 989830694	100 000	10	10,00 %
221152013 Snarveien AS	50 000	10	1,42 %
221152014 Gassvegen - fylkesveg 215/279 AS	200 000	200	20,81 %
221200001 Svanpro AS - 984641974	120 000	100	100,00 %
221200002 Visit Normøre og Romsdal -	27 000	18 432	1,80 %
221200003 Bølgen Invest AS - 986606890	100 000	1 000	0,07 %
221200004 Rullebaneutvidelse AS - 892360022	10 000	10	0,14 %
221200005 Andel Eide Vassverk - 970062777	546 000		
221550001 Egenkapitalinnskudd KLP	5 839 245		
221890001 Skaret Skisenter SA - 982765954	3 000		
Sum Aksjer og eiendeler	7 639 225		

Kilde: Årsregnskap 2015, Eide kommune

Merknad: *Eide kommune betalte i 2015 egenkapitalinnskudd i KLP på 5 102 813 kroner.

**Tusten tunnelselskap opphørte i løpet av 2015

Eide kommune har også en ikke regnskapsført eierandel på 6,8 % i Romsdalshalvøya Interkommunale Renovasjonsselskap IKS.

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 26/16	Kontrollutvalget	20.09.2016
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2017 FOR KONTROLL OG TILSYN

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en ramme på kr 545 000 inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

En tar forbehold om revisjonen sine endelige budsjettall.

Saksopplysninger

I henhold til § 18 i Forskrift for kontrollutvalg skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontroll- og revisjonsarbeidet skal følge formannskapet budsjettinnstilling til kommunestyret. Kontrollutvalget fremmer med dette en sak om budsjett for kontrollutvalgets virksomhet for 2017 i Eide kommune.

Kontrollutvalgets budsjett for 2017 vil inneholde utgiftene til selve driften av utvalget, samt utgifter knyttet til kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og kjøp av revisjonstjenester.

Eide kommune kjøper sekretariatstjenester for kontrollutvalget hos **Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal**. Dette er i henhold til avtalen om interkommunalt samarbeid. Styret for **Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal** behandlet i møte 07.08.2016 budsjetttrammen for sekretariatet for 2017. Beløpet for kjøp av sekretariatstjenester for 2017 er i henhold til Eide kommunes andel av sekretariatets budsjett.

Eide kommune kjøper revisjonstjenester fra Kommunerevisjonsdistrikt 2 i Møre og Romsdal (KR2). Dette er i henhold til inngått avtale om interkommunalt samarbeid. Eide kommune har vedtatt å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS. Etablering av selskapet skjer 1.10.2016. På grunn av forsinkelsen foreligger ikke budsjettet for det nye revisjonsselskapet. Representantsaksapet skal behandle budsjettet for 2017 i møte i slutten av september. Ved etableringen av selskapet er det forutsatt at deltakerkommunene ikke skal få høyere utgifter til revisjon. Konstituert daglig leder for det nye revisjonsselskapet, anbefaler at en budsjetterer med samme tall som for 2016 med påslag for 3 % pris- og lønnsvekst. Oppført beløp for kjøp av revisjonstjenester er i henhold til Eide kommunes andel av dette.

Ved etableringen av selskapet er det forutsatt at deltakerkommunene ikke skal få høyere utgifter til revisjon. Kommunerevisjonen har hittil fakturert revisjon av Eide kirkelige

fellesråd til kommunen og kommunen har dermed belastet regnskapet med et for høyt beløp til revisjon. Dette vil det bli en endring på fra 2017 og kommunen vil få en lavere utgift til revisjon. Dette vil en komme tilbake til når det nye revisjonsselskapet har utarbeidet sitt budsjett for 2017. Oppført beløp for kjøp av revisjonstjenester er i henhold til Eide kommunes andel av revisjonens budsjettforslag.

Budsjettforslaget skal synliggjøre kontrollutvalgets egne kostnader og kostnader knyttet til revisjon og sekretariatstjenester. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal uendret følge det samlede budsjettframlegget til kommunestyret. Budsjettforslaget fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret, men formannskapet kan, i sitt samlede budsjett, foreslå et annet beløp enn det kontrollutvalget foreslår.

Når det gjelder budsjett for kontrollutvalgets egen virksomhet, må en ta utgangspunkt i beløpene som fremgår av regnskapsutskrift pr. juni 2016.

Det er lagt opp til at kontrollutvalget avvikler inntil 5 møter i året.

Budsjettforslaget kan spesifiseres som følger:

Konto	Tekst	Budsjett 2017	Budsjett 2016	Regnskap Pr. juni 2016
1080	Godtgjørelse utvalgsleder	5 000	5 000	0
1080	Godtgjørelse folkevalgte	10 000	10 000	6 123
1080	Tapt arbeidsfortjeneste	6 000	6 000	3 599
1099	Arbeidsgiveravgift	3 000	3 000	1 156
1100	Faglitteratur, aviser, abonnement	2 000	2 000	2 000
1115	Bespising	3 000	3 000	1 130
1150	Opplæring og kursutgifter	30 000	30 000	22 935
1160	Bilgodtgjøring + diett (oppg.pl.)	2 000	2 000	0
1170	Utgiftsdekning reise	6 000	6 000	1 671
1195	Kontingenter	2 000	2 000	1 400
	Sum kontrollutvalgets egen virksomhet	69 000	69 000	40 014
1475	Kjøp tjenester Revisjons KR2/ M&R Rev. IKS	357 000	347 000	
1475	Kjøp tjenester KU-sekretariatet	119 000	119 000	118750
	Sum kontrollutvalg, sekretariat og revisjon	545 000	535 000	

Vedlagt følger:

- Kostnadsfordeling sekretariatstjenester for 2017
- Kostnadsfordeling revisjonstjenester for 2017

VURDERING

For å gi kontrollutvalget gode arbeidsbetingelser må kommunestyret stille nødvendige ressurser til disposisjon. Kommunestyret skal vedta et samlet budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen der utgifter til utvalgets egen virksomhet, sekretærbistand og revisjon fremkommer.

Kontrollutvalget må ha mulighet og midler til å skaffe seg kunnskap og delta i erfaringsutveksling og samlinger sammen med andre kontrollutvalg. I kommunal- og regionaldepartementets 85 anbefalinger for styrket egenkontroll i kommunene er det pekt på opplæring av kontrollutvalg som et viktig område.

Kontrollutvalgssekretariatet ser det som viktig at kostnader til kontroll og tilsyn blir synliggjort i kommunens regnskap. Sekretariatet tilrår at kontrollutvalget slutter seg til de vurderinger som her er gjort og anbefaler utvalget å be kommunestyret om å vedta kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2017 med en netto ramme på kr 545 000 som inkl. kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget. Saken legges derfor fram med ovennevnte forslag til vedtak.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGSSEKRETARIATET FOR ROMSDAL

KOSTNADSFORDELING 2017 OG 2016

Kommune	Folketall 01.01.16	Fordeling %	Budsjett 2017	Budsjett 2016
Aukra	3 518	5,0	118 750	118 750
Eide	3 467	5,0	118 750	118 750
Fræna	9 717	14,0	332 500	332 500
Gjemnes	2 593	4,0	95 000	95 000
Molde	26 732	38,0	902 500	878 750
Nesset	2 970	4,0	95 000	95 000
Rauma	7 492	11,0	261 250	261 250
Sunndal	7 160	10,0	237 500	237 500
Vestnes	6 611	9,0	213 750	237 500
Sum	70 260	100,0	2 375 000	2 375 000
Sum inntekter				2 375 000

Talberg Sveinung

Fra: Bjarne Dyrnes <Bjarne.Dyrnes@drn.no>
Sendt: 2. september 2016 12:42
Til: Aspen Jane Anita; Sønderland Anny
Kopi: Talberg Sveinung; Marianne Hopmark
Emne: SV: Budsjett for revisjon 2017
Vedlegg: SKM_C454e16090211420.pdf

Hei

Representantskapet vedtok budsjett for 2016 og økonomiplan for 2016 - 2019 i møte 4. mai 2016.

Vedlagt følger budsjettet og kostnadsfordelingen.

Representantskapet skal behandle budsjettet for 2017 i møte i slutten av denne måneden. Det er kanskje lite trolig av representantskapet gjør noe med kostnadsfordelingen før selskapet har startet opp med sin virksomhet.

Vi har ingen opplysninger pr i dag som skulle tilsi at tallene i økonomiplanen som gjelder for regnskapsåret skulle stemme. Disse varierer i liten grad fra budsjettet for 2016, men man må justere for lønns- og prisstigning. Ca 3%?

På bakgrunn av ovennevnte og samtaler i styret så vil jeg anta at vi ikke bommer så mye hvis vi tar tallene for den enkelte kommune, som fremgår av budsjettet for 2016 og øker med ca 3%.

Mvh
Bjarne Dyrnes
Konst. Daglig leder

Spesifikasjon av driftstilskudd for 2016 pr kommune/fylkeskommunen

Driftstilskudd pr kommune	2016	Reg.premie
Møre og Romsdal Fylkeskommune	5 104	308
Molde	1 618	308
Vestnes	569	
Rauma	627	
Nesset	314	
Aukra	341	
Fræna	787	
Eide	347	
Gjemnes	283	
Sunnadal	608	
Kristiansund	2 318	308
Averøy	712	
Tingvoll	506	
Surnadal	837	
Rindal	407	
Halsa	345	
Smøla	442	
Aure	574	
SUM	16 740	

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 27/16	Kontrollutvalget	20.09.2016

REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1. HALVÅR 2016

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport for 1. halvår 2016 til orientering.

Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens § 77, nr. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette kan bl.a. skje ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

Vedlagt saken følger:

- Revisjonsrapport 1. halvår 2016, datert 31.08.2016

VURDERING

I revisjonsplanen er det lagt opp til rapportering til kontrollutvalget to ganger pr. år på det arbeidet som er utført. Grunnlaget for rapporteringa er revisjonsplanen for revisjonsåret 2015 som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 10.09.2015, sak PS 26/15.

Rapporten henviser til prioriterte oppgaver og konklusjoner på revisjonens følgende 3 hovedoppgaver:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll

Regnskapsrevisjon

Gjennomført kontroll av regnskapsføringen i Eide kommune avdekket ikke vesentlige feil. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføring har fortløpende blitt rapportert og er rettet av økonomiavdelingen. Revisjonen er utført i henhold til plan.

Forvaltningsrevisjon

Revisjonen er utført i henhold til plan.

Selskapskontroll

Det er i perioden ikke utført selskapskontroll i Eide kommune. Dette er i henhold til plan.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter og rapportere dette til kontrollutvalget. Det har ikke vært oppdaget misligheter i denne perioden.

Revisjonsenheten

Revisjonsenheten drives i henhold til planene som er lagt for virksomheten. Det har vært en krevende situasjon med redusert bemanning. Nytt revisjonsselskap, Møre og Romsdal Revisjons IKS er i drift fra 1.10.2016.

Sekretær har ingen generelle merknader til rapporten, slik den her er presentert, ut over dette og revisors kommentarer/merknader til det enkelte punkt.

Sveinung Talberg
rådgiver

Til kontrollutvalget i Eide kommune

Deres referanse:

Vår referanse:
June Fostervold

Arkivkode:
R 29/16

Sted/dato
Molde, 31. august 2016

REVISJONSRAPPORT 1. HALVÅR 2016

Revisjonen rapporterer til kontrollutvalget to ganger i året. Utvalget orienteres på et overordnet nivå om resultatet og status av utført revisjon. Det rapporteres i forhold til vedtatte planer for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, misligheter og revisjonsenheten. I tillegg til planene vises det til rammene for revisjonen som ligger i engasjementsavtalen og uavhengighetserklæring.

Regnskapsrevisjon

Revisjonen har avgitt revisjonsberetning til kommunen sitt regnskap for 2014 datert 14.april 2015. Regnskapet ble mottatt 1.april 2015 og er avlagt av regnskapsansvarlig og administrasjonssjef. Endelig versjon ble mottatt 17. april, endelig versjon av årsmelding 21.april 2015.

Revisjonen hadde tilgang til foreløpig regnskap og foreløpig årsmelding på et tidligere tidspunkt. Frist for regnskapsavslutning er 15. februar og frist for å avlegge årsmelding er 30. mars. Mange kommuner greier ikke å overholde denne fristen.

Vi har ved våre revisjonshandlinger ikke funnet vesentlige formelle eller materielle feil i det fremlagte regnskapet. Viser for øvrig til vår uttalelse som ble avgitt i forbindelse med avleggelse av årsregnskapet i kontrollutvalget.

I revisjonsplanen var følgende innarbeidet og kommentert som iboende risiko og risiko for vesentlige feil i regnskapet. Utfallet av revisjonen av risikoene er kommentert nedenfor:

- Driftsutgifter bokføres i investeringsregnskapet
Det er ikke avdekket avvik knyttet til denne risikoen.

Det er i første halvår blitt utført revisjon av momskompensasjon, spillemiddelregnskap og attestasjonsoppgaver.

I 2015 ble det foretatt gjennomgang av rutiner og test av kontroller på en del områder. Stort sett vurderes internkontrollen som tilfredsstillende. Høsten 2016 kan det være aktuelt å se på de områder hvor en ikke gikk i dybden i 2015, et eksempel på dette kan være rutiner rundt brukerbetaling ved opphold i institusjon.

Attestasjonsoppgaver knytta til statlig rapportering tas fortløpende. Kontroll og godkjenning av momskompensasjonsoppgaver gjøres annenhver måned. Det er ikke skrevet nummerert brev til kontrollutvalget i perioden. Planleggingen av revisjonen av regnskapet for 2016 gjøres i august, og planen legges fram til orientering for kontrollutvalget i september.

- ✓ Konklusjon: Gjennomført kontroll av regnskapsføringen i Eide kommune avdekket ikke vesentlige feil. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføring har fortløpende blitt rapportert og er rettet av økonomiavdelingen. Revisjonen er utført i henhold til plan.

Forvaltningsrevisjon

Rapport om «Samhandlingsreformen» ble behandlet i kontrollutvalget i møte 8.2.2016 og i kommunestyret i møte 28.4.2016.

Rapport om «Beregning av selvkost på VAR-området i Eide kommune» ble behandlet i kontrollutvalget 25.11.2014 og i kommunestyret 5.2.2015. Kontrollutvalget behandlet sak om oppfølging i møte 27.4.2016, og saken ble avsluttet.

Utkast til overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 ble behandlet i møte 21.6.2016. Kontrollutvalget skal behandle endelig innstilling til kommunestyret i møte 20.9.2016.

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan

Selskapskontroll

Det er ikke gjennomført selskapskontroller i 2015. Dette er i samsvar med plan. Utkast til overordna analyse og plan for selskapskontroll 2016-2019 ble behandlet i møte 21.6.2016. Kontrollutvalget skal behandle endelig innstilling til kommunestyret i møte 20.9.2016.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter og rapportere dette til kontrollutvalget.

- ✓ Konklusjon: Det har ikke vært oppdaget misligheter i denne perioden.

Revisjonsenheten

Samlokalisering med ansatte i fylkesrevisjonen i Julsundvegen 47A er gjennomført fra 1. august 2016.

Revisjonsdistriktet har første halvår 2016 hatt tre regnskapsrevisorer og to forvaltningsrevisorer. Det har vært en stilling i vakanse innen regnskapsrevisjon. De ansatte har arbeidet ekstra for å kunne gjennomføre oppgavene for kommunene. Distriktsrevisor gikk av med pensjon 1. juli 2016. Det er ansatt ny regnskapsrevisor fra 1.9.2016.

Sammenslåingen av Kommunerevisjonsdistrikt 2, Fylkesrevisjonen og Distriktsrevisjon Nordmøre IKS i Møre og Romsdal Revisjon IKS ble over ett år forsinket og får oppstart fra 1. oktober 2016. Det nye selskapet vil være revisor i 17 kommuner samt fylkeskommunen.

Det vil bli gjennomført kvalitetskontroll i revisjonsenheten fra NKRF i høst.

- ✓ Konklusjon: Revisjonsenheten drives i henhold til planene som er lagt for virksomheten. Det har vært en krevende situasjon med redusert bemanning. Nytt større revisjonsselskap er en realitet fra 1.10.2016.

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 28/16	Kontrollutvalget	20.09.2016

REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2016

Sekretærens innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonsplanen for revisjonsåret 2016, sammen med revisors vurdering av uavhengighet, til orientering.

Saksopplysninger

Ihh. til Forskrift om revisjon kap. 2, § 4 er revisor pålagt å arbeide planmessig og effektivt. Kontrollutvalget skal føre løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning, jmf. Forskrift om kontrollutvalg, kap. 3, § 4 og kommunelovens § 78 nr. 1.

Vedlagt følger:

- Revisjonsplan for revisjonsåret 2016, datert 30.08.2016
- Nøkkeltall 2015
- Revisors vurdering av uavhengighet, datert 31.08.2016
- Engasjementsavtale

VURDERING

Revisjon av kommunens virksomhet skal skje ihh. til god kommunal revisjonsskikk, dvs. at revisjonen skal planlegges, gjennomføres og rapporteres.

Årsplanen vil være retningsgivende for revisjonens arbeid i perioden 1. mai 2016 til 30. april 2017, såfremt kontrollutvalget ikke mener at helt andre områder eller felt bør prioriteres.

Revisjonsplanen bygger på virksomhetsplanen for hele revisjonsenheten og har stort fokus på begrepene risiko og vesentlighet. Dette fordi det vil ha stor betydning for revisjons-handlingene og hva som blir rapportert til kontrollutvalget.

Det er ingen vesentlige endringer i regelverk, organisering, økonomisystem og skifte av nøkkelpersonell i Eide kommune i 2016.

Revisjonsplanen henviser til prioriterte oppgaver og målsettinger på revisjonens følgende hovedoppgaver:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll
- Revisjon av internkontrollen

Formålet med revisors risikovurdering er å sikre at de forhold som kan medføre at vesentlige feil oppstår, blir avdekket og vurdert så fort som mulig. Dette gjennomføres ved at revisor foretar en vurdering vedrørende risiko, kontrollrisiko og analytiske kontroller.

I Eide kommune kan det være forhøyet risiko knyttet til:

- Feilperiodisering av inntekter og utgifter. Forskyvninger mellom år.
- Driftsutgifter bokføres i investeringsregnskapet og investeringsinntekter i driften.
- Uvanlige poster (inntekter og utgifter).
- Pensjonskostnader feilberegnes.
- Utsetting av tapsføringer av uerholdelige krav.

Revisjonen vil følge opp disse risikoforholdene spesielt og rapportere til kontrollutvalget om utfallet.

I timebudsjettet for 2016 er det satt av totalt 612 timer fordelt på 387 timer til regnskapsrevisjon, 225 timer til forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

Sekretariatet har ingen innvendinger eller generelle merknader til den revisjonsplan som her foreligger, ei heller til vesentlighetsgrensen på 2,2 mill. kr. som fremkommer i plan-dokumentet.

Sekretær har heller ingen merknader til revisors egenvurdering av uavhengighet tilknyttet revisjonsoppdraget.

På dette grunnlaget legges saken frem for kontrollutvalget med ovenstående forslag til vedtak.

Sveinung Talberg
rådgiver

REVISJONSPLAN 2016 FOR EIDE KOMMUNE

1. INNLEDNING

Revisjon planlegges, gjennomføres og rapporteres slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever.

Regnskapsrevisjon innebærer å vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsregnskapet som følge av misligheter og feil.

For forvaltningsrevisjon og selskapskontroll gjennomføres risiko- og vesentlighetsvurderinger i forbindelse med utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Disse planene behandles i kontrollutvalget og kommunestyret første året i valgperioden.

Til grunn for planlegging av revisjon i den enkelte kommune har revisjonen en virksomhetsplan som dekker hele revisjonsdistriktet. Virksomhetsplanen omhandler alle oppgaver revisor skal utføre, overordna prioritering og de ressurser som revisjonsdistriktet har til disposisjon.

2. INFORMASJON OM KOMMUNEN

I planleggingsfasen vil en måtte være spesielt oppmerksom på endringer i regelverk, organisering, økonomisystem og skifte av nøkkelpersonell. Dette skal være tilgjengelig på kommunens hjemmeside og intranett. Det er ingen vesentlige endringer som vil påvirke vår planlegging.

Økonomi

Situasjonen for 2016 kan i korte trekk beskrives slik:

Prognose etter 1. tertial viser et merforbruk på enhetene på 1,4 millioner kroner.

Forventet avvik på regnskapet for 2016 er merforbruk på 3,8 millioner kroner.

Nøkkeltall fra regnskapene for 2015 viser:

Kommunen hadde et regnskapsmessig mindreforbruk på kr 8,8 mill. kroner i 2015.

Drift

Eide kommune hadde netto driftsresultat på 1,2 % av inntektene i 2015 mot 0,5 % i 2014.

Dette ligger under måltallet på 1,75 %. Kommunen ligger under snittet for fylket.

Soliditet

Kommunen har en høy lånegjeld. Langsiktig gjeld til investeringer var på 93,1 % av inntektene pr 31.12.15. Dette er likevel en nedgang fra 2014 hvor gjelden utgjorde 97,6 % av inntektene. Måltallet er 50 % av inntektene. Eide kommune har fortsatt reserver i form av disposisjonsfond som utgjorde 20,9 mill. kroner (7,5 % av driftsinntektene) pr 31.12.15.

Likviditet

Kommunen har god grunnlikviditet, men store deler av midlene er plassert hos fondsforvaltere (82,3 mill.) og er ikke umiddelbart tilgjengelig som likviditet.

3. REGNSKAPSREVISJON

Generell risiko og vesentlighetsvurdering

Formålet med revisors risikovurdering er å sikre at de forhold som kan bevirke at vesentlige feil og mangler oppstår, blir avdekket og vurdert så tidlig som mulig, slik at tilstrekkelige og effektive revisjonshandlinger blir foretatt.

Vesentlige feil eller mangler er det totale omfang av feil og mangler som gjør det sannsynlig at brukerne av den økonomiske informasjonen ville fatte en annen beslutning enn om disse feilene ikke var til stede.

Risikovurderingen er ment å gjennomføres ved at revisor foretar en vurdering vedrørende iboende risiko og kontrollrisiko (effektiviteten i kommunens internkontroll). Dette gjøres i vårt revisjonsverktøy Descartes som risikovurderingshandlinger.

Den iboende risikoen vurderes å være lav, ingen større reformer eller uavklarte saker som vil skape usikkerhet. Det er erfaringsmessig lite feil i regnskapet, noe som betyr lav kontrollrisiko. Anslått risiko som er summen av iboende og kontrollrisiko, er vurdert til å være moderat.

Vi vurderer at det likevel med kommunen sin litt stramme økonomi kan være en forhøyet risiko knyttet til

- Feilperiodisering av inntekter og utgifter, forskyvningen mellom år.
- Driftsutgifter bokføres i investeringsregnskapet og investeringsinntekter i driften.
- Uvanlige poster (inntekter og utgifter).
- Pensjonskostnader feilberegnes.
- Utsetting av tapsføringer av uerholdelige krav.

Vesentlighetsgrense

Det er fastsatt følgende angående vesentlighetsgrense:

Driftsinntektene tilsier en grense mellom kr 1,3 mill. og kr 2,7 mill. kroner. Grensen er skjønnsmessig satt til kr 2,2 mill. kroner for regnskapsåret 2016.

Regnskapsmessig angrepsvinkel

Det som framkommer under foregående punkt om generell risiko og vesentlighetsvurdering, tyder på at den iboende risiko er på nivå med tidligere år.

Ut fra vår vurdering av kontrollrisikoen vil vi legge opp til å bygge på den interne kontroll der det synes mest effektivt, dvs. at revisjonen i stor grad vil bygge på test av kontroller.

For øvrig gir risikovurderingen grunnlag for følgende prioriteringer:

Generelt	Bokføringsloven gjelder for kommuner. Det krever spesiell oppfølging.
Lønnsområdet	Det er tidligere konstatert at det er gode rutiner, og at disse har vært fulgt. Det er avdekket svært lite feil de senere årene. Forutsatt at den spesifikke risikovurderingen bekrefter at det er lagt opp til tilfredsstillende IK (internkontroll) på området, vil vi omtrent utelukkende basere oss på test av kontroller.
Innkjøpsområdet	Det har forekommet noe feil kontering tidligere år. Området bør derfor ikke nedprioriteres, men er likevel et område hvor man i stor grad må basere seg på intern kontroll. Forutsatt at den spesifikke risikovurderingen bekrefter at det har blitt tilfredsstillende IK på området, vil vi kunne basere oss på test av kontroller. Rutiner og bruk av rammeavtaler følges opp.

Driftsmiddelområdet / investeringsregnskapet	IK har tidligere år vært noe variabel på området. Diffuse administrative ansvarsforhold, samt uklare vedtak. Det har vært vanskelig å få frem byggeregnskap. Etter skifte av regnskapssystem i 2014 er anleggsmodulen i Visma tatt i bruk. I den forbindelse har det vært utført en del avstemminger underveis, og det er gjort mye arbeid i å få lagt inn driftsmiddel på riktig konto og gruppe. En må her på området se på nye IK-rutiner og eventuelt basere seg på noe regnskapsrettede revisjonshandlinger (substanskontroller).
Overføringsområdet	Området har få transaksjoner, og det benyttes derfor utelukkende test av detaljer (substanstester) dvs. totalavstemming.
Salgsområdet	Tidligere gjennomgang har vist at grunnlaget for utfakturering er bra. Den iboende risiko knyttet til fullstendighet bør følges opp nærmere både ved en nærmere kartlegging og testing av rutinen og ved analyse av regnskapstallene. Risikoen for feil er høyere på ikke rutinemessige transaksjoner.
Likvidområdet	Gitt tilfredsstillende rutiner og god internkontroll, vil vi bygge på dette. Det foretas tester av bankavstemminger. Avstemmingsrutiner følges spesielt opp. Det foretas også noen substanskontroller. Oppfølging av eventuelle kontoer som enhetene har opprettet.
Finansområdet	Området har få transaksjoner og egner seg for substanskontroller – totalavstemming. Risiko for tap knyttet til plassering av likvide midler. Beregning av minimums avdragsbelastning i regnskapet kontrolleres, kommunen utnytter minimumsavdrag fullt ut.

Prioriteringer

Nedenfor følger prioriteringer innen regnskapsrevisjon og revisjon av intern kontroll. Dette er en videreføring fra 2015. Det vil kunne skje en samordning av prioriteringer i det nye selskapet; Møre og Romsdal IKS. Noen områder som anskaffelse/innkjøp, kan også bli fulgt opp ved forvaltningsrevisjon.

Regnskapsrevisjon

- Påse at reglene for beregning av selvkost følges, og at det gjøres for- og etterkalkyler.
- Påse at endringer i KOSTRA-veilederen blir fulgt opp av administrasjonen.
- Påse at en ikke kommer under minste lovlige lånevdrag, og da spesielt ved forlengelse av avdragstiden. Det skal foreligge dokumentasjon med en beregning.
- Påse at administrasjonen følger opp med budsjettendringer ved vesentlige endringer i forutsetningene i budsjettet, jfr. KL § 47 nr. 3 og ny veileder fra KR D.
- Påse at det ikke foretas direktekjøp av varer og tjenester i strid med anskaffelsesreglene.
- Påse at kommunen overholder bestemmelsene i kommuneloven om lovlige låneformål.
- Påse at ikke finansforvaltningen er i strid med finansforvaltningsreglementet.
- Påse at administrasjonen ikke opptrer i strid med delegasjonsreglementet.
- Påse at administrasjonen forstår innholdet i fullstendighetserklæringen (rådmannen signerer på at regnskapet er fullstendig) og engasjementavtale.
- Se nærmere på bokføring av startlån.
- Se nærmere på pensjon og rutiner rundt utmelding/innmelding i KLP- elektronisk innmelding.
- Se nærmere på elektroniske fakturaer.
- Se nærmere på ubrukte lånemidler.
- Se nærmere på inntektsføring/ beregning refusjon ressurskrevende brukere.
- Oppfølging av merknader vi har gjort til regnskapet for 2015.

Revisjon av internkontroll

- Revisjonen må ha fokus på det forebyggende i gode rutiner. God intern kontroll innebærer at feil og misligheter blir oppdaget og nødvendige korrigeringer/rapporteringer blir foretatt.
- Revisjonen må påse at kommuneregnskapet løpende blir avstemt og avstemmingene dokumentert på en tilfredsstillende måte. Avstemmingene skal oppbevares i 5 år, prosjektregnskap i 10 år.

- Administrasjonen har tilbud om å bruke regnskapsmappen som vi sponser kommunene med.
- Revisjonen bør foreta en vurdering av om finansforvaltningsreglementet, delegasjonsreglementet og etiske retningslinjer oppfyller intensjonen i kommuneloven, og om det er behov for ajourføring.
- Revisjonen må vurdere om administrasjonen har tilstrekkelig kompetanse (oppdatering) og kapasitet på økonomiområdet.
- Revisjonen må ha en god dialog med rådmannen knytta til risikoen for misligheter og feil. Dette gjøres ved møter med rådmannen i planleggingsfasen og konklusjonsfasen (revisjonsberetningen).
- Revisjonen må foreta en vurdering av risikoen for overfakturering på varekjøp pga. dårlige rutiner, bekjentskaper og leverandører som er i en monopolsituasjon. Alle formelle krav til en faktura må være oppfylt, jfr. bokføringsloven.
- Revisjonen må foreta en vurdering om det forekommer tilfeller der kommunen mottar sponing fra leverandører.
- Følg nærmere opp at kommunen overholder bokføringsforskriften.

5. FORVALTNINGSREVISJON

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og forutsetninger. Herunder om:

- a) forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger,
- b) forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området,
- c) regelverket etterleves,
- d) forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige,
- e) beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav,
- f) resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets eller fylkestingets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 til 2019

Det skal gjennomføres en overordnet analyse basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Hensikten med den overordnede analysen er å fremskaffe relevant informasjon om kommunens virksomhet slik at det er mulig for kommunestyret og kontrollutvalget å legge en plan for forvaltningsrevisjon og prioritere mellom ulike områder hvor det kan være aktuelt å gjøre forvaltningsrevisjon.

Kommunerevisjonen har fått i oppdrag å utarbeide forslag til overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget skal behandle dokumentene i møte 20.9.2016.

Kommunestyre vil deretter vedta plan for forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget skal med utgangspunkt i vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019 bestille forvaltningsrevisjonsprosjekt.

6. SELSKAPSKONTROLL

Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll. Herunder skal det kontrolleres om den som utøver kommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon.

Overordnet analyse og plan for selskapskontroll for perioden 2016 til 2019

Innen utgangen av 2016 skal kommunen vedta plan for selskapskontroll for perioden 2016 til 2019 med tilhørende analyse av overordnede risikofaktorer.

Kommunerevisjonen har fått i oppdrag å utarbeide forslag til overordnet analyse og plan for selskapskontroll. Kontrollutvalget skal behandle dokumentene i møte 20.9.2016. Kommunestyre vil deretter vedta plan for selskapskontroll.

7. ANDRE REVISJONSOPPDRAG

Ved regnskapsrevisjon av kommunale selskaper, stiftelser og legater er det laget egne tilpassede programmer. Descartes benyttes der det er hensiktsmessig.

I tillegg er det en rekke attestasjonsoppdrag (mva-kompensasjon, spillemiddelregnskap, osv.) som håndteres løpende. Revisjonshandlinger tilpasses den enkelte attestasjon.

8. RAPPORTERING

Kommunerevisjonsdistrikt 2 har rapportert skriftlig til kontrollutvalget på målsettinger og prioriterte oppgaver to ganger hvert år. I tillegg har det i møte i kontrollutvalget blitt gitt muntlig orientering om forskjellige forhold under punktet referatsaker.

Fra 1.10.2016 vil Møre og Romsdal Revisjon IKS utføre revisjonsoppgaver for kommunen. Det skal utarbeides engasjementsavtale mellom kontrollutvalget og selskapet.

9. RESSURSBRUK – TIMEBUDSJETT

Det legges til grunn at det utføres revisjonsoppdrag i tilsvarende omfang som tidligere. Det blir budsjettet å bruke 612 timer på de revisjonsoppdragene som er i Eide kommune.

Timebudsjett:

• Regnskapsrevisjon:	387 timer
• Forvaltningsrevisjon/selskapskontroll	225 timer
• Sum:	612 timer

Oppdragsansvarlig revisor er Anne Oterhals for regnskapsrevisjon og Einar Andersen og Anny Sønderland for forvaltningsrevisjon. Alle revisorer er vurdert å være uavhengige av kommunen. For oppdragsansvarlige avgis skriftlig egenvurdering.

Det vil kunne komme endringer som følge av etableringen av Møre og Romsdal Revisjon IKS.

VEDLEGG

- Nøkkeltall 2015
- Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor
- Engasjementsavtale

EIDE KOMMUNE NØKKELTALL 2015

NØKKELTALL FRA DE SISTE ÅRSREGNSKAPENE

Nedenfor viser vi til nøkkeltall innenfor 3 områder (Drift, Soliditet og Likviditet) over en 6 års periode.

DEFINISJON:

Nøkkeltallene er beregnet som prosent av driftsinntekter. Nøkkeltallene sier noe om kommunen sin økonomiske situasjon. Alle nøkkeltallene (med unntak av nedbetalingstid) gjelder utregnet som prosent av kommunens driftsinntekter. Tallene er ureviderte konserntall hentet fra SSB per april 2016.

DRIFTSINNTEKTER

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	% økning siste året
EIDE KOMMUNE	228	237	257	259	272	280	2,9 %
FYLKET	16 391	17 356	18 580	19 606	20 137	20 324	0,9 %

BEREGNING AV NØKKELTALLENE:

DRIFT

NETTO DRIFTSRESULTAT (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	5,4	-4,4	1,0	0,1	0,4	1,2	0,6
FYLKET	2,5	0,9	2,1	2,1	0,4	2,2	1,7

Kommentar:

Nøkkeltallet netto driftsresultat viser overskuddet eller underskuddet i drifta av kommunen, og er andelen av årets driftsinntekter som ikke er brukt i drifta. TBU- teknisk beregningsutvalg har satt et mål om at overskuddet bør være på minimum 1,75 av driftsinntektene.

Eide kommune har et netto driftsresultat i 2015 på 3,5 mill. kroner tilsvarende 1,2 % av driftsinntektene.

Kommunen viser et svakere netto driftsresultat enn gjennomsnittet for fylket

NETTO EKSTERNE FINANSUTGIFTER (%)

MÅLTALL: maks 5%

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	2,7	8,8	4,5	3,8	4,0	4,4	4,7
FYLKET	4,2	5,8	4,6	4,6	4,8	5,1	4,9

Kommentar:

Nøkkeltallet for netto eksterne finansutgifter sier noe om hvor stor del av kommunens driftsinntekter som brukes til finansutgifter. Høy gjeld med høye rente- og avdragsutgifter medfører mindre ressurser til daglig drift og mindre fleksibilitet mht. å omdisponere midler i drift.

Eide kommune har 12,5 mill kroner i netto eksterne finansutgifter mot 10,8 mill i 2014, men ligger under måltallet på maks 5% av driftsinntektene.

DISPOSISJONSFOND (%)**MÅLTALL: minimum 4%**

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	15,2	11,5	9,8	10,6	8,5	7,5	10,5
FYLKET	2,9	3,7	3,8	3,8	3,7	3,9	3,6

Kommentar:

Nøkkeltallet for disposisjonsfond sier noe om hvor mye kommunen har i frie reserver dvs andelen av frie inntekter som ikke er brukt i driften. Kommunen trenger et disposisjonsfond av en viss størrelse for å møte uforutsette kostnader og svikt i de frie inntektene.

Eide kommune har disposisjonsfond på totalt 20,9 mill.kroner.
 Dette utgjør 7,5% av inntektene noe som er godt over måltallet på 4 %.

AKKUMULERT REGSKAPSRESULTAT (%)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	0,3	-0,8	0,8	0,2	2,0	3,2	1,0
FYLKET	0,3	-0,9	-0,1	0,0	-0,1	0,0	-0,1

Kommentar

Nøkkeltallet akkumulert regnskapsresultat viser akkumulert overskudd/(-)underskudd i forhold til driftsinntektene.

Regnskapet for 2015 ble avsluttet med et mindreforbruk på 8,8 millioner kroner.

SOLIDITET**LÅNEGJELD DRIFTSMIDLER****MÅLTALL: maks 50 %**

(langsigtig gjeld - formidlingslån - pensjonsforpliktelse)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	116,3	108,2	105,2	103,8	97,6	93,1	104,0
FYLKET	87,6	89,9	92,3	92,7	90,3	97,0	91,6

Kommentar:

Nøkkeltallet lånegjeld driftsmidler sier noe om kommunens soliditet dvs. fordeling mellom gjeld og egenkapital. I lånegjelden er formidlingslån og pensjonsforpliktelser holdt utenom.

Fylkesmannen har her satt et måltall på 50%, dvs at størrelsen på lånegjelden ikke bør utgjøre mer enn halvparten av kommunens brutto driftsinntekter.

Eide kommune ligger langt over måltallet men litt under fylkessnittet i 2015.

AVDRAGSTID GJELD

(lånegjeld/betalt avdrag lån)

	2013	2014	2015
EIDE KOMMUNE	33,9	32,5	30,8

Kommentar:

Nøkkeltallet viser gjennomsnittlig avdragstid for kommunen sin lånegjeld. Avdragstiden skal reflektere rest avskrivningstid på driftsmidlene. Eide kommune betaler minste tillatte avdrag.

Eide kommune har totalt 37,1 mill i formidlingslån per 31.12.2015.

BRUTTO INVESTERINGSUTGIFTER (%)

(sum utgifter i investeringsregnskapet)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	9,1	5,9	9,8	3,3	1,7	3,8	5,6
FYLKET	14,9	13,6	13,3	10,0	0,0	10,0	10,3

Kommentar:

Nøkkeltallet for investeringsutgifter sier noe om nivået på kommunens investeringer i forhold til driftsinntektene. Investeringsutgiftene i regnskapsåret var på 10,5 mill.kroner. Det er en økning fra i fjor.

LIKVIDITET**ARBEIDSKAPITALEN (%) (AK=omløpsmidler-kortsiktig gjeld)**

(omløpsmidler- kortsiktig gjeld eks premieavvik)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gjennomsnitt
EIDE KOMMUNE	40,7	34,6	29,0	28,9	26,5	25,7	30,9
FYLKET	24,2	23,3	25,9	19,0	17,2	19,5	21,5

Kommentar:

Nøkkeltallet sier noe om grunnlikviditeten til kommunen dvs. muligheten til å betale for sine forpliktelser etter hvert som de forfaller. Likviditeten målt som arbeidskapitalens driftsdel bør minst utgjøre 5% av kommunens driftsinntekter.

Eide kommune har god grunnlikviditet, men 82,3 mill stod plassert hos fondsforvalterne pr 31.12.15 og er ikke umiddelbart tilgjengelig som likviditet.

HOVEDKONKLUSJON**NØKKELTALLENE FORAN VISER :****DRIFTEN**

Kommunen har et netto driftsresultat som utgjør 1,2 % av driftsinntektene. Netto driftsresultat i prosent av inntektene har i perioden vært lavere enn måltallet på 1,75 % .Gjennomsnittlig har resultatet vært på 0,6 % av inntektene, kommunen ligger under fylkesnittet.

SOLIDITETEN

Kommunen har en relativ høg gjeld som utgjør 93,1 % av driftsinntektene men har gått ned fra 97,6 % i 2014. Har reserver i form av fond.

LIKVIDITETEN

Kommunen har god grunnlikviditet, men mye av midlene er ikke umiddelbart tilgjengelig.

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Mobil: 97 53 99 87
E-post:
anny.sonderland@molde.kommune.no
Org./revisornr.: 976 663 268

Til kontrollutvalget i Eide kommune

Deres referanse:	Vår referanse: Anny Sønderland	Arkivkode: R-2	Sted/dato Molde, 31. august 2016
------------------	-----------------------------------	-------------------	-------------------------------------

Vurdering av uavhengighet

Innledning

Ifølge forskrift om revisjon § 15 skal oppdragsansvarlig revisor minimum hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Krav til uavhengighet og objektivitet gjelder også for revisors medarbeidere, men det er kun oppdragsansvarlige revisorer som plikter å legge fram en skriftlig vurdering for kontrollutvalget.

Både kommuneloven (§ 79) og forskrift om revisjon (kapittel 6) setter krav til revisors uavhengighet. Kravene er nærmere beskrevet nedenfor.

Lovens og forskriftens krav til uavhengighet

Ihht kommuneloven § 79 og § 13 i forskrift om revisjon kan den som foretar revisjon ikke:

1. være ansatt i andre stillinger i (fylkes)kommunen eller i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
2. være medlem av styrende organer i virksomhet som (fylkes)kommunen deltar i
3. delta i, eller ha funksjoner i annen virksomhet, når dette kan føre til at vedkommendes interesser kommer i konflikt med interessene til oppdragsgiver, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til den som foretar revisjon
4. ha nærstående (ektefelle, samboer, nære slektninger), som har slik tilknytning til revidert at det kan svekke revisors uavhengighet og objektivitet.

I tillegg stiller loven § 79 og forskriften § 14 følgende begrensninger:

5. revisor kan ikke utføre rådgivnings- eller andre tjenester der dette er egnet til å påvirke eller reise tvil om revisors uavhengighet og objektivitet
6. revisor kan ikke yte tjenester som hører inn under den revisjonspliktiges (dvs. (fylkes)kommunens) egne ledelses- og kontrolloppgaver
7. revisor kan ikke opptre som fullmektig for den revisjonspliktige, unntatt ved bistand i skattesaker etter domstoloven
8. det må ikke foreligge andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet ved gjennomføring av revisjonsoppgavene

Krav til uavhengighet i kommuneloven og forskrift om revisjon

Ansettelsesforhold	<i>Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn i revisjonsselskapet.</i>
Medlem i styrende organer	<i>Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i noen virksomhet som kommunen deltar i.</i>
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	<i>Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.</i>
Nærstående	<i>Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til Eide kommune som har betydning for min uavhengighet og objektivitet.</i>
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes rådgivnings- eller andre tjenester overfor Eide kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</i> <i>Før slike tjenester utføres av Kommunerevisjonsdistrikt 2 foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 14, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</i> <i>Revisor besvarer daglig spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</i>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver	<i>Undertegnede bekrefter at det for tiden ikke ytes tjenester overfor Eide kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrollopgaver.</i>
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	<i>Undertegnede bekrefter at verken revisor eller Kommunerevisjonsdistrikt 2 for tiden opptrer som fullmektig for Eide kommune.</i>
Andre særegne forhold	<i>Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tillitten til min uavhengighet og objektivitet.</i>

Når det gjelder forvaltningsrevisorene vil de også ved oppstart av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt foreta en vurdering av sin uavhengighet i forhold til det konkrete prosjektet.

Anne Oterhals Einar Andersen Anny Sønderland
Oppdragsansvarlige revisorer i Eide kommune

Engasjementsavtale

1. Innledning

Med utgangspunkt i de revisjonsbestemmelsene som gjelder for kommuner og fylkeskommuner, herunder standarder for god kommunal revisjonsskikk, vil det gjennom denne engasjementsavtalen, redegjøres nærmere for revisjonens oppgaver og plikter som kommunens revisor og for de rammer og forutsetninger som er lagt til grunn for oppdraget.

2. Oppgaver etter selskapsavtalen

Kommunerevisjonsdistrikt 2 Møre og Romsdal (KR2) er gjennom selskapsavtalen forpliktet til å dekke deltakernes behov for:

- Revisjonstjenester.
- Andre tjenester, herunder undersøkelser og selskapskontroll, så langt dette er forenlig med oppgaven som revisor.

Eide kommunes behov for revisjonstjenester omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

3. Revisjonens formål og innhold

Etter forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner plikter en kommune å ha en revisjonsordning som omfatter:

- a) revisjon av kommunens årsregnskap, herunder revisjon av årsregnskap for kommunale foretak
- b) forvaltningsrevisjon av kommunen, herunder av kommunale foretak.

Regnskapsrevisjon

Hovedoppgaven for regnskapsrevisor er å vurdere og avgi en uavhengig uttalelse om hvorvidt kommunens årsregnskap er avgitt i samsvar med lov, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk, samt om ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger. I tillegg skal revisjonen uttale seg om de disposisjoner som ligger til grunn for om regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og om beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett.

KR 2 vil også kontrollere at opplysningene i årsberetningen som er knyttet til årsregnskapet, herunder om eventuelt forslag til anvendelse av overskudd/dekning av tap er konsistent med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter. Videre er det revisjonens oppgave å vurdere om kommunens økonomiforvaltning og den interne administrative kontroll er ordnet på en betryggende måte og med forsvarlig kontroll.

Revisjon vil bli utført i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven og i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner samt god kommunal revisjonsskikk. God kommunal revisjonsskikk er etablert gjennom praksis og dokumentert gjennom internasjonale revisjonsstandarder fastsatt av International Auditing og Assurance Standards Board og som Norges Kommunerevisorforbund har vedtatt skal gjelde også for regnskapsrevisjon etter de kommunale revisjonsbestemmelsene.

God kommunal revisjonsskikk innebærer at revisjonen må kontrollere utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, foreta analytiske vurderinger og andre revisjonshandlinger som etter forholdene finnes hensiktsmessige. Revisjonen vil også omfatte de kontrollhandlinger som er nødvendige for å attestere følgeskriv til lønns- og trekkoppgavene og de terminvise krav etter den kommunale ordningen for momskompensasjon. Andre særattestasjoner avtales etter behov.

Som et ledd i revisjonen vil kommunens regnskapssystemer og interne kontroll for å bestemme type, omfang og tidspunkt for revisjonshandlingene bli vurdert. Dette vil ikke være en fullstendig gjennomgang eller etterprøving av alle de foreliggende systemer og kontroller. Generelt vil en effektiv intern kontroll redusere risikoen for at misligheter og feil vil oppstå uten å bli avdekket, men vil aldri kunne eliminere denne risiko. Omfanget av revisjonsarbeidet, og dermed tidsforbruket, vil for en stor del være avhengig av kvaliteten og effektiviteten av kommunens interne kontroll samt regnskaps- og rapporteringsrutiner.

KR 2 vil planlegge og utføre revisjonen på en mest mulig hensiktsmessig og effektiv måte, slik at det med rimelig grad av sikkerhet avdekkes misligheter og feil som er vesentlige for kommunens årsregnskap, men uten å garantere at alle feil avdekkes. Det må understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontroll kan gi mulighet for misligheter som de normale revisjonshandlinger ikke nødvendigvis vil avdekke.

Ledelsens ansvar

I henhold til kommuneloven er det kommunens administrasjonssjef som er ansvarlig for at kommunens interne administrative kontroll og økonomiforvaltning er ordnet på betryggende måte og med forsvarlig kontroll. Det er også administrasjonssjefens ansvar å utarbeide og fremme kommunens årsberetning og avlegge årsregnskapet i samsvar med bestemmelsene i kommuneloven, i forskrift om årsregnskap og årsberetning i kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk. Administrasjonssjefens ansvar omfatter også ansvar for at registrering, dokumentasjon og oppbevaring av regnskapsopplysninger er innrettet på en ordentlig og oversiktlig måte. Kommunens ledelse har også ansvaret for at revisjonen har ubegrenset tilgang til registrerte opplysninger, dokumentasjon og annen informasjon som revisjonen finner nødvendig for å kunne utføre sitt arbeid, herunder korrespondanse, kontrakter, referater og protokoller m.v. I forbindelse med årsavslutningen vil revisjonen, i samsvar med god kommunal revisjonsskikk, innhente en skriftlig uttalelse fra ledelsen om fullstendigheten og riktigheten av de opplysninger som gis i årsregnskapet og årsberetningen.

Kontrollutvalgets ansvar

Kontrollutvalget har ansvar for at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for regnskapsrevisjon.

Forvaltningsrevisjon

Oppgaven som forvaltningsrevisor er fastlagt i kommuneloven og i forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner. Etter de kommunale revisjonsbestemmelsene innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger, herunder om:

- a) Forvaltningen bruker ressurser til å løse oppgaver som samsvarer med kommunestyrets vedtak og forutsetninger.
- b) Forvaltningens ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til målene som er satt på området.
- c) Regelverket etterleves.
- d) Forvaltningens styringsverktøy og virkemidler er hensiktsmessige.
- e) Beslutningsgrunnlaget fra administrasjonen til de politiske organer samsvarer med offentlige utredningskrav.
- f) Resultatene i tjenesteproduksjonen er i tråd med kommunestyrets forutsetninger og/eller om resultatene for virksomheten er nådd.

Norges Kommunerevisorforbund har fastsatt en egen standard for forvaltningsrevisjon som fra 2002 er gjort gjeldende som god kommunal revisjonsskikk. Denne standarden ble endret i 2005 som følge av ny lovgivning fra 1.07.2004 og justert i februar 2011.

I starten av et forvaltningsrevisjonsprosjekt skal det utarbeides et utkast til prosjektplan som skal danne grunnlaget for gjennomføringen av prosjektet. Prosjektplanen bør omtale følgende punkt:

- Bakgrunn for prosjektet
- Målsetting og problemstillinger
- Revisjonskriterier eller grunnlaget for disse
- Metodisk tilnærming
- Organisering og ansvar, ressursbehov og tidsplan

Kontrollutvalgets ansvar

Kontrollutvalget har ansvar for at kommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon og skal utarbeide en plan for denne del av revisjonen.

Kontrollutvalget skal påse at forvaltningsrevisjon skjer i henhold til regelverkets krav. Dette innebærer at kontrollutvalget må forsikre seg om

- At revisor oppfyller regelverkets formelle krav
- At kontrollutvalget får levert de prosjekter som er bestilt
- At prosjektet er i henhold til bestillingen
- At gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder for området

4. Rapportering og kommunikasjon

Revisjonen legger vekt på en åpen og god dialog med kontrollutvalget, kommunens ledelse og ansatte, tilpasset aktuelle behov og ønsker.

Rapportering etter lov og forskrift

Generelt

De oppdragsansvarlige revisorene vil for hvert år avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget.

Regnskapsrevisjon - revisjonsberetning

Etter at årsregnskap og årsberetning er avlagt, vil årets revisjonsarbeid avsluttes og revisjonsberetning avgis. Her bekreftes det at revisjonen er utført i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk og uttaler seg om hvorvidt:

- årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for kommunens økonomiske stilling og for resultatet i regnskapsåret i overensstemmelse med god kommunal regnskapsskikk
- de disposisjoner som ligger til grunn for regnskapet er i samsvar med budsjettvedtak, og at beløpene i årsregnskapet stemmer med regulert budsjett
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet er konsistente med årsregnskapet
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.

KR 2 plikter også å gi opplysninger om andre forhold som etter revisors mening bør komme til kommunestyrets kunnskap.

Forvaltningsrevisjon – rapporter

Kontrollutvalget skal fortløpende ha rapporter om resultatene av gjennomførte forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller.

Misligheter

Revisor skal gjennom revisjonen bidra til å forebygge og avdekke misligheter og feil. Dersom revisor konstaterer misligheter skal det straks sendes en skriftlig foreløpig rapport til kontrollutvalget. Når saksforholdet er nærmere avklart skal kontrollutvalget ha endelig rapport.

Mottakere av revisjonens rapporter

Revisjonsberetningen til kommunens årsregnskap avgis til kommunestyret med kopi til kontrollutvalget, formannskapet, rådmann og regnskapsansvarlig.

Med bakgrunn i kontrollutvalgets oppgaver og ansvar og i tråd med revisjonsforskriftens bestemmelser om rapportering, vil all formell rapportering, med unntak av revisjonsberetningen, være stilet til kontrollutvalget. Administrasjonssjefen skal ha kopi av de rapporter som gjelder regnskapsrevisjon.

I tillegg til skriftlig rapportering bør revisor, i møtet hvor kontrollutvalget avgir sin uttalelse, oppsummere årets revisjon og kommentere forhold knyttet til regnskapet og årsmeldingen.

For forvaltningsrevisjonen vil rapporteringsprosedyrene være disse:

Før resultatet av forvaltningsrevisjonen rapporteres videre, skal administrasjonssjefen ha hatt anledning til å komme med sitt syn på de forhold som fremgår av rapporten. Deretter går den endelige rapporten til kontrollutvalget.

Nummererte brev fra revisor

Forhold fra regnskapsrevisjonen som revisor finner det nødvendig å påpeke, vil bli tatt inn i brev som nummereres fortløpende. Brevene skal journalføres hos kontrollutvalget og oppbevares på en ordnet og betryggende måte.

I henhold til revisjonsforskriften skal revisor påpeke følgende forhold overfor oppdragsgiver med kopi til kontrollutvalget:

1. Mangler ved plikten til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger.
2. Feil og mangler ved organiseringen av den økonomiske internkontrollen.
3. Misligheter.
4. Feil som kan medføre feilinformasjon i årsregnskapet.
5. Manglende redegjørelse for vesentlige avvik mellom beløpene i den revisjonspliktiges årsregnskap og regulert budsjett slik det fremstår etter gyldige vedtak/endringer fattet på riktig beslutningsnivå.
6. Begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelser overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.
7. Begrunnelse for å si fra seg oppdrag etter § 16.

Annen rapportering og kommunikasjon

For regnskapsrevisjonen legges det opp til to faste rapporter til kontrollutvalget årlig og ellers så ofte som revisor finner grunn til det. I rapportene til kontrollutvalget vil revisor, i tillegg til å orientere på et mer overordnet nivå om resultatet av utført revisjon, opplyse om revisjonens framdrift og status. I tillegg til den rapporteringen som går til kontrollutvalget, vil revisor ved behov ta opp forhold muntlig og/eller skriftlig på mer detaljert nivå med administrasjonen.

Rapporteringen gis på følgende måte:

- Plan/revisjonsstrategi (høst)
- Statusrapport (vinter)

- Årsavslutning (vår)

Rapportering av bestilte tjenester (andre tilleggstjenester, forvaltningsrevisjonsprosjekter og selskapskontroll) gjøres etter nærmere avtale og spesifiseres i prosjektplaner som kontrollutvalget godkjenner.

5. Oppdragsansvarlige

Oppdragsansvarlig for regnskapsrevisjonen og forvaltningsrevisjonen vil være selskapets ansatte. Disse vil på vegne av KR 2 være ansvarlige for utførelsen av revisjonen. I tillegg vil en eller flere revisorer bli knyttet til oppdraget under ledelse av oppdragsansvarlig revisor.

6. Taushetsplikt

Både de oppdragsansvarlige revisorene og selskapets øvrige revisorer har taushetsplikt om det de får kjennskap til under utførelsen av arbeidet. Taushetsplikten gjelder ubegrenset i tid, også etter at oppdraget eventuelt er avsluttet.

7. Uavhengighet

Oppdragsansvarlig revisor skal hvert år, og ellers ved behov, avgi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Det skal avgis uavhengighetserklæring for hver kommune.

8. Pris

Revisjonshonoraret er basert på selvkost og dekkes etter gjeldende avtale med medlemskommunene. KR 2 sine ansattes produksjon av revisjonstjenester til deltakerkommunene gjøres i såkalt egenregi. Dette betyr at prisingen av tjenestene ikke skjer i et åpent marked. For å kompensere for dette vil det årlig bli foretatt en prissammenligning (benchmarking) med andre kommuner med rapportering til kontrollutvalget.

9. Kvalitet

All revisjon utføres i henhold til lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk.

Oppdragsansvarlig revisor vil være medlem av NKRF og underlagt foreningsbasert kvalitetskontroll. Kontrollutvalget vil bli informert om at det er gjennomført kvalitetskontroll i selskapet, og om resultatet av denne.

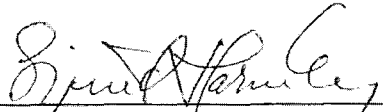
Med utgangspunkt i tjenesteleveransene forsøker engasjementsbrevet å sette krav til kvalitet (hvordan og når) og sette resultatmål (hva skal oppnås). Tilnærmingen til kvalitetsperspektivet følger prinsippene for intern kontraktstyring, som er et anerkjent prinsipp innenfor såkalt "bestiller-utfører organisering".

10. Avtalens varighet

Avtalen gjelder inntil partene endrer eller sier opp avtalen.

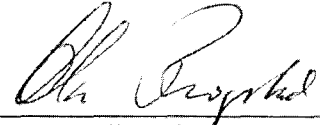
Avtaleutkastet ble godkjent av Samarbeidsforumet for kontrollutvalgene i Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes kommuner i møte 15. juni 2011.

Sted og dato: 29/9 2011

For Kommunerevisjonsdistrikt 2
Møre og Romsdal

Sted og dato: Eide 15/9-11

For Kontrollutvalget i Eide

Kopi til: Rådmannen i Eide kommune

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 29/16	Kontrollutvalget	20.09.2016

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretærens innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:.....

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller orientering om.

En slik oppfølgingsliste kan være et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp eventuelt å ha til observasjon.

Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger ajourført oppfølgingsliste pr. 13.09.2016.

Kontrollutvalgets behandling 21.06.2016:

Rådmannen hadde samme dag som møtet ble holdt, sendt en epost med vedlegg til sekretariatet. Dette gjaldt status i saken om oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune». Notatet ble delt ut i møtet til medlemmene. Kontrollutvalget vil fortsatt ha saken på oppfølgingslisten. Ellers hadde ikke rådmannen noe nytt i forhold til de andre sakene på oppfølgingslisten.

I saken om etterlønn til ordfører hadde kontrollutvalget i forrige møte forutsatt at saken skulle avsluttes. Før dette møtet hadde distriktsrevisor avgitt en uttale der han ikke såg at det hadde foregått noe ureglementert fra kommunen sin side. Saken avsluttes med dette fra kontrollutvalget sin side.

I saken om Gaustad kapell-beslutningstaker, har kontrollutvalget fått seg forelagt dokumentasjon fra ordfører på de to spørsmål kontrollutvalget har stilt i brev av 2.6.2016. Denne dokumentasjonen gjør at kontrollutvalget ikke kan se at kommunen har gjort noe ureglementert og anser saken avsluttet fra kontrollutvalget sin side.

Kontrollutvalgets vedtak 21.06.2016:

Kontrollutvalget fører ingen nye saker inn på oppfølgingslisten.

Kontrollutvalget avslutter følgende saker på oppfølgingslisten:

1. Etterlønn til ordfører
2. Gaustad kapell. Eierforhold

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med forslag utarbeidet i møte. (5 voterende)

Sveinung Talberg
rådgiver

**KONTROLLUTVALGET I
EIDE KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr 13.09.2016)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
<p>KU sak 31/14 25.11.2014</p>			<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget bestiller følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt: «Samhandlingsreformen i Eide kommune» 2. Undersøkelsen skal bygge på aktuelle problemstillinger som er skissert i saksframstillingen. 3. Prosjektet bestilles utført hos Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R. <p>Prosjektplan utarbeides og legges fram for kontrollutvalget</p>	<p>Prosjektplan er utarbeidet av Kommunerevisjonsdistrikt 2 den 15.06.2015. Kontrollutvalget gjorde enstemmig vedtak av prosjektplan i sak PS 20/15 den 22.06.2015 Etter tidsplanen i prosjektplanen skal rapporten foreligge til behandling i Kontrollutvalg og kommunestyre i løpet av 2016. 15.01.2016: Foreløpig prosjektrapport fra mottatt fra kommunerevisjonen 27.01.2016: Endelig forvaltningsrevisjonsrapport mottatt fra kommunerevisjonen. 08.02.2016: Kontrollutvalgets vedtak og innstilling til kommunestyret</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eide kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Eide kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens kapittel 1 under oppsummering, samlede vurderinger og anbefalinger. 2. Kommunestyret ber rådmannen om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres. 3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd. <p>28.04.2016: Behandling i Eide kommunestyre sak PS 16/64. Enstemmig vedtak i tråd med innstillingen.</p>
<p>Energi og klimaplan i Eide kommune</p>	<p>14.04.11</p>	<p>Adm.</p>	<p>Eide kommunestyre vedtok i møte 25.03.2010, sak 10/11 Energi og klimaplan for Eide kommune. Planen ble vedtatt som egen temaplan som skulle tas inn som kommunedelplan</p>	<p>14.04.11: Kontrollutvalget ønsker å få informasjon om status for den vedtatte planen. Saken føres opp på oppfølgingslisten som nytt punkt. 01.06.11: Rådgiver Håkon Slutaas ga en kort orientering i møtet om de prioriterte tiltak som var i gang. Kontrollutvalget ønsker en skriftlig status-rapport om iverksatte og planlagte tiltak i Energi og klimaplanen i Eide kommune til neste møte.</p>

			ved rullering av kommuneplan eller energi- og klimaplan.	<p>15.09.11: Skriftlig og muntlig orientering gitt i dagens møte. Kontrollutvalget ønsker en årlig statusrapport om Energi- og klimaplanen i Eide kommune.</p> <p>31.10.12: Rådgiver i Naturforvaltning Håkon Slutås orienterte om Energi og klimaplanen i Eide kommune, supplert av kommunalsjef Sverre Hovland. Slutås delte ut en statusrapport med oversikt over mål og tiltak i klimaplanarbeidet i kommunen. Kontrollutvalget ønsker saken fortsatt under observasjon og vil be om en ny statusrapport høsten 2013.</p> <p>19.11.13: Enhetsleder John Olav Gautvik orienterte og delte ut en statusrapport med oversikt over måloppnåelse i Energi og klimaplan for Eide kommune og redegjorde for det enkelte punkt. Kontrollutvalget ønsker saken fortsatt under observasjon og vil be om en ny statusrapport høsten 2014.</p> <p>05.03.14: Teknisk sjef og rådmann orienterte. Det kan se ut som Energi og klimaplanen i Eide kommune er noe ambisiøs i forhold til kapasitet. Planen vil derfor bli justert. Kontrollutvalget avventer ny statusrapport til høsten.</p> <p>15.10.14: Teknisk sjef orienterte. Planen er ikke justert, men de har oversikt over status. Teknisk sjef overleverte til kontrollutvalgs-sekretariatet en rapport over status pr. 14.10.2014 for oppnåelse av mål i Energi og Klimaplan for Eide kommune. Kontrollutvalget ønsker å følge opp saken videre og vil ha en ny statusrapport høsten 2015.</p> <p>10.09.15: Teknisk sjef Jon Olav Gautvik orienterte. Planen er ikke justert siden forrige statusrapport til kontrollutvalget i oktober 2014. Kontrollutvalget konkluderte nå med at de ønsker å orientere kommunestyret om utviklingen i saken og ber sekretæren lage et utkast til et brev som skal oversendes til kommune-styret. Saken følges videre.</p> <p>18.11.15: Brev fra kontrollutvalget, datert 22.09.2015 er sendt til kommunestyret og lagt fram som referatsak, RS 15/16 i kommunestyrets møte 29.10.2015. I kommunestyret ble det stilt spørsmål om rådmannen ville følge opp saken. Rådmannen bekreftet i kommunestyre-møtet at det vil skje en revisjon av tidligere plan, og det vil bli fremmet ny sak. Kontrollutvalget vil følge saken videre til ny plan foreligger.</p> <p>27.04.2016: Rådmannen orienterte i møtet om at det ikke har skjedd noe i denne saken, men at kommunen må lage en planstrategi som sier noe om hvilke planer som skal prioriteres. Kontrollutvalget vil følge saken videre til ny plan foreligger.</p>
Oppfølging av	05.03.14	Rev./adm	Rapporten ble behandlet av	03.03.15: Oppfølging av forvaltningsrevisjons-rapporten behandlet i dagens møte.

forvaltningsrevisjonsrapporten «Ressurser til barn med spesielle behov i skole og barnehage i Eide kommune»			kontrollutvalget i møte 14.05.2013 i sak 13/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 30.05.2013 i k-sak 13/38. Oppfølging av rapporten vil ventelig skje i løpet av høsten 2014.	<p>Kontrollutvalget ønsker en ny orientering til høsten 2015 vedr. punktet om «forsvarlig saksbehandlingstid». Videre ønsker utvalget en orientering i 1. halvår 2016 om de øvrige tiltak kommunen planlegger å iverksette.</p> <p>10.09.15: Fagsjef Henny M. Turøy orienterte. Eide kommune har ikke klart å redusere saksbehandlingstiden for søknader om spesialpedagogiske tiltak i forhold til situasjonen som det ble redegjort for i mars 2015. Turøy har ikke oppfattet at brukerne opplever saksbehandlingen og saksbehandlingstiden som uforsvarlig. Se nærmere redegjørelse i protokoll for orienteringssak OS 15/15 fra dagens møte.</p> <p>Kontrollutvalget avventer ny orientering om dette punktet og øvrige tiltak som skal iverksettes i løpet av 1. halvår 2016, jfr. statusrapport pr. 03.03.2015.</p> <p>27.04.2016: Oppvekstsjef Turøy orienterte om at det ikke hadde skjedd noe nytt i saken, men at det forelå planer for hva som skal prioriteres. En vil satse på forebygging, veiledning og rådgivning til foreldre for dermed å unngå at det kommer mange nye saker og dermed kan også saksbehandlingstiden gå ned. Det er etablert et nettverk med 3 kommuner (Eide, Fræna og Gjemnes) på området der en skal se på bemanningstetthet, kompetanse og veiledning. Barnehageområdet har ikke kommet like langt som skoleområdet på å analysere og komme med forslag til endringer.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre med orientering fra administrasjonen.</p>
PS 05/16 REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015	08.02.16	Rev.	<p>I revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2.halvår 2015 beskrives det at det i rapportens del under innkjøpsområdet er anmerket at det for vaskeritjenestene ikke forelå innkjøpsavtale, men at det ble brukt fast leverandør.</p> <p>Økonomiansvarlig for Eide kommune er forespurt om det finnes rutiner for innkjøp utenfor avtale.</p>	<p>Kontrollutvalget ønsket at revisjonen fulgte videre opp innkjøpsområdet.</p> <p>Kontrollutvalget ber revisjonen undersøke bruken av rammeavtaler og innkjøpsrutiner. Kontrollutvalget ber om at dette blir kommentert i revisjonens rapport for 1.halvår 2016.</p> <p>27.04.16: Rådmannen orienterte om kommunens praksis og at det er inngått rammeavtaler på en rekke områder innenfor innkjøps samarbeidet «Orkide» der kommunen er med.</p> <p>Kontrollutvalget vil følge saken videre og i forhold til revisjonen sin rapport for 1.halvår 2016.</p>